

บทที่ 4

การควบคุมทางบรรณานุกรมในประเทศไทย

เมื่อได้ศึกษาสิ่งพิมพ์ประเภทบรรณานุกรมที่จัดพิมพ์ขึ้นในประเทศไทย ซึ่งได้แก่บรรณานุกรมประเภทต่าง ๆ ครรชนีวารสาร สารสังเขป สหปดร์ และรวมรายชื่อวารสารแล้ว มีหลักฐานยืนยันว่า ไทยเริ่มมีการจัดการควบคุมทางบรรณานุกรมมานานแล้ว ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2435 เพราะปรากฏหลักฐานจากหนังสือบรรณานุกรมเล่มแรกแก่ที่จัดพิมพ์ในประเทศไทยเท่าที่ค้นพบได้ และเข้าใจว่าจะเป็นบรรณานุกรมเล่มแรกของไทย คือ Catalogue of the Books of the Royal Vajirajan Library ได้มีการตีพิมพ์ในกรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 1892 หรือตรงกับ พ.ศ. 2435 ผู้จัดทำคือ ชาส เอส สเวิสตรูป (Chas. S. Sveistrup) ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ของหอพระสมุดวชิรญาณ ทำตามพระดำริของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคำรงราชานุภาพ เมื่อครั้งดำรงพระยศเป็นกรมหมื่นคำรงราชานุภาพ และทรงดำรงตำแหน่งเป็นสภานายกหอพระสมุดวชิรญาณ (พ.ศ. 2432) ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพทรงเป็นผู้ริเริ่มให้มีการควบคุมทางบรรณานุกรมในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

บรรณานุกรมเล่มนี้มีความยาว 616 หน้า และเป็นรายชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 6564 เล่ม ที่มีอยู่ในหอพระสมุดวชิรญาณในระบะเวลานั้น รายชื่อนี้เรียกได้ว่าเป็นบรรณานุกรมที่มีแบบแผนความแบบสากลที่สุดยิ่ง กล่าวคือ มีการจัดเรียงรายชื่อหนังสือตามประเภทของเนื้อเรื่องโดยให้รายการทางบรรณานุกรมเกือบครบถ้วน คือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ ภาพประกอบ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ และขนาดของหนังสือ ภายหลังมีครรชนี้อยู่แห่งทั้งกำกับชื่อหนังสือที่เขียนไว้ด้วย

CATALOGUE
 OF THE BOOKS
 OF
 THE ROYAL VAJIRAJAN LIBRARY.

BY

CHR. S. SVEISTRUP, Cand. phil.,
 LIBRARIAN.

manuscript

By Order of H. R. H. KRUM HONG DAMRONG RAJANUPHAP.

BANGKOK

1892.

Printed by R. GOTTE.

หอสมุดพระที่นั่งวชิราวุฒยาลัย 1 หนังสือในหอสมุด Catalogue of the Books of
 The Royal Vajirajan Library

I. MEDICAL SCIENCE.

ANATOMY AND PHYSIOLOGY.

No.	Case.		
1	a.	BEAUSIS, H. ET A. BOUCHARD:— Nouveau éléments d'anatomie descriptive et d'embryologie. Illustr. Paris 1868. 8 vo.	Anatomy and Phy- siology.
2	a.	BEHR, A. VOX:— Handbook of Human Anatomy. Transl. by J. Birkett. Lond. 1846. 8 vo.	
3-4	a.	BÉCARD, B.:— Éléments de physiologie de l'homme et des principaux vertébrés. Revus par Ch. Robin. Tome I-II. Paris 1856-57. 8 vo.	
5	b.	BRAUNE, W.:— Topographischer — anatomischer Atlas. Nach d. Natur gezeichnet u. lith. v. C. Schmiedel. Col. v. F. A. Hauptvogel. M. 50 Holzschnitten im Text. Leipzig 1875. Fol.	
6	a.	CARPENTER, W. B.:— Principles of Human Physiology. Ed. by H. Power. 7th ed. Illustr. Lond. 1869. 8 vo.	

ประเพณีของวิชาที่จัดแบ่งตาม Catalogue of the Books of the
Royal Vajirajan Library ปีคั้งนี้

1. แพทยศาสตร์ (Medical Science)
2. ปรัชญาธรรมชาติ (Natural philosophy)
3. ประวัติศาสตร์ธรรมชาติ (Natural history)
4. ภูมิศาสตร์ (Geography)
5. ประวัติศาสตร์ (History)
6. กฎหมาย (Law)
7. สังคมวิทยา เศรษฐกิจการเมือง และสถิติ (Sociology
Political economy and statistics)
8. พาณิชยและการคลัง (Commerce and finance)
9. การทหาร (Military Science)
10. นาวิกและนาวิกศาสตร์ (Navy and Navigation)
11. ภาษาศาสตร์ (Linguistics)
12. วรรณคดี (Pillite Literature)
13. วารสารเรื่องเบ็ดเตล็ด (Periodicals of Miscellaneous
Contents)
14. วิจิตรศิลป์ (Fine Arts)
15. โบราณคดี วิจิตรศิลป์ของกรีกและโรม เหรียญกษาปณ์
(Archeology, fine arts of Greece and Rome,
Numismatics)
16. วิศวกรรมศาสตร์ การสำรวจ และเหมืองแร่ (Engineering
Surveying and Mining)
17. อุตสาหกรรม การค้า (Manufacturing industry trades)

18. การทำไร่และการทำสวน เศรษฐกิจภายใน (Farming and Gardening, Domestic economy)
19. สূจิบัตรงานแสดง (Exhibition Catalogues)
20. ศาสนาตะวันออก (Eastern religions)
21. เทววิทยา (Theology)
22. ปรัชญา (Philasophy)
23. การสอนและการศึกษา (Instruction and Education)
24. เบ็ดเตล็ด (Miscellanies)
25. ภาคผนวก (Appendix)

บุคคลสำคัญที่มีความสนใจและริเริ่มใหม่ในการจัดการควบคุมทางบรรณานุกรมของไทยคนก่อนมา คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระสมมตอมรพันธุ์ ในสมัยที่ทรงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหอสมุดศาสนาสังคหะ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตั้งเมื่อ พ.ศ. 2443 เพื่อเป็นที่รวบรวมพระไตรปิฎก และหนังสือพระพุทธศาสนาทุก ๆ ภาษาไว้ กรมพระสมมตอมรพันธุ์ทรงจัดให้ทำบัญชีหนังสือ และสิ่งของ ที่ได้รับมาเก็บรักษาไว้ และเมื่อทรงดำรงตำแหน่ง สภา

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาจักรีราชบุณยาพร, ตำนานหอพระสมุด หอพระมณเฑียรธรรม หอวิชาญาณ หอพุทธศาสนาสังคหะ แฉหอพระสมุดสำหรับพระนคร (พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2459) (พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาจักรีราชบุณยาพร สภานายกกรมการนอเจ้าพนักงานหอพระสมุด เรียบเรียงทุกเกล้าฯ ถวาย เมื่อเสด็จเปิดหอพระสมุดสำหรับพระนคร ณ วันเสาร์ที่ 6 มกราคม ปีมะโรง พ.ศ. 2459), หน้า 52.

นายกฤตพระสมุทวชิรญาณ ซึ่งจัดตั้งเป็นหอพระสมุทวชิรญาณเมื่อ พ.ศ. 2448 ระหว่าง พ.ศ. 2453 จนถึง พ.ศ. 2458 โสภณบรรณานุกรมจะพิมพ์บัญชีเรื่องหนังสือที่มีอยู่ในหอพระสมุทวชิรญาณ เพื่อให้คนทั่วไปได้ทราบและได้ไปเริ่มลงมือทำบัญชีนั้นเสียแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จ² กรมพระสมมตอมรพันธุ์สิ้นพระชนม์เสียก่อน คณะกรรมการและพนักงานในหอพระสมุทวชิรญาณ จึงได้รวบรวมรายชื่อหนังสือมณฑลบาลี กึ่ง มาณูซึ่งระไตรปิฎก และหนังสืออื่น ๆ ซึ่งแต่งด้วยภาษามคธ กับหนังสือไทยซึ่งมีจะคิดได้แปลจากภาษามคธ ซึ่งได้รวบรวมค้างไว้ให้สำเร็จเพื่อพิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงพระศพกรมพระสมมตอมรพันธุ์ หนังสือที่พิมพ์นี้ คือ "บัญชีเรื่องหนังสือในหอสมุทวชิรญาณภาคที่ 1 แพนกบาฬี พ.ศ. 2459"

---

²หอพระสมุทวชิรญาณ, บัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุทวชิรญาณ ภาคที่ 1 แพนกบาฬี พ.ศ. 2459 (พระนคร: โรงพิมพ์ไทย, 2459) (กรรมการหอพระสมุทวชิรญาณสำหรับพระนคร พิมพ์เจดิมพระเกียรติยศในงานพระราชทานเพลิงพระศพพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสมมตอมรพันธุ์... นายกฤตบรรณานุกรมหอพระสมุทวชิรญาณ ตั้งแต่ พ.ศ. 2453 จน พ.ศ. 2458), หน้า 1.

016-2943
ท. 19 4

บัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณ

ภาคที่ ๓ แผนกภาพ พ.ศ. ๒๕๕๗

กรรมการหอพระสมุด ฯ สำหรับพระนคร

พิมพ์เฉลิมพระเกียรติยศ ในงานพระราชทานเพลิงพระศพ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสมมตอมรินทร์

บรมธรรมิกราชวงศ์วิสุทธิ อธิราชราชปฤจฉานุวัฒน์ รัตนมณีชาติค
ชาติ สุขุมราชมนัสนาธิบดี เมตตาสัตตฤทธิย์ พุทธทศไตรรัตนคุณา
ลงกรณ์ ธรรมาทรรบพิตร เป็รียนู ภ.จ.ก. น.ร. ป.จ.ด. ม.ช.
ม.ส.ม. อ.ม.ต. ร.ค.ม. (ค.พ.) ร.ม.ป.ร.๓ ร.จ.ป.ร.๒
ร.ด.ป.ร.๓ เสนาบดีที่ปฤจฉา มหาเสวกเอก สมุหนมนตรี รัฐมนตรี
องคมนตรี

นายกกรรมการหอพระสมุดวชิรญาณ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๓

จน พ.ศ. ๒๕๕๗

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย พลพณิชยการ

๒๕๕๗

ภาพประกอบที่ ๓ หน้าปกในของบัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุด
วชิรญาณภาคที่ ๓ แผนกภาพ พ.ศ. ๒๕๕๗

พระวินัยปิฎก

๑. บาฬอาทิกถัมม์ ๑๕ ผูก.
 ๒. ปฐมธัมมัตถปาฐาทิกา อัฐัฐกถาชาติกถัมม์ ๒๗ ผูก.
 พระพุทธโฆษาจารย์เป็นผู้แต่ง.
 ๓. ปฐมธัมมัตถกัณฑ์ ฎีกาปฐมธัมมัตถปาฐาทิกากัณฑ์ ๒๒ ผูก.
 ๔. ปฐมธัมมัตถกัณฑ์ ฎีกาปฐมธัมมัตถปาฐาทิกากัณฑ์ ๒๑ ผูก.
 ๕. โยชนาปฐมธัมมัตถปาฐาทิกา ๑๗ ผูก.
 พระญาณกิตติเถรแห่งเมืองเชียงใหม่.
 ๖. บาฬปาจิตตคณิสสังคคย ๑๗ ผูก.
 ๗. ทุคคยธัมมัตถปาฐาทิกา อัฐัฐกถาปาจิตตคณิสสังคคย ๑๑ ผูก.
 พระพุทธโฆษาจารย์เป็นผู้แต่ง.
 ๘. ทุคคยธัมมัตถกัณฑ์ ฎีกาทุคคยธัมมัตถปาฐาทิกา ๑๐ ผูก.
 ๙. โยชนาทุคคยธัมมัตถปาฐาทิกา ๖ ผูก.
 พระญาณกิตติเถรแห่งเมืองเชียงใหม่.
 ๑๐. บาฬมหาวกคค ๒๒ ผูก.
 ๑๑. คคคยธัมมัตถปาฐาทิกา อัฐัฐกถามหาวกคค ๘ ผูก.
 พระพุทธโฆษาจารย์เป็นผู้แต่ง.

ภาพประกอบที่ ๔ หน้า ๑ ของบาลีสี่เรื่องหนังสือใบ
 หอพระสมุดวชิรญาณ ภาคที่ ๑ แขนกบาฬี
 พ.ศ. ๒๔๕๕

บัญชีหนังสือเล่มนี้จัดว่าเป็นบรรณานุกรมเฉพาะวิชาทางด้านพุทธศาสนา มี 103
หน้า รายชื่อแบ่งตามประเภท 27 ประเภท ได้แก่

1. พระวินยปิฎก
2. พระสุตตันตปิฎก
3. ตำรา
4. พระอภิธรรมปิฎก
5. พระสัททวิเสส
6. แปลพระวินัย
7. แปลพระสูตร
8. แปลพระสูตรต่าง ๆ ที่มีในหนังสือธรรมจักษุ
9. แปลพระสูตรต่าง ๆ ที่มีในหนังสือธรรมสมบัติ
10. แปลจตุภาควาร
11. แปลปัญหาต่าง ๆ
12. แปลปัญหาต่าง ๆ ที่มีในหนังสือธรรมจักษุ
13. แปลชาดก
14. แปลตำนานต่าง ๆ
15. แปลอภิธรรม
16. แปลนามศัพท์
17. แปลพระวินัย อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
18. แปลพระสูตร อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
19. แปลชาดก อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
20. แปลอภิธรรม อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
21. แปลนามศัพท์ อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
22. แปลสัททวิเศษ อักษรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ

23. แปลนามศัพท์อุททหาวิเศษ อักขรลาว
24. แปลนามศัพท์สุภามิต อักขรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
25. แปลพงษาวดาร อักขรลาว
26. แปลตำนาน อักขรลาว เป็นภาษาไทยเหนือ
27. แปลสุภามิตอักขรลาว

รายชื่อแต่ละรายชื่อให้รายละเอียดเบื้องต้นเรื่อง จำนวนผูก และถ้าปรากฏผู้แต่งก็ใส่ตามผู้แต่งไว้ด้วย สมเด็จพระบรมราชวรวงศ์วชิรภักดีทรงมีพระเนตรไฉนในคำนำของหนังสือเล่มนี้ว่า บางทีหนังสือที่พิมพ์ในเล่มนี้เป็นแต่บางชื่อเรื่อง เรียบเรียงให้รู้ว่า มีเรื่องอะไร ๆ บ้าง และเรื่องใดก็ผูกที่เล่มจบเรื่อง³ มีใบบัญชีจำนวนหนังสือ วัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์บรรณานุกรมเล่มนี้ นอกจากพิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงพระศพ กรมพระสมบัตอมรินทร์แล้ว จุดมุ่งหมายสำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือ เพื่อให้พระภิกษุสามเณร และภคินีที่ศึกษาพระปริยัติธรรม ได้ทราบว่ามีหนังสือเรื่องใด ๆ บ้าง ซึ่งสมควรจะศึกษาเล่าเรียน เพื่อเจริญความรู้ในทางสมถ และพระพุทธวจนะในพระศาสนา ตลอดจนรู้เรื่องตำนานต่าง ๆ ซึ่งโบราณบัณฑิตได้แต่งไว้ในภาษาสมถ ส่วนพวกสัปบุรุษหรือเป็นนักเขียนแสวงหาความรู้ความชอบ และประวัติศาสนาที่เป็นภาษาไทย ก็จะสามารถทราบว่ามีหนังสือเรื่องใด ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษาของคนใดบ้าง และยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นหลักฐานแสดงว่าไทยมีหนังสือพระไตรปิฎกอันเป็นศักดิ์ของพระพุทธศาสนา หนังสือภาษามถ และคัมภีร์แปลหนังสือนั้น ๆ เป็นภาษาไทยอยู่เป็นจำนวนมากเพียงไร

อย่างไรก็ดีในการจัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือในหอพระสมุดสำหรับพระนครนี้ ก็ประสบปัญหาในเรื่อง จำนวนหนังสือในหอพระสมุดฯ มีมากมาย และได้มีการจัดหาเพิ่มเติมอยู่เสมอ แต่เดิมได้ทำบัญชีรายชื่อเรื่องไว้ตามหนังสือที่หอพระสมุดฯ ได้มา แต่เมื่อจะทำบัญชีสิ่งพิมพ์ เอาหนังสือตรวจเรื่องสอบกับบางผู้ ปรากฏว่าจะเอาชื่อหนังสือซึ่งจดออกไว้ในสมุดหนังสือนั้น ๆ มาเป็นหลักฐานของการทำบัญชีไม่ได้บางทีหนังสือเรียกชื่อเดียวกัน

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า (5).

แพ่งต่างยุคต่างสำนวน ความสั้นยาวผิดกัน เป็นหนังสือต่างเรื่องก็มี ฉะนั้นการทำบัญชีหนังสือจึงต้องอ่านตรวจความก่อนทุกเล่ม จะเอาชื่อที่จดบอกไว้ในหนังสือนี้ๆ เป็นประมาณไม่ได้ คนทำบัญชีจึงจำเป็นต้องเป็นพหูสูตร โด่เคยอ่านหนังสือมากพอที่จะไ้ว่าหนังสือเรื่องนี้เท่าความเหมือนเรื่องนั้น ซึ่งควรจะต้องสอบกัน และต้องชำนาญทางสังเกตโวหารพอจะรู้ได้ว่า หนังสือเรื่องใด แต่งขึ้นยุคยุคสำนวน จึงมีพนักงานน้อยคนที่จะทำงานนี้ได้⁴ ฉะนั้นการทำบัญชีหนังสือในหอพระสมุดสำหรับพระนคร ทำมาตั้งแต่ 11 ปี จึงยังไม่แล้ว⁵

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าไทยมีปัญหาการควบคุมทางบริการทางบรรณานุกรมมาตั้งแต่ต้น แม้เพียงรายชื่อหนังสือของหอพระสมุดแห่งเดียวก็ทำได้ไม่สำเร็จสมบูรณ์ในอะระที่จำนวนหนังสือที่มีอยู่ใน หอพระสมุดฯ เมื่อปี พ.ศ. 2459 มีหนังสือไทย 12,759 เรื่อง 14,354 เล่ม รวมทั้งสิ้นเป็นหนังสือ 7,346 คัมภีร์ กับหนังสือปลีก 12,760 ผูก กัด เจลี่ยคัมภีร์เป็นผูก เป็นหนังสือ 122,250 ผูก สมุด 32,534 เล่ม รวมทั้งสิ้นเป็น 155,484 และมีหนังสือต่างภาษาตะวันออก รวม 153 เรื่อง 11 ผูก สมุด 4,682 เล่ม⁶

เมื่อหอพระสมุดพระนครได้พิมพ์บัญชีเรื่องหนังสือในหอพระสมุดฯ วิชาภาษาที่ 1 แขนกชาติ แล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงตั้งความหวังไว้ว่าจะได้พิมพ์บัญชีหนังสือไทยอย่างพิสดาร? เป็นอันกับออกไป แต่ปรากฏว่าไม่ได้มีการจัดทำบัญชีหนังสือไทยถึงกล่าวความหลักฐานที่ปรากฏยังมีแต่บัญชีคัมภีร์

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า (1) - (2)

⁵ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์, เรื่องเดิม, หน้า 97.

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 107 - 108.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 97.

ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตวันเมื่อมีในหอพระสมุดวชิรญาณเส้าที่รับพระนคร เมื่อปี พ.ศ. 2464 บรรณานุกรมเล่มนี้มีจำนวน 152 หน้า นอกจากนี้ก็มีรายชื่อหอพระสมุดหลวง ซึ่งในปัจจุบันชำรุดเสียหายเสียหายหรือไม่มีอยู่หนึ่งสี่ครึ่งซึ่งยังคงตามรวบรวมไม่ได้อยู่อีกจำนวนหนึ่ง⁶

ในระยะต่อมาได้มีการรวบรวมรายชื่อหนังสือที่พิมพ์จากคณะบับของหอสมุดแห่งชาติ เฉพาะแคหนังสือที่กรมศิลปากรจัดพิมพ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2444 ถึง พ.ศ. 2470 ขึ้น มีชื่อว่า สารบัญญัตินเรื่องเล่ม 1 ในหนังสือพิมพ์จากคณะบับของหอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. 2444 ถึง พ.ศ. 2470 นายยิ้ม ปัดพยางกูร เจ้าหน้าที่ในหอสมุดแห่งชาติรวบรวม พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ เมื่อ พ.ศ. 2484 มีจำนวน 289 หน้า บรรณานุกรมเล่มนี้แบ่งเป็น 3 ภาค ภาคที่ 1 รายชื่อหนังสือ เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2444 - 2470 ให้ ชื่อเรื่อง และถาดทรายที่ผู้แต่งก็ได้ไว้ด้วย ภาคที่ 2 เป็นสารบัญญัตินเรื่อง ภาคที่ 3 สารบัญญัตินชื่อผู้แต่งเรื่อง ซึ่ง 2 ภาคหลังให้ความสะดวกในการค้นเรื่องต่าง ๆ พิมพ์ในหนังสือจากคณะบับของหอสมุดแห่งชาติอย่างละเอียด และค้นหาชื่อผู้แต่งว่าแต่งเรื่องอะไรไว้มาก บรรณานุกรมเล่มนี้มีวารวบรวมกุมสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง (Reprint) ของหอสมุดแห่งชาติ (ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ได้จัดพิมพ์สารบัญญัตินเรื่องในหนังสือที่กรมศิลปากรจัดพิมพ์ พ.ศ. 2471 ถึง พ.ศ. 2510 เล่ม 2 เป็นฉบับอักษราเนา รวบรวมโดย ยิ้ม ปัดพยางกูร เช่นกัน เป็นหนังสือที่มีความยาวมาก ประมาณ 600 หน้า มีการจัดเข้าเช่นเดียวกับสารบัญญัตินเรื่องเล่ม 1 สำหรับรายชื่อหนังสือที่พิมพ์ซ้ำเล่มใหม่ ๆ ก็ได้ทำรายชื่อไว้เป็นรายเดือน ชื่อว่า "รายชื่อหนังสือที่ได้อวดกลาภาทหอ")

⁶ ด้มกานต์ นางแม้นมาส จวลิต 21 พฤศจิกายน 2512

ตั้งกล่าวมานั้นเป็นความพยายามในชั้นแรกของไทยในการที่จัดให้มีการควบคุม
ทางบรรณานุกรมขึ้น ซึ่งเป็นเพียงการทำรายชื่อง่าย ๆ ไม่มีสถิติและแบบแผนอะไร
ในระยะเวลาดัง ๆ มาได้มีการจัดบรรณานุกรมในสถาบัน หน่วยงาน และห้องสมุด
มากขึ้น และมีการจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ เพื่อเป็นการควบคุมทางบรรณานุกรมและอีก
ทั้งเป็นการให้บริการทางบรรณานุกรมด้วย เพราะเห็นว่าอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้
สิ่งพิมพ์มากขึ้น คือให้ทราบว่ามีการจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ใดขึ้นมาบ้าง และจะوزهได้จากที่ใด
ยิ่งไปกว่านั้นแล้วการ เปิดการอบรม และการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ยังมีส่วนใน
การปรับปรุงกลวิธีและแบบแผนในการจัดทำบรรณานุกรมให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรมที่จัดพิมพ์ในประเทศไทย อาจแบ่งกล่าวเป็นประเภท ๆ ได้ คือ
บรรณานุกรมแห่งชาติ บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาล บรรณานุกรมเฉพาะวิชา บรรณา-
นุกรมที่พิมพ์เพื่อการค้า รายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดได้รับ และบรรณานุกรมที่เป็นวารสาร

บรรณานุกรมแห่งชาติ
(National bibliography)

ประเทศไทยยังไม่มีการจัดพิมพ์บรรณานุกรมแห่งชาติที่สมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงการพิมพ์รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์ขึ้นในประเทศทุกประเภทและทุกรายการ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยร่วมกับหอสมุดแห่งชาติได้เคยจัดพิมพ์ชื่อคานา บรรณานุกรมแห่งชาติ พ.ศ. 2501 (National Bibliography 1958) เมื่อปีพ.ศ. 2502 มีความยาว 225 หน้า รายชื่อจัดเรียงตามลำดับอักษรไปกันทั้งชื่อเรื่องและชื่อผู้แต่ง สำหรับผู้แต่งลงชื่อสกุลก่อนชื่อตัวตามความนิยมของชาวตะวันตก และมีบัตรโยงชื่อตัวใหญ่ที่ชื่อสกุล แทรกไว้ด้วย หนังสือแต่ละเล่มให้รายการ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้าและขนาดของหนังสือ สำหรับรายการที่ขึ้นต้นด้วยชื่อเรื่อง ก็ให้ชื่อผู้แต่ง และปีที่พิมพ์ อย่างไรก็ตามบรรณานุกรมแห่งชาติเล่มนี้ยังมีรายชื่อสิ่งพิมพ์ไม่สมบูรณ์ คือรายชื่อหนังสือที่สำคัญ ๆ ไม่มีรวมอยู่ในรายชื่อนั้นเลย แต่ก็นับว่าเป็นความพยายามครั้งแรกในการจัดทำบรรณานุกรมแห่งชาติของไทย

ในปัจจุบัน เมื่อมีการย้ายอาคารหอสมุดแห่งชาติจากตึกถาวรวัตถุ มายังท่าวาสุกรี ในปี พ.ศ. 2509 และในต้นปีนั้นเอง สถาปนาเศรษฐกิจแห่งชาติได้พิจารณาให้หน่วยราชการในกรมศิลปากรเข้าอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติใน พ.ศ. 2510 - 2514 หอสมุดแห่งชาติจึงเป็นหน่วยราชการหน่วยหนึ่งของกรมศิลปากร ได้กำหนดแผนพัฒนาหอสมุดไว้แต่ละปี ซึ่งใน พ.ศ. 2511 ได้กำหนดโครงการไว้ข้อหนึ่งว่า "อำนวยการจัดทำบรรณานุกรมแห่งชาติให้เป็นปีกแผ่น"⁹ ขณะนี้หอสมุดแห่งชาติกำลังจัด

⁹แมนมาส ชาวลิต, ประวัติหอสมุดแห่งชาติ (พระนคร: กรมศิลปากร, 2509) (กรมศิลปากร จัดพิมพ์เนื่องในงานพิธีเปิด หอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2509) หน้า 73.

ดำเนินการรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ไกรภักย์ คือ ตั้งแต่ค.ศ. 2508 ได้เริ่มจัดทำ รายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดได้รับและหนังสือที่นำมาจัดหมู่ใหม่ เป็นรายเดือน ครั้นถึงกลาง ปี พ.ศ. 2508 จึงได้เริ่มทำรายการบรรณานุกรมแห่งชาติ และได้พิจารณาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการจัดทำ กำหนดว่าจะทำเป็นสองภาษาเพื่อให้ได้ประโยชน์แก่ผู้ใช้ทั้งในและนอก ประเทศ ในการแปลงอักษรไทยเป็นโรมัน (transliteration) กำหนดว่าให้ ใช้กฎของราชบัณฑิตยสถาน แต่เมื่อลงมือทำรายชื่อหนังสือพร้อมทั้งแปลงอักษรไทย เป็นโรมันไปบ้างแล้ว มีปัญหาเกิดขึ้นหลายอย่าง เพราะกฎของราชบัณฑิตยสถานไม่ กอบมีผู้รู้จักแพร่หลาย ผู้แต่งหนังสือเขียนชื่อของตนเองเป็นภาษาอังกฤษตามใจชอบ ผู้แต่งสองคนที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน เขียนชื่อสกุลต่างกัน ผู้แต่งคนเดียวกันเขียนชื่อใน ที่สองแห่งไม่เหมือนกัน และโดยมากการเขียนชื่อเป็นภาษาอังกฤษไม่ค่อยมีผู้ปฏิบัติตามกฎของ ราชบัณฑิตยสถาน ครั้นจะใช้กฎของราชบัณฑิตยสถานสำหรับชื่อนั้นก็เกรงใจและมีผู้แต่ง บางท่านไม่ยอมให้เขียนชื่อของท่านเช่นนั้น เมื่อปัญหาเกิดขึ้นเช่นนี้ จึงจะทำบรรณ- นุกรมแห่งชาติเป็นภาษาไทยเพียงภาษาเดียว สำหรับรายชื่อหนังสือที่ทำไว้แล้วทั้งภาษา ไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับหนังสือที่ตีพิมพ์ใน พ.ศ. 2506, 2507 และครั้งมีแรกของ พ.ศ. 2508 จำนวนมากควยกัน จึงต้องหักกอยไว้เพื่อตรวจแก้ไข ก่อนจัดพิมพ์เผยแพร่ จะพิมพ์บรรณานุกรมแห่งชาติเล่มแรกออกมา และจะมีการทำฉบับรวม (accumula- tion) เป็นราย 3 ปี และ 5 ปี¹⁰

นอกจากปัญหาการแปลงอักษรไทยเป็นโรมันแล้ว ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดทำ บรรณานุกรมแห่งชาติก็คือ การได้สิ่งพิมพ์ไม่ครบ แม้ว่าหอสมุดแห่งชาติจะได้จัดทำเป็น การจัดหาให้ที่หอสมุดแล้วก็ตาม เช่น ได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบรายชื่อสิ่งพิมพ์

¹⁰ สัมภาษณ์ นางแมนมาศ ชาลิต, 21 พฤศจิกายน 2512.

กรมวิเทศพาณิชย์ สำนักพิมพ์ ก็คือสิ่งพิมพ์ไม่ครบ เพราะกฎหมายการพิมพ์ของไทยไม่รัดกุม ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 มาตรา 20 มีข้อความว่าให้ผู้นิเทศหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นในราชอาณาจักรสองฉบับ ให้หอสมุดแห่งชาติภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันพิมพ์เสร็จโดยไม่คิดราคาและค่าส่ง¹¹ และมาตรา 32 ในผู้นิเทศหนังสือพิมพ์โดยไม่คิดราคาและค่าส่งไปยังที่ทำการเจ้าพนักงานการพิมพ์สามฉบับและหอสมุดแห่งชาติของฉบับในวันถัดออกโฆษณา¹² เมื่อถึงความถูกต้องและบทความใดโดยผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายทั้ง 2 มาตรา ดังกล่าว ตามมาตรา 59 ผู้นิเทศคนใดละเลยไม่ส่งสิ่งพิมพ์ให้แก่หอสมุดแห่งชาติตามมาตรา 20 หรือไม่ส่งหนังสือพิมพ์ให้แก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ หรือหอสมุดแห่งชาติตามมาตรา 32 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่ร้อยบาท¹³ จะเห็นได้ว่าค่าปรับที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งก็เหมาะสมกับค่าของเงินสมัยที่ตรากฎหมายฉบับนี้ออกมา เพราะสมัยนั้นค่าไฉจายในการพิมพ์ตลอดจนราคาจำหน่ายยังต่ำ ระยะเวลาจากสมัยนั้นถึงปัจจุบันแตกต่างกันถึง 20 ปีเศษ ค่าไฉจายในการพิมพ์และราคาการจำหน่ายได้สูงขึ้น ฉะนั้นสำหรับหนังสือพิมพ์มีราคาจำหน่ายสูง ผู้พิมพ์ยินดีเสียค่าปรับเพียง 12 บาทมากกว่า ปรากฏว่าโรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ ไม่ส่งหนังสือให้หอสมุดแห่งชาติถึง 30 - 40%¹⁴ และหนังสือพิมพ์รายวันก็เช่นกัน ส่งให้หอสมุดแห่งชาติได้บ้าง บางครั้ง 7 วัน จึงรวบรวมส่งครั้งหนึ่ง หรือถ้าเป็นหนังสือรายสัปดาห์รวบรวมได้ 1 ปี จึงจะส่งให้ แม้กรมตำรวจซึ่งเป็นเจ้าพนักงานการพิมพ์เองก็ยังได้สิ่งพิมพ์ไม่ครบ¹⁵ ยิ่งไปกว่านั้นสำหรับสิ่งพิมพ์รัฐบาลซึ่งในปีหนึ่ง ๆ

¹¹"พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช 2484," ราชกิจจานุเบกษา, 58(30 กันยายน, 2484), 1237.

¹²"พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช 2484," หน้า 1244.

¹³"พระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช 2484," หน้า 1255.

¹⁴ข้อคิดเห็นของ นางแม่มาส ชาวลีศ.

¹⁵ข้อคิดเห็นของ นางแม่มาส ชาวลีศ.

มีการผลิตออกมาเป็นจำนวนมากพอ ๆ กับสิ่งพิมพ์ผลิตโดยโรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ แต่ก็ไม่
มีทางทราบใจว่าที่ใดพิมพ์อะไรออกมาบ้าง เพราะไม่มีศูนย์กลางการพิมพ์ และไม่มี
ทำรายชื่อบริษัทผู้พิมพ์ แต่เดิมหน่วยราชการจะพิมพ์สิ่งพิมพ์ที่โรงพิมพ์ใกล้ได้ สิ่ง
จะมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ให้หน่วยราชการส่งเรื่องที่จะพิมพ์ที่โรงพิมพ์ของทางราชการ
ในปี พ.ศ. 2495¹⁶ ซึ่งก็มีจำนวนโรงพิมพ์ของราชการถึง 40 แห่งด้วยกัน¹⁷ นับ
เป็นจำนวนมากหากจะติดตามสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ได้ครบทุกแห่ง และประกอบกับตามพระราช-
บัญญัติการพิมพ์พหุองค์การฯ 2484 มาตรา 6 มีข้อความว่า พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่ว่าบังคับ
แต่สิ่งพิมพ์ดังต่อไปนี้ คือ

1. สิ่งพิมพ์ของรัฐบาลหรือเทศบาล
2. สิ่งพิมพ์ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด
3. บัตร ตราสาร แบบพิมพ์ และรายงานซึ่งใช้กันตามปกติในการส่วนตัว
การสังคม การเมือง การค้า หรือกิจการ¹⁸

นอกจากนี้สิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แกหนังสือที่แจกในโอกาสต่าง ๆ โดยเฉพาะ
งานศพ งานกุศล งานที่ระลึกอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเป็นสารประโยชน์

¹⁶กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร, "การพิมพ์หนังสือและแบบพิมพ์ของ
ทางราชการระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. 2498 ถึงกระทรวง
มหาดไทยต่าง ๆ," พี น.ว. 29/2449 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2499 (อ้างสำ
เนา.)

¹⁷วรวณี วัชรพงศ์กุล, "การจัดสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลไทย (The Organization
of Thai Government Publications," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนก
ศึกษามรรณาภิธานศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512), หน้า 65 - 9. (อ้างสำเนา.)

¹⁸"พระราชบัญญัติการพิมพ์พหุองค์การฯ 2484," หน้า 1232.

โดยเฉพาะทางประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ วรรณคดี และศาสนา พิมพ์ในสิ่ง ๆ เป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีทางติดตามโดยสมบูรณ์ โดยมีผู้คนที่ว่าในเรื่องประเภทและจำนวนของหนังสือที่พิมพ์แจกในงานศพตั้งแต่ พ.ศ. 2501 - 2510 สามารถรวบรวมรายชื่อหนังสือไว้ได้ถึง 4,329 ชื่อเรื่อง (title) ในจำนวนนี้เป็นหนังสือที่คัดลอกเรื่องจากหอสมุดแห่งชาติ 898 ชื่อเรื่อง และพิมพ์จากที่อื่น ๆ อีก 3,431 ชื่อเรื่อง¹⁹ ในการรวบรวมได้รวบรวมจากห้องสมุด ร้านจำหน่ายหนังสือ โรงพิมพ์ วัด เฉพาะในพระนคร ชนบุรี เพียง 34 แห่งเท่านั้น²⁰ ไม่ได้รวมหนังสืองานศพที่พิมพ์ในต่างจังหวัดอื่น ๆ อีก ซึ่งเข้าใจว่าจะมีจำนวนไม่น้อยเช่นกัน

สำหรับหนังสือแจกที่พิมพ์จากต้นฉบับของหอสมุดแห่งชาติเท่านั้น ที่มีการทำรายชื่อไว้เพราะผู้ขออนุญาตพิมพ์จะต้องส่งในหอสมุดแห่งชาติเป็นคำภาคต่อพระสุภากรยกระยสีบในจำนวนหนังสือที่พิมพ์²¹ ซึ่งยังมีขดบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยมีระเบียบกรมศิลปากร เรื่องขออนุญาตพิมพ์หนังสือ พ.ศ. 2499 หมวด 2 การขออนุญาตพิมพ์แจก ข้อ 18 ผู้ขออนุญาตพิมพ์หนังสือแจกในงานศพ ๆ จะต้องจ่ายคำภาคต่อให้กรมศิลปากรเป็นหนังสือร้อยละ 20 ของจำนวนที่พิมพ์...²² และกรมศิลปากรได้

¹⁹ สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์, "การศึกษาประเภทของหนังสืออนุสรณ์ ในงานฌาปนกิจศพ ที่คัดลอกเรื่องจากต้นฉบับของหอสมุดแห่งชาติและเรื่องที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2501 - 2510" (ปริญาญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศิลปากรศึกษา, 2512), หน้า 39. (อักษฺาเนา.)

²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 484 - 5.

²¹ สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ, เรื่องเดิม, หน้า 113.

²² กรมศิลปากร, "ระเบียบกรมศิลปากร เรื่องขออนุญาตพิมพ์หนังสือ" (พระนคร, 2499), หน้า 2 - 3. (อักษฺาเนา.)

จัดทำรายชื่อไว้เรียกว่าสารบัญฉบับเรื่อง ในหนังสือที่กรมศิลปากรจัดพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2464 - 2470 และ พ.ศ. 2471 - 2512 รวม 2 เล่ม

ฉะนั้นจะเป็นได้ว่าขอบเขตของพระราชบัญญัติการพิมพ์พหุศักราช 2484 เป็นสาเหตุที่สำคัญข้อหนึ่งที่ทำให้การควบคุมบรรณานุกรมแห่งชาติไม่โดยล ขณะนี้รัฐบาลกำลังพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับนี้ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ แต่การที่จะทำให้การควบคุมทางบรรณานุกรมแห่งชาติให้โดยล ควรแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ควรแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์พหุศักราช 2484 มาตรา 6 ให้มีผลบังคับใช้ถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาล เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่รัฐบาลขึ้นครกำหนด และเพิ่มขอบเขตให้คลุมถึงหนังสือแจกในโอกาสต่าง ๆ ด้วย
2. ควรแก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ ในบทกำหนดโทษมาตรา 59 กำหนดโทษโรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ ที่ละเลยไม่ส่งสิ่งพิมพ์ให้หอสมุดแห่งชาติและเจ้าพนักงานการพิมพ์ให้รุนแรงขึ้น เพิ่มอัตราค่าปรับให้สูงขึ้น ดร. มอร์ริส อเล็กซานเดอร์ เกลฟานด์ (Dr. Morris Alexander Gelfand) ผู้เชี่ยวชาญด้านหอสมุดขององค์การยูเนสโกซึ่งเคยมาสำรวจและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจการหอสมุดในประเทศไทย ได้เสนอความคิดเห็นไว้ในรายงานที่เขาเขียนขึ้นในปี พ.ศ. 2505 ว่า ควรเพิ่มค่าปรับจากเล่มละ 12 บาท เป็นเล่มละ 250 บาท หรือมากกว่านั้น และให้สำนักพิมพ์จัดทำรายชื่อหนังสือที่พิมพ์ขายเป็นประจำทุกปีด้วย²³ เปรียบเทียบกับกฎหมายลิขสิทธิ์ (Copyright Law) ของสหรัฐอเมริกาแล้ว ในมาตรา 13 กำหนดให้ผู้พิมพ์หนังสือส่งหนังสือไปให้ Copyright Office ซึ่งมีหน่วยงานรับสิ่งพิมพ์ที่ใดก็ตาม

²³ Morris A. Gelfand, "The National Library and Library Development and Training in Thailand," Draft Report to the UNESCO Programme of Participation in the Activities of Member States (Bangkok, 1962), p. 25. (Mimeographed.)

กฎหมายลิขสิทธิ์โดยเฉพาะชื่อ Register of Copyrights เป็นหน่วยงานของ
 หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน อยู่ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington, D.C.) เป็นจำนวน
 ชื่อเรื่องละ 2 ฉบับ สำหรับหนังสือที่พิมพ์ภายในประเทศสหรัฐอเมริกา และ 1 ฉบับ
 สำหรับหนังสือที่แต่งโดยชาวอเมริกันแต่พิมพ์ภายนอกประเทศ ผู้ที่จะเผยแพร่หนังสือ
 มีบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 14 ว่า หนังสือที่พิมพ์ภายในประเทศสหรัฐอเมริกาจะต้อง
 ส่งไปให้ Register of Copyrights ภายใน 3 เดือน และสำหรับหนังสือที่
 พิมพ์ในดินแดนภายนอก ซึ่งเป็นของสหรัฐอเมริกา หรือในต่างประเทศอื่น ๆ จะต้อง
 ส่งภายใน 6 เดือน ถ้าพ้นจากเวลาที่กำหนดจะต้องเสียค่าปรับ 100 เหรียญดอลลาร์
 และจะต้องจ่ายเงินให้หอสมุดรัฐสภาอเมริกันเป็นจำนวน 2 เท่า ของราคาหนังสือฉบับ
 พิมพ์ที่ตีพิมพ์ในราคาขายปลีก และลิขสิทธิ์นั้นนับเป็นโมฆะด้วย²⁴ จะเห็นได้ว่ากฎหมาย
 ลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกากำหนดโทษไว้รุนแรงกว่าบทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติการ
 พิมพ์ของไทยมาก

3. ควรให้เพิ่มเติมข้อความในพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ ให้ผู้พิมพ์ส่ง
 สิ่งพิมพ์ไปให้หอสมุดแห่งชาติ 2 ฉบับ เจ้าพนักงานการพิมพ์ 1 ฉบับ หอสมุดมหา-
 วิทยาลัยในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคละ 1
 แห่ง และแห่งละ 1 ฉบับ สำหรับชื่อหอสมุดมหาวิทยาลัยที่จะ เป็นแหล่งรับสิ่งพิมพ์ตาม
 พระราชบัญญัติ สมควรที่จะให้หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นตัวแทนของมหา-
 วิทยาลัยในภาคกลาง หอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หอสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น
 หอสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแหล่งรับสิ่งพิมพ์ประจำภาคเหนือ ภาคตะวัน
 เหนือเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ และกำหนดให้หอสมุดมหาวิทยาลัยเหล่านี้มีสิทธิ์
 ได้รับสิ่งพิมพ์เฉพาะในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น เช่นเดียวกับกฎหมาย
 ลิขสิทธิ์ของอังกฤษ ค.ศ. 1911 (Copyright Act of 1911) มาตรา 15 กำหนด

²⁴ United States. The Library of Congress. Copyright
 Office, Copyright Law of the United States of America (Washington,
 D.C., 1967), pp. 9-10.

โหล่งซึ่งพิมพ์ไปให้ห้องสมุด 6 แห่ง 7 ละ 1 ฉบับ คือ บริติชมิวเซียม (British Museum) Bodleian Library ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge University) ห้องสมุดแห่งชาติสกอตแลนด์ (National Library of Scotland) ทรินิตี้ คอลเลจ เมืองดับลิน (Trinity College, Dublin) และห้องสมุดแห่งชาติเวลส์ (National Library of Wales) ภายในกำหนด 1 ปี และกฎหมายลิขสิทธิ์ปี ค.ศ. 1956 ยืนยันชื่อห้องสมุดที่ได้รับทั้ง 6 แห่งอย่างเดิม²⁵

4. เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมพุทธศักราช 2474 ประกาศใช้เมื่อ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2474 ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว²⁶ ไม่ได้กำหนดให้ผู้แต่งหนังสือต้องไปจดลิขสิทธิ์ เมื่อผู้ใดเขียนหนังสือเรื่องใดอันมีลิขสิทธิ์ทันที ซึ่งเรียกว่าเป็นลิขสิทธิ์โดยอัตโนมัติ ซึ่งนับเป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งของกฎหมายเพราะทำให้ยากต่อการควบคุมสิ่งพิมพ์ประการหนึ่ง ความจริงแล้วพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมพุทธศักราช 2474 นี้มีวิวัฒนาการมาจากพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. 120 และพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือพุทธศักราช 2457 ซึ่งได้ประกาศยกเลิกไปแล้วและใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมแทน

พระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. 120 (พ.ศ. 2444) ประกาศใช้เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ร.ศ. 120²⁷ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กำหนดให้ผู้แต่งหนังสือนำหนังสือมาจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ และต้องส่งหนังสือ

²⁵Sir Frank Mackinnon, "Notes on the History of English copyright," Oxford Companion to English Literature; edited by Sir Paul Harvey. (4th ed.; Oxford: Clarendon Press, 1967), pp. 930-31.

²⁶"พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรมพุทธศักราช 2474," ราชกิจจานุเบกษา (21 มิถุนายน, 2474), 127 - 46.

²⁷"พระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. 120," ราชกิจจานุเบกษา, 18(18 สิงหาคม, ร.ศ. 120), 287.

ให้เจ้านักงานเกษมไว้ ๑ ฉบับ ซึ่งเจ้านักงานมีสมุดทะเบียนไว้สำหรับทำบัญชีหนังสือ
ที่มีผู้ขอรรมสิทธิ์ทุกราย และกำหนดชื่อของสมุดที่ได้รับสิ่งพิมพ์ไว้ด้วย ดังข้อความใน
มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และ ๑๕ ดังนี้

มาตรา ๗ ถอนหนังสือที่ซึ่งใดพิมพ์ในพระราชอาณาจักรจึงจะมีกรรมสิทธิ์ได้

มาตรา ๑๐ บรรดาหนังสือซึ่งจะมีกรรมสิทธิ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ต้อง
ลงพิมพ์แล้ว และผู้แต่งต้องนำหนังสือเรื่องนั้นมาให้เจ้านักงานจดทะเบียน
แก่ภายในกำหนด ๑๒ เดือน ตั้งแต่ได้พิมพ์จำหน่าย หรือถ้าเป็นหนังสือที่
ผู้แต่งถึงบรรณาธิการรับกรรมสิทธิ์ ผู้รับมรดก ต้องนำมาขอจดทะเบียน
แก่ภายในกำหนด ๑๒ เดือน นับแต่วันมรดกของผู้แต่ง

มาตรา ๑๒ บรรดาหนังสือที่นำมาจดทะเบียนขอรรมสิทธิ์นั้น ในผู้ขอ
กรรมสิทธิ์ส่งหนังสือไว้กับเจ้านักงานฉบับ ๑

มาตรา ๑๓ ให้เจ้านักงานมีสมุดทะเบียนไว้สำหรับจดบัญชีหนังสือ
ที่มีผู้ขอรรมสิทธิ์ทุกราย และเมื่อใดจดหนังสือเรื่องใดลงทะเบียน
ต้องให้ผู้ขอรรมสิทธิ์ แลเจ้านักงานลงชื่อไว้ในทะเบียนเป็นสำคัญ
แลสมุดฉบับที่มีผู้ขอรรมสิทธิ์ใดส่งไว้คือเจ้านักงานนั้น ก็ให้เจ้านักงาน
และผู้ลงชื่อไว้เป็นสำคัญอย่างเดียวกัน

มาตรา ๑๕ บรรดาหนังสือที่มีกรรมสิทธิ์ผู้มีกรรมสิทธิ์จะคงดวายไว้
สำหรับหอหลวงฉบับ ๑ หอพระสมุดวชิรญาณฉบับ ๑ แลหอพุทธศาสน-
สังคหะฉบับ ๑^{๒๘}

^{๒๘}"พระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. ๑๒๐," หน้า ๒๘๗ - ๘.

ถ้ารับทำกรรมเป็นภาคจะเป็นกรรมวิภังค์หนึ่งเดียว และเจ้ากรรม
พระศาสดาก็ มีหน้าที่รับใช้กรรมในกรรมวิภังค์วิภังค์

ข้อพระราชนิพนธ์ในพระราชนิพนธ์ "จักรกรรมวิภังค์" ม.ป. 2457 ปรากฏ
ในเมื่อ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2457 ทรงตั้งต้นพระราชนิพนธ์เรื่องพระศาสดาเจ้ากรรมวิภังค์ ได้
คำแปลตามจะเห็นของวิภังค์ที่พระศาสดาวิภังค์วิภังค์ 4 และ 5

มาตรา 4 การจตุรเมียรที่พระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
ไปที่

- (1) ซึ่งวิภังค์
- (2) ที่พระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
- (3) ซึ่งพระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
- (4) ซึ่งพระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์

(ในพระการที่ 3 และที่ 4 นี้) แม้จะเป็นพระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
วิภังค์

มาตรา 5 การวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
จะพระศาสดาวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
วิภังค์

ถึงไปว่าในพระราชนิพนธ์ที่ฉบับ พ.ศ. 2457 นี้ถึงโดยสายตอบพระศาสดา
วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
คำแปลเวลา ถึงรวมถึงวิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์
วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์วิภังค์

20 "พระราชนิพนธ์ในพระราชนิพนธ์ "จักรกรรมวิภังค์" ม.ป. 2457,"
ราชกิจจานุเบกษา, 31(20 ธันวาคม, 2457), 462 - 3.

ออกเป็นลำดับกันไฉน เมื่อได้นำมาจาก เบียร์แล้วก็มีกรรมสิทธิ์ได้³⁰ แต่มีข้อบกพร่อง
ในมาตรา 15 หนังสือซึ่งมีบัตรจะเอาออกขายโดยเหตุที่เป็นเรื่องหมายตาย เรื่อง
สมหลูกถูกตำมา หรือ เรื่องยุ้งให้เกิดจลาจลนั้นจะให้มีกรรมสิทธิ์ไม่ได้ อนึ่งหนังสือ
เรื่องใดที่กล่าวหาให้จเพื่อประสงค์จะหลอกลวงให้ประชาชนหลงเชื่อต่าง ๆ ก็ต้องห้าม
มิให้มีกรรมสิทธิ์เหมือนกัน

พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังให้สิทธิบุคคลภายนอกไปกักตุนข้อความ จากสมุดทะเบียน
กรรมสิทธิ์ได้โดยเสียค่าธรรมเนียมให้กรมพระอาลักษณ์ ดังข้อความในมาตรา 16

มาตรา 16 ผู้หนึ่งผู้ใดจะขอตรวจดูสมุดทะเบียนกรรมสิทธิ์ให้เรื่องละ
1 บาท และขอการสำเนาที่ถูกต้องในเรื่องใดตามรายการในระเบียบ
ที่ได้ เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมไปใหม่แล้วมีละ 5 บาท³¹

จากการยกข้อความข้างมาตราในพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ
ร.ก. 120 และ พ.ก. 2457 แล้วจะเห็นได้ว่ามีบทกำหนดที่เป็นประโยชน์การ
ความคุ้มครองพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นในประเทศได้เป็นอย่างดี คือ มีกรมพระอาลักษณ์เป็นแหล่งรวบรวม
ของสิ่งพิมพ์ และมีการจัดทำบัญชีหนังสือที่นำมาจดทะเบียนไว้ด้วยจะใคร่รายชื่อที่สมบูรณ์
นอกจากนี้ยังได้กำหนดของสมุดที่ใคร่รับหนังสือตามพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ
ไว้ นับว่าเป็นความดีที่ดีและมีประโยชน์และทันสมัยมาก และเป็นแบบที่คล้ายคลึงกับ
กฎหมายลิขสิทธิ์การพิมพ์ของสหรัฐอเมริกาที่ยังได้อยู่ในปัจจุบันนี้ ซึ่งในพระราชบัญญัติ
คุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช 2474 ไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญที่มีอยู่

³⁰"พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ พ.ศ. 2457,"
หน้า 466.

³¹"พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ พ.ศ. 2457,"
หน้า 468.

ในพระราชบัญญัติ 2 ฉบับที่ประกาศยกเลิกไป เมื่อ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2474 นั้นเลย
ฉะนั้นจึงสมควรที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช 2474
เสียใหม่

5. สำหรับหอสมุดแห่งชาติซึ่งในปัจจุบันได้เคยส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบสิ่งพิมพ์
ตามโรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ แล้วบังคับสิ่งพิมพ์ไม่ครบถ้วนนั้น ควรจะค้นหาวิธีแก้ไข
คือจ้างตัวแทน (agent) สำหรับคอยติดตามเก็บสิ่งพิมพ์จากโรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ต่าง ๆ
ให้ เพื่อเป็นการตัดการระของหอสมุด เช่นเกี่ยวกับที่หอสมุดทั้ง 5 แห่ง ของสหราชอาณาจักร
อาจจักรหนังสือได้รับหนังสือพิมพ์ภายในประเทศตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ปฏิบัติอยู่และปรากฏ
ว่าไคยล³²

6. สำหรับสำนักพิมพ์ ควรมีการจัดทำรายชื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศ โดยเฉพาะ
รายชื่อหนังสือรวมของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัย เพื่อที่หอสมุดแห่งชาติจะได้ตรวจสอบ
รายชื่อหนังสือว่าได้รับครบถ้วนหรือไม่ เช่นสำนักพิมพ์ในสหราชอาณาจักรมีการจัดทำรายชื่อ
หนังสือออกเป็นระยะ ๆ และบริษัทมิวเซียม ไคยลยรายชื่อนี้ตรวจสอบว่าสำนักพิมพ์ใดมีการ
พิมพ์หนังสือเรื่องใดบ้าง รายการใดที่ไม่ได้รับ จะได้อัดตามต่อไป รายชื่อต่าง ๆ นี้ก็น่า
คือ The Publishers' Circular, The Bookseller และ The Times
Supplement³³ สำหรับ Publishers' Circular เริ่มจัดทำตั้งแต่

³² อูทลิตซ์ อัมบิงส์, "รายงานการไปเยือน ณ ต่างประเทศ ณ ประเทศ
สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ ฝรั่งเศส และ เยอรมัน ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม
2504 ถึงวันที่ 4 เมษายน 2505," เสนอต่อสภาองคมนตรีมหาพิทยาลัย (อัครเสนา),
หน้า 73.

³³
Sir Frank C. Francis, "The British Museum," The
Libraries of London; edited by Raymond Irwin, and Ronald
Staveley (2 d revised ed.; London: The Library Association,
1961), p. 22.

ค.ศ. 1857 ซึ่งต่อมาในปี 1953 เปลี่ยนชื่อเป็น British Books: Incorporating the Publishers' Circular and Booksellers' Record³⁴ กำหนดออกเป็นรายเดือน และ The Bookseller: The Organ of the Booktrade ซึ่งเริ่มจัดทำตั้งแต่ ค.ศ. 1858 เป็นต้นมา กำหนดออกเป็นรายเดือน แต่ตั้งแต่ ค.ศ. 1909 เปลี่ยนกำหนดออกเป็นรายสัปดาห์³⁴

บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาล

โลกกล่าวกันว่าหอสมุดของประการหนึ่งของพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 คือไม่มีการกำหนดแหล่งที่จะเก็บรักษา (deposit) สิ่งพิมพ์ที่หน่วยราชการพิมพ์ออกมา และอีกประการหนึ่ง ในปัจจุบันมีโรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2504 ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี และโรงพิมพ์ที่มีฐานะเป็นตง ๆ หนึ่งของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี³⁵ ทำหน้าที่เป็นโรงพิมพ์แห่งชาติ มีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นผู้บริการคนทั่วๆ ไปเอกสารของทางราชการ แต่ยังมีขนาดเล็กไม่สามารถรับงานพิมพ์ของหน่วยราชการได้ทั้งหมด และการพิมพ์ก็ช้า ฉะนั้นรัฐบาลจึงกำหนดให้โรงพิมพ์ของหน่วยราชการแห่งอื่น ๆ อีกประมาณ 40 แห่ง รัฐบาลพิมพ์ของหน่วยราชการ ซึ่งการมีโรงพิมพ์จำนวนมากแห่งเช่นนี้ทำให้ยากต่อการติดตามสิ่งพิมพ์มาก และโรงพิมพ์เหล่านี้ไม่ได้จัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้พิมพ์ไปแล้วหมดครบทุกแห่ง แต่อย่างไรก็ดีได้มีบุคคลและหน่วยงานพยายามรวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ขึ้น

³⁴ Constance M. Winchell, Guide to Reference Books (8th ed.; Chicago: American Library Association, 1967), p. 47.

³⁵ "ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี," ราชกิจจานุเบกษา, 78 (26 ธันวาคม, 2504), 1307.

เล่มแรกก็

Thailand. National Library. List of Thai Government Publications Covering the Years 1954, 1955, 1956. Bangkok, 1958. 31 pp.

บรรณานุกรมเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารวิชาการชั้นกลางตอนปลายขึ้นถึงขั้นระหว่างประเทศในภาคพื้น อินเดีย - แปซิฟิก (Seminar on the International Exchange of Publications in Indo-Pacific Area) ระหว่างวันที่ 4 - 11 ตุลาคม ค.ศ. 1957 (พ.ศ. 2500) ณ เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ขึ้นเป็นฉบับจัดสำเนา มาพิมพ์เป็นเล่มจากโรงพิมพ์ไทย ค.ศ. 1958 (พ.ศ. 2501) รายชื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วยหนังสือและวารสาร ตลอดจนความเป็นมาถึงจุดนี้ทั้งหมดเรียงตามลำดับกรมหรือกอง และตามลำดับสิ่งพิมพ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รายละเอียดของสิ่งพิมพ์แต่ละรายการในนี้ยังได้เรียง และพิมพ์ในบางรายการในเอกสารชื่อเรื่องเท่านั้น

เลขของฉบับบรรณานุกรมที่รวบรวม โดยกรมรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ

Thammasat. University. Institute of Public Administration. Research Division. List of Thai Government Publications. Bangkok, 1958. 46 pp.

รายชื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วยหนังสือ วารสาร คำบรรยาย
วิทยานิพนธ์ พิมพ์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2475 เป็นต้นมา

บทกวีความยาวโดยมากถึงฤดูละประมาณ 1, 3๓ ร่ายชื่อ เรียงตามลำดับ
กระแหวง 1๓ กระพรวง และสิ่งอื่น บางเล่มลงท้ายด้วยเรื่องสั้น ๑ เรื่อง
ก็กล่าวถึงเสภาวิจารณ์บางท่านบางเรื่อง ร่ายชื่อโดยความ กล่าวด้วยเรื่อง
แห่งมาที่ ร่ายละเรื่องกลางบรรดาบทกวีไม่สมบูรณ์ มีที่ โต้โต้เรื่องอื่นเรื่อง
และระบุมือที่พิมพ์ไว้เป็นบางรายการเท่านั้น

บทกวีเหล่านี้เป็นบรรดาบทกวีที่จัดทำโดยฝ่ายการวิจัยและห้องสมุดของรัฐ ประสาน
ภาคการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เช่นกัน แต่มีรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏเป็นภาษาไทย คือ

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. กวีนิพนธ์ประเภทกาพย์. ฝ่ายวิจัยและห้องสมุด
รายชื่อหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ของกระแหวง พวงกรม และของกิจการ
รัฐภาค. นครนคร, ๒๕๐๓. 67 หน้า.

ในรายชื่อสิ่งพิมพ์ บางรายการระบุที่พิมพ์ เรียงตามลำดับกระแหวง
คือ คำนำกวีนิพนธ์ กวีนิพนธ์ของกลอนใหม่ การดัดแปลง การกล่าวประเพณี
เทศน์ ถิ่นนาถน ไทยใหญ่ มุขนิพนธ์ วัฒนธรรม กวีนิพนธ์
เก็บบทกวี กวีนิพนธ์ สาขาวรรณคดี กวีนิพนธ์ และผลงานการเมือง
อิสระ

บรรดาบทกวีถึงสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏพิมพ์ว่าสำคัญ มีจำนวนเล่มถึงสิบหกกว่าซึ่งมากกว่า 3
เล่มแรก คือ

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม, และ หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
บรรดาบทกวีถึงสิ่งพิมพ์ภาษาไทย เล่ม ๑. นครนคร, ๒๕๐๑. 4๐๒ หน้า.

เป็นการจัดทำโดยสมาคมแห่งห้องสมุดแห่งประเทศไทยร่วมกับหอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วยบรรดาบทกวีถึงสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่รวบรวม

การแบ่งปันตามหลักแนวคิดไม่จากลวิ (ไม่ละแ้ว) ครอบคลุม ๒ ประการคือ ๑) การรับไปใช้ไม่ถือการควบคุมสิ่งที่มี
 วิทยาศาสตร์ โดยไม่ผ่านกระบวนการจัดสิ่งสิ่งใหม่ ที่ใช้เกิดขึ้นใหม่แล้ว ควบคุมสิ่งเก่าดี เป็นจิตรวมรวม
 ครอบงำควบคุมสิ่งเก่าดี คำลวิมีทั้งไปใช้แล้วเสร็จ ครอบงำควบคุมสิ่งใหม่ ๒) ขาดคุณสมบัติไม่ครอบงำสิ่งของ
 หรือควบคุมสิ่งเก่าดี จึงเป็นเจตนาไปใช้ขาด ถือลวิจึงมีเจตนาการทำงานไม่จนจนกว่า ถือ
 ลวิเป็นไปเพื่อการควบคุมสิ่งใหม่ จึงจัดให้ ภาษามโนกระบวน ถึง ๓ ในสมัยพุทธกาลว่าคือ ความแบ่ง
 งามของกระบวนประกอบด้วย ๓ ครอบงำ ๓ ครอบงำที่จับแยก โดยแบ่งงานภายในกรรม
 ไปใช้ ๒ อย่าง แยกแยะ กอง ๒ อย่างใหม่จัดกับครอบงำการไปใช้กับไว้ในกองบุญของกรรม
 แล้วจึงตำรายชื่อต่อไป ถือลวิไม่เป็นการประสานงานสัมพันธ์ระหว่างพลังบุญของกรรมต่าง ๆ
 ซึ่งรวมชื่อที่จัดทำให้ไปใช้พลังบุญของกระบวน เพื่อจัดรวมรวมกับเป็นธรรมที่ต่อไป ลวิมี
 จะลวิให้เกิดผลในหลายประการ คือ

๑. ทำให้มีหลักฐานยืนยันว่า หน่วยงานนั้นมีการบริหารในระดับกลางบ้าง เพราะ
 ความจริงที่ปรากฏ หน่วยงานและหน่วยงานต่างก็มีเหตุผลทั้งนี้ เหตุการณ์เฉพาะนี้ บางราย
 การ แยกแยะเฉพาะไม่ให้เกิดไว้ ไม่ไว้ที่จุดประสงค์ในการบอกจำแนก และไม่ได้การกำ
 หมายชื่อไว้เลย แม้ภายในในกรรมที่หนึ่งๆ ไม่มีการบริหารระดับกลาง กลาง แยก แยก
 งานไปใช้สิ่งใหม่ในขอบข่ายบ้าง เป็นการจำกัดในการที่กลางของใช้สิ่งใหม่ และทำให้สิ่ง
 ใหม่ต้องสัมพันธ์กับวิธีระเบียบใหม่ทุกประการ

๒. ส่วนระดับกลางช่วยในการ จัดสิ่งใหม่สิ่งใหม่ของ หน่วยงานการ เพื่อมีการ
 กำหนดใช้ของของกรรมทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางสิ่งใหม่มีกรรมจัดระเบียบขึ้นมา ไม่จำเป็นที่ช่วย
 งานนั้น ๆ จะคงใหม่สิ่งใหม่รายการจะไม่จำเป็นขนาด ๆ เมื่อแจกจ่ายโดยไม่มีที่กัก
 ประสงค์ เขียงแคะใช้สิ่งใหม่มีระเบียบไป การมีระเบียบและจัดเรียงการกำกับจะแจก
 จ่ายไปใช้บางอย่างได้โดยระเบียบจากสิ่งใหม่มีระเบียบมาก ถ้าเป็นไปได้ ควรจะมีรายชื่อ
 หน่วยงานที่จะแจกจ่ายสิ่งใหม่มีระเบียบไปใช้สิ่งใหม่มีระเบียบด้วย เช่นเดียวกับที่ลวิมีระเบียบ
 มีวิชาการบริหารระหว่างไทย - สหรัฐอเมริกาที่ดู ผู้ถือครองการไปสิ่งใหม่ของหน่วยงานใด
 ก็จะไม่หลงไปสิ่งของบุญของหน่วยงานนั้น หรือ หน่วยงานใดได้รับสิ่งใหม่มีระเบียบ แล้วแต่
 แบ่งไปจะละแ้วกว่ากัน

๖. เนื้อหาของหนังสือจะสนใจ การทบทวนผลงานของนักวิจัยที่มีผลงานสำคัญ ๆ ในสาขาวิชาใด ๆ หรือจะสนใจนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น

บรรณานุกรมเฉพาะวิชา (subject bibliographies)

หนังสือที่ช่วยในการ และค้นหา ข้อมูลการต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่อง หรือบรรณานุกรมเฉพาะวิชาที่จัดทำอย่างกว้างขวาง สามารถแยกต่างเป็นประเภทได้คือ บรรณานุกรมของบุคคล (author bibliography) และบรรณานุกรมเกี่ยวกับประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือเกี่ยวกับวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งจะได้อ่านหนังสือบรรณานุกรมดังกล่าวถึงเล่มละเล่ม โดยเรียงตามลำดับปีที่พิมพ์ดังนี้

บรรณานุกรมของบุคคล

หมายถึงรายชื่อหนังสือที่ผู้แต่งเขียนขึ้น หรือรายชื่อหนังสือที่เขียนเกี่ยวกับผู้แต่งคนใด ๆ หรืออาจมีทั้งของอีกหลายคนก็ได้ บรรณานุกรมของบุคคลจะแบ่งได้เป็น

[บุคลิกนิยม ลีลิตา, ม.จ.หญิง.] บันทึกประวัติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตราชูชีพ. ทรนทร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2469. 85, (9) หน้า. (พิมพ์จากพระฤกษ์สมเด็จเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตราชูชีพ ชาติ 1 มีนาคม พ.ศ. 2466 วันขึ้นพระชนมพรรษาปีที่ 2)

รายชื่อหนังสือประมาณ 700 เรื่อง เรียงเรียงเป็นหมวดหมู่โดย ๆ

Books about Thailand in the Private Library of Professor
Sukich Niamhemsin². Bangkok, 1958. 16 pp.
(Micrographed.)

รายชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับประเทศไทยที่อยู่ใน
ห้องสมุด ของ อาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินธรรม ซึ่งเรียกกันว่าคือ
ลักษณะที่ปรากฏ ในรายการหนังสือทางบรรณานุกรมของ หนังสือ
ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

Chulalongkorn University. Central Library. Bibliography
of Material about Thailand in Western Languages.
Bangkok, S.S. 2503 (A.D. 1960) 326 pp.

เป็นบรรณานุกรมเฉพาะวิชาที่จัดทำมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ ประกอบด้วย
รายชื่อหนังสือ บทความในวารสาร วิทยสาร เอกสารตัวหน้า
ไม่มีการใช้เลข ลำดับเลข ในภาษาอังกฤษ และตัวเลข ๑ ถึง ๒๕
ตามลำดับ ตามมาและวารสารคดี วิทยานุกรมปริทัศน์ และวิทยานุกรม
ประชุมคดี ศิลปและการบันเทิง ประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวและ
ชีวิตประเพณี ซึ่งจัดทำและจัดพิมพ์จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๒ รายชื่อจัดทำ
อย่างมีระบบลงในสมุดและเขียนลงบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ หมายเหตุ
มีรายชื่อวารสารภาษาอังกฤษที่พิมพ์ในประเทศไทย และวารสารภาษา
ต่างประเทศที่เขียนเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย

๒. ชื่อ ๒ เล่ม ถัดไปเป็นบรรณานุกรมที่จัดทำโดย องค์การคณะกรรมการแผนกกิจ
ประจำภาค เอเชีย และตะวันออกไกล (๑๘๖๖)

Economic Commission for Asia and the Far East. Mekong Documentation Centre of the Committee for Co-ordination of Investigations of the Lower Mekong Basin: "Vietnam: a Reading List." Bangkok, 1966. 119 pp. (Miscographed.)

รายชื่อหนังสือและบทความในการสารคดีเกี่ยวกับ
ประเทศเวียดนาม จัดเรียงตามหัวข้อจำแนกของระบบการจำแนกหนังสือ
UDC Universal Decimal Classification หรือ U.D.C.
ในรายละเอียดตามบรรณานุกรมของศูนย์ฯ ตามเล่มในรายชื่อการสาร
คดีเวียดนามศึกษา

..... "Cambodia: a Select Bibliography." Bangkok, 1967. 101 pp. (Miscographed.)

รายชื่อหนังสือและบทความในการสารคดีเกี่ยวกับประเทศกัมพูชา
เรียงตามหัวข้อจำแนกของระบบการจำแนกหนังสือหรือ Universal
Decimal Classification รายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในหนังสือของ
UDC. ตามเล่มในรายชื่อการสารคดีและหนังสือพิมพ์และบทความเกี่ยวกับ
กัมพูชา

Wattelle Memorial Institute. Columbus Laboratories South-
east Asia Operations. The Mekong River: an annotated
Bibliography (ฉบับร่าง) หนังสือสารคดีแม่น้ำโขง
Bangkok: Joint Thai-U.S. Military Research and Deve-
lopment Center, 1967. 91 pp. (Draft)

รายชื่อรายงาน เอกสาร แผนที่ วิทยานิพนธ์ การประชุม
เกี่ยวกับแม่น้ำโขง ที่อยู่ในข่ายของระบบการจำแนกจากกรมหนังสือ
พิมพ์

ถึงว่าเคยมีมาก่อน ในโบราณคดีที่ขุดพบของขอมโบราณ และสมัย
อเมริกา รวม 26 ชาติ มีทั้งโบราณคดีที่ขุดพบและโบราณคดี
ของชาวอินเดียนแดงที่ขุดพบในทวีปอเมริกาเหนือและใต้ โดย
มีการตีพิมพ์โดย

Starbird, Anne, Sasinee Jotikasthira, and Durang Kongsit
(comp.) Annotated Bibliography of Northeast Thailand
(ทำเป็นหนังสือเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ). Bangkok:
Joint Thai - U.S. Military Research and Development
Center, 1967. 38 pp.

ประกอบด้วย 2 ส่วน ประกอบด้วย รายงาน บทความและการ
เอกสารเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นจำนวน 26 เรื่อง
จัดเรียงตามตัวอักษรโดยมีหัวข้อ ดังนี้ และเป็นที่
1. หมายถึง การศึกษาแบบ 2. หมายถึง เอกสารกรม 3
หมายถึง โบราณคดี เป็นต้น หนังสือนี้ยังมีส่วนประกอบต่าง
โดยมี วรรณกรรม และวรรณคดีไทย การศึกษาประเภทอื่นเรื่อง

Sternstein, Larry, and Springer, Carl. An Annotated Biblio-
graphy of Material Concerning Southeast Asia from
Petermanns Geographische Mitteilungen 1855-1960.
Bangkok : The Siam Society, 1967. 389 pp.

แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคที่ 1 ครอบคลุมความและเอกสารเขียนพิมพ์
เรื่องความสำคัญทางธรณีวิทยา รวม 147 ชาติ ซึ่งเรื่องมีภาษา
อังกฤษเท่านั้น มีบรรณานุกรมอังกฤษประกอบด้วย ภาคที่ 2 เป็นรายชื่อ
บันทึก เรื่องความสำคัญ รวม 664 ชาติ มีบรรณานุกรมอังกฤษ

ประกอบ ภาคที่ 3 รายงานเรื่องใบกำกับ 1 และ 2 ยาจัดเรียงตาม
หัวขั้ตเรื่อง ภาคที่ 4 จักรเรียงรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นสาระ ตามบัญชีภาค
โดยเรียงตามลำดับที่พิมพ์ ภาคที่ 5 รายชื่อวิทยากรที่เรียงตาม
อักษรชื่อผู้แต่ง แบ่งตามจังหวัดวิชา ภาคที่ 6 เป็นตารางรายชื่อ
ใบกำกับ 3 ยาจัดเรียงตามชื่อผู้แต่ง และชื่อพิมพ์ ตามบัญชีภาค ภาค
ที่ 7 รายชื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร เรียงตามอักษรชื่อผู้แต่ง

ผู้ประพันธ์: ภาณุ ชาญวิจิติ. บรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมผู้พิมพ์กิจการพิมพ์ กรมวิชาการศึกษา, ๒๕๑๒.
๑๒๖ หน้า.

รวบรวมหนังสือภาษาไทยเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์ที่ตีพิมพ์โดย
หนังสือชุมนุมผู้พิมพ์กิจการพิมพ์ รวม ๑๖๖ เล่ม จัดเรียงตามตัวอักษรชื่อ
ผู้แต่ง ในรายชื่อเรื่องทางบรรณานุกรมกรรมาชน คือ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง
สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ภาชนะบรรจุ. บรรณานุกรมนี้ซึ่งพิมพ์
ขึ้นเป็นหนังสือวิชาการที่ หนังสือแต่ละเล่มกำกับด้วยสัญลักษณ์ไว้ด้วย

ศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย (Thailand Information Center, TIC)
ซึ่งเริ่มดำเนินงานของศูนย์ข่าวสารและห้องข่าวการทหารระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา ได้จัดทำ
รายชื่อกิตติคุณ ซึ่งได้แก่ เอกสาร จุลสาร รายงานการเกิดดวง ศูนย์รวม รายงานการ
ประชุมวิชาการ บทความในวารสาร และวิชาการศึกษา. ซึ่งอยู่ในแหล่งสมุด และสถานีต่าง ๆ
ประมาณ ๒๐ แห่ง ซึ่งให้บริการในชื่อภาษาไทยภาคอังกฤษที่เรียกว่า วิทยุ และสถานีอื่น ๆ มี
บ้างเรียกย่อ และให้รวบรวมบรรณานุกรมเกี่ยวกับประเทศไทยต่าง ๆ ไว้หลายแห่งด้วยกัน
โดยให้ชื่อเรียกโดยทั่วไปว่ารายชื่อกิตติคุณทางบรรณานุกรมทางศูนย์ คือ ชื่อชื่อกิตติ
คุณการ ชื่อเอกสาร ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง จำนวนหน้า พิมพ์ที่สถานใด ๆ และจาก
หนังสือรายชื่อกิตติคุณต่าง ๆ คือ เอกสารพิมพ์ เอกสารจัดประเภทไว้ต่าง ๆ วัน

เป็น ๓ ชื่อเรียก หมายถึง การขึ้น ของผู้เป็นเจ้าของใจไป เรียกรวมทั้งใน
 ใจคนโดยนัยว่าขึ้นใจเรียกได้ และมีความที่ชี้ให้เห็น (indicative abstract)
 ของเอกสารนั้นด้วย พร้อมทั้งคำชี้แจงว่าเข้า คำนี้ไว้ว่า เอกสารที่จัดทำขึ้นโดย
 ที่รวบรวมโดยที่ใด ๆ โดยความหมายที่ความเข้าใจไว้ Kerex เป็นศูนย์
 เรียงตามชื่อของเอกสาร หน้าชื่อของชื่อ ๒ ชื่อ บรรดาผู้จัดทำเกี่ยวกับ
 มีชื่อต่าง ๆ ชื่อว่า Kerex ไว้ มีทั้งหมด ๑๑ เล่ม ๖ เล่มแรก เป็นเอกสาร
 ของประเทศไทย อีก ๕ เล่มแรกของเอกสาร เป็นเอกสารของต่างประเทศ

Thailand Information Center. "Bibliography on Central
 Region of Thailand." Bangkok, (n.d.) 2v. (Kerex.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับภาคกลางของประเทศไทย รวบรวม
 ตั้งแต่ มีนาคม ๒๕๑๐ ถึง มกราคม ๒๕๑๓ รวม ๔ เล่ม

..... "Bibliography on South Thailand." Bangkok,
 (n.d.) 3v. (Kerex.)

บรรดาผู้พิมพ์เรื่องภาคใต้ รวบรวมจนถึง มกราคม ๒๕๑๓
 มี ๓ เล่ม

..... "Bibliography on Northeast Thailand." Bangkok,
 (n.d.) 4v. (Kerex.)

เอกสารเกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนมาก
 รวบรวมไว้ได้ถึง ๔ เล่ม

..... "Bibliography on South Thailand." Bangkok,
(n.d.) 1v. (Xerox.)

รวมเอกสารเรื่องภาคใต้ของประเทศไทย รวมรวมไว้
ตั้งแต่ มิถุนายน 2510 จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on the Four Southern Changkats." Bangkok, 1968. 1v. (Xerox.)

รวมเอกสารเรื่องสี่จังหวัดภาคใต้ เป็นเอกสารที่ศูนย์ศึกษา
ตั้งแต่ กรกฎาคม 2510 ถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography of Laos Holdings in the Thailand Information Center." Bangkok, 1968. 1v. (Xerox.)

เล่ม 5 เล่มต่อไป เป็นรายการผู้ทรงคุณวุฒิประมุขอื่น ๆ ในทวีปเอเชีย ทางประเทศ
ไต้หวัน สามารถเข้าถึงได้จาก สหกรณ์สมาชิก ศูนย์ฯ เอกสาร และเว็บไซต์

..... "Bibliography of Laos Holdings in the Thailand Information Center." Bangkok, 1968. 1v. (Xerox.)

รวมรายการเรื่องประมุขหรือพรรคการเมืองลาว รวมรวมเอกสาร
ไว้ตั้งแต่ สิงหาคม 2510 จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Burma." Bangkok, 1968. 1v. (Xerox.)

เอกสารเรื่องประมุขหรือพรรคการเมืองพม่า รวมรวมไว้ตั้งแต่ มิถุนายน
2510 จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Cambodia." Bangkok, (n.d.)
1 v. (Xerox.)

สารบัญเรื่องวิทยานิพนธ์ ครอบคลุมถึง วิชาโบราณคดี ถึงหน้า
30 ถึงหน้า 2513 จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Sereh (regularly updated).
Bangkok, (n.d.) 1v. (Xerox.)

เอกสารเรื่องโบราณคดี ครอบคลุมถึงหน้า กรกฎาคม 2510
จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Vietnam." Bangkok, (n.d.)
2 v. (Xerox.)

บรรณานุกรมเรื่องโบราณคดีเวียดนาม ครอบคลุมถึง มกราคม
2513.

เล่มที่ 11 เป็นบรรณานุกรมเรื่องแม่น้ำโขง

..... "Bibliography on the Iekong River (accession
Numbers 0001 - to date). Bangkok, 1968-- 1 v.
(Xerox.)

รวมรายชื่อเอกสารตั้งแต่ 27 กันยายน 2510 จนถึง
มกราคม 2513 หรือที่พิมพ์ จากสารบัญเอกสารหมายเลข 0001
และได้เพิ่มเพิ่มเอกสารที่เข้ามาใหม่ เป็นชื่อเรื่องต้นฉบับ
และฉบับที่พิมพ์แล้ว

บรรณานุกรมในวิชาบรรณารักษศาสตร์

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัด
งานบรรณานุกรมเกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์ ๒ เล่ม ด้วยดังนี้

Honglak Winaikit. "An annotated bibliography on librarianship in Thailand." "Library science papers," no.7. Bangkok: Department of Library Science, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, 1968. 37 pp. (mimeographed.)

ประกอบด้วย รายชื่อ หนังสือ วารสารนิพนธ์ และงานในวารสาร และหนังสือพิมพ์ เอกสารพิมพ์และสื่ออื่น ๆ ในไทย ลัทธิ ไม้เถร-จิตร วิทยานุกรมต่าง ๆ และหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์ทุก ๆ ด้าน รวม ๑๓ รายชื่อ วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง ในรายละเอียดต่างบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ มีบรรณารักษศาสตร์และบรรณานุกรมทุกรายการท้ายเล่มมีบรรณานุกรมเรื่องและบรรณานุกรมเรื่อง

เล่มที่ ๒ เป็น รายชื่อผลงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย ทั้ง
ภายในและภายนอกประเทศ คือ

จุฬารัตน์ วารวณิช. "บรรณานุกรมผลงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย."
"เอกสารบรรณารักษศาสตร์" เล่ม ๑๐. กรุงเทพฯ:
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๑๒. ๖๒ หน้า. (จัดพิมพ์.)

รายชื่อวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และผลงานวิจัย
ในไทยในวารสาร รวม ๕๕ รายชื่อ ในรายละเอียดต่างบรรณานุกรม

_____ . "หนังสือสำหรับนักเรียน." กรุงเทพฯ, [พ.ศ. ๒๕๐๖] ๑๑ หน้า.
(จัดสำเนา.)

รายชื่อหนังสือที่เขียนขึ้นโดยหน่วยงานการศึกษา หนังสือที่ส่งของให้ถึง
โรงเรียนการช่างบรรณานุกรมของโรงเรียนการช่างซึ่งมีบรรณารักษ์เป็นผู้ส่งมา

_____ . "หนังสือสภาพศึกษา." กรุงเทพฯ, [พ.ศ. ๒๕๐๖] ๑๑ หน้า.
(จัดสำเนา.)

จัดเรียงรายชื่อหนังสือที่ส่งมาของหนังสือสภาพศึกษา หนังสือที่ส่งมาในรูป
มีบรรณารักษ์เป็นผู้ส่งมา

เล่มสุดท้าย เป็นรายชื่อหนังสือที่ส่งมาของโรงเรียนการช่าง โดยส่งมาโดยสถานศึกษาของ
ประเทศไทย เช่นกัน

_____ . "หนังสือประเภทต่าง ๆ ที่ควรเขียนไว้ในงาน." กรุงเทพฯ,
[พ.ศ. ๒๕๐๖] 16 หน้า. (จัดสำเนา.)

หนังสือที่ส่งมาซึ่งเขียนโดยบุคคลภายนอก การจัดทำ คำถาม
และหนังสือที่ส่งมาของโรงเรียนการช่าง

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาบรรณารักษศาสตร์

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาที่เขียนขึ้น 3 เล่ม จัดทำโดยสถานศึกษาเพื่อความงามดูการ
จัดทำ 2 เล่ม อีกเล่มหนึ่งเป็นหนังสือส่งมา มีรายละเอียดดังนี้ คือ

ประพันธ์ อรรถวิรัช. กฤตยวาทกรรม. ๑๑๗ หน้า. โรงพิมพ์มิตรไทย, ๒๕๐๘.
๗ หน้า. (พิมพ์โดยกองพิมพ์เพื่อเตรียมการฯ ในรัชชูปการ)

สภาการนิพนธ์กรมราชบัณฑิตยสถาน. รายชื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย
ฉบับ ๑. ๑๑๗ หน้า, ๒๕๐๘. ๑๖ หน้า.

ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ฉบับ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐
ชื่อในรายชื่อจะเรียงตามปีที่พิมพ์โดยลำดับคือ ชื่อหนังสือ
ผู้แต่ง หรือผู้เรียบเรียง มีชื่อพิมพ์ ออกมาทุก จำนวนหน้า ชื่อโรง-
พิมพ์หรือสถานที่พิมพ์ และชื่อรวมเล่มหรือชื่อฉบับที่หนังสือชื่อ ๆ

รายชื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ฉบับ ๒. ๑๑๗ หน้า,
๒๕๑๐. ๗๐ หน้า.

เป็นรายชื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่รวบรวมขึ้นตั้งแต่กลางภาคที่ ๑
ถึง ๑๓๓๓ เล่ม

บรรณานุกรมเฉพาะหนังสือหายาก

ช่วยจัดพิมพ์เอกสารมีกรรมกรรมภาษาอังกฤษ และสมุดเบงกาลี ได้รวมรวมรายชื่อ
หนังสือหายากที่มีตัวอักษรไทยไว้ คือ

Thailand. National Library. "Bibliography of Rare Books
in the National Library." Bangkok, n.d. ๗๐, ๗๑, ๗๒
pp. (mimeographed.)

เป็นรายชื่อหนังสือภาษาบาลีที่จัดว่าเป็นหนังสือหายาก ซึ่ง
ต่อสมุดเบงกาลีที่จัดไว้ในห้องสมุดหนังสือหายาก (ห้อง ๕๑๑) จัด

เว็บบงคำศัพท์รายสัปดาห์ของโรงเรียนฝรั่งเศสชื่อ "โรงเรียน" ของศูนย์ภาษาวัฒนธรรม
 วิทยาลัยฝรั่งเศสในกรุงเทพฯ ภายใต้อำนวยการของนายแพทย์ ธีระเกียรติ
 หึงใจเกิด - นาย ธีระเกียรติ หึงใจเกิด นายแพทย์ ธีระเกียรติ หึงใจเกิด
 นายแพทย์ ธีระเกียรติ หึงใจเกิด และบรรณาธิการ

ต่อมาได้มีกรณียกเลิกฉบับเดิม (supplement) ปีที่ 4 1971
 ซึ่งปรากฏในเล่มฉบับที่ 4 ปีที่ 1971 ค.ศ. 2511 ทั้ง 4 ฉบับ มีการ
 เขียนเรียงเล่มเกี่ยวกับรายชื่อที่กล่าวว่าเป็นฉบับแรก

บรรณานุกรมภาษาฝรั่งเศส

หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำรายชื่อหนังสือฝรั่งเศสที่อยู่ใน
 หอสมุดกลาง ขึ้นไว้สำหรับค้นหาชื่อหนังสือ คือ

Chulalongkorn University. Central Library. "A Biblio-
 graphy of Books in the French Language in Central
 Library Chulalongkorn University, January, 1970."
 Bangkok, 1970. 47 pp. (Micrographed.)

รายชื่อหนังสือภาษาฝรั่งเศสของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย รวมรวมถึง มกราคม 2513 จัดเรียงรายชื่อหนังสือ
 ตามหมวดหมู่ของการจัดหมู่หนังสือตามระบบของลิวี่ ในรายสัปดาห์
 ทางบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ พร้อมทั้งมีเครื่องหมายกำกับบอกให้
 ทราบว่าหนังสือเล่มนั้น ๆ อยู่ในห้องใด

บรรดาบุคลากรที่ 2 เป็นรายชื่อผู้สมัครรับ และโครงการวิจัยในเขาวาดังกล่าว
โดยมีชื่อของบรรดาบุคลากรเหล่านั้น สำหรับโครงการวิจัยในเขาวาดังกล่าว

Thailand. National Research Council. The Compilation and
Coordination Division. Directory of Research Projects
Supported by National Research Council: Social Science
1960-1964. Bangkok, 1965. 16 pp.

ทำเนียบโครงการวิจัยในเขาวาดังกล่าวซึ่งสนับสนุนโดย
จากภาควิชาสังคมศาสตร์ระหว่างปี ค.ศ. 2505 - 2507

รายชื่อ 3 เป็นรายชื่อรายงานและสิ่งพิมพ์ของหน่วยราชการ และขององค์กร
บริหารการร่วมมือกันทางประเพณีของสหรัฐอเมริกา

United States Operating Mission to Thailand, Bangkok. A
Compilation of Reports and Publications. Bangkok,
1965. 95 pp.

บรรดาบุคลากรที่มีความเป็นกิจวัตรในเรื่องที่นำเสนอในข้อ ๓ และ
มีโครงการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ตามดังกล่าวดังนี้ คือ การศึกษา
เกษตรกรรม การพาณิชย์ การศึกษา การท่องเที่ยว การประมง การค้า
สาธารณะ การท่องเที่ยว การศึกษาดังกล่า การศึกษา
เกษตรกรรมของ ไทยและอเมริกา ถึงสิ่งพิมพ์ราชการที่บรรดาผู้
ดังกล่าวยังคง

รายชื่อ 4 เป็นรายชื่อวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

_____. "Bibliography on Hill Tribes." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Kerex.)

หนังสือพิมพ์ไทยเรื่อง ภูเขาชนบทกลาง ๆ ระหว่างป่า
ตั้งแต่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๐ - มกราคม ๒๕๑๑

บรรณานุกรมและงานวิจัยประชากรศาสตร์

_____. "Bibliography on Demography (Regularly Updated)." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Kerex.)

หนังสือ เลขาธิการ วิชาการ ประชากรในทางสถิติเกี่ยวกับ
ประชากร รวบรวมตั้งแต่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๐ จนถึง
มกราคม ๒๕๑๓ จัดเรียงตามเลขทะเบียนของเอกสารตั้งแต่ เลขที่
๑๓ ๐๐๐๐๑ - ๑๓๖๐๐ มีเอกสารที่พิมพ์เรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย

บรรณานุกรมวิทยาศาสตร์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือมีชื่อเดิมว่า สำนักงานสถิติกลาง ได้รวบรวม
บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ในสาขาวิชาสถิติอันหลายแขนงด้วย
เรียงตามลำดับปีที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ปี ๑๙๖๑

Thailand. Office of the National Economic Development Board. Central Statistical Office. Annotated Bibliography of Thai Government Statistical Publications. Bangkok, 1961.

รายชื่อเอกสารสถิติจัดพิมพ์โดยหน่วยงาน การบริหารงานที่เป็น
ภาษาอังกฤษ มีบรรณานุกรมที่ส่งมอบไปรษณีย์.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. บรรณานุกรมสถิติ. กรุงเทพฯ, 2506.

รายชื่อเอกสารสถิติซึ่งจัดพิมพ์โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณา พร้อมหนังสือข้างต้น ๆ ว่ามีเนื้อเรื่องซ้ำซ้อนและซ้ำซ้อนไร
บาง

บรรณานุกรมสถิติ ค.ศ. 2506. กรุงเทพฯ, 2507. 175 หน้า.

เป็นรายชื่อเอกสารสถิติซึ่งจัดพิมพ์โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเป็นเอกสารที่ ค.ศ. 2506 มีคำอธิบายย่อ ๆ ถึงหัวข้อ
เรื่องซ้ำซ้อน และสถิติที่มิใช่เอกสารที่จัดพิมพ์โดยคณะกรรมการ
พิจารณา เป็นสิ่งมาหาโดยเอกสารต่างประเทศ ส่วนคำอธิบายเป็นภาษา
อังกฤษอย่างละเอียด

Thailand. National Office of Statistics. Statistical Bibliography: an Annotated Bibliography of Thai Government Statistical Publications. Bangkok, 1964. 175 pp.

ประกอบด้วยรายชื่อหรือหนังสือ รายงานประจำปี วิจารณ์ของ
รัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้องกับสถิติต่าง ๆ ซึ่งภาษาไทยและภาษาอังกฤษประเทศ
ที่พิมพ์ภายใต้สงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณ 115 ชื่อ ส่วนที่
รายชื่อที่เป็นภาษาไทยมีภาษาอังกฤษแปลกำกับไว้ด้วย รายชื่อจัด
เรียงตามกระทรวงและกรม มีการเว้นหน้ากระดาษไว้ให้สำหรับ
เขียนเพิ่มเติมรายชื่อที่ขาดตกบกพร่องไป และรายชื่อสิ่งใหม่ ๆ
ไว้ด้วย

_____. Statistical Bibliography 1966. Bangkok, 1969.
96 pp.

รายชื่อหนังสือ ซึ่งได้เก็บรวบรวมไว้โดยกองเผยแพร่สาร
จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 250. มีหนังสือที่พิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ. 250
ได้รวมชื่อเป็นภาษาอังกฤษซึ่งมีอยู่ด้วยกันไว้ด้วยว่าโดยมีรายการ
มา

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. บรรณานุกรมสถิติ พ.ศ. 2502. กรุงเทพฯ, 2502.
125 หน้า.

รวบรวมรายชื่อของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถิติ ซึ่ง
ราชการและรัฐวิสาหกิจได้พิมพ์ขึ้นจนถึงปลายปี พ.ศ. 250
รายชื่อเอกสารเรียงตามกรมหรือ หน่วยงานที่พิมพ์ขึ้นโดย
เป็นภาษาไทย

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาบริหารและรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนาบริหารการคลัง ได้รวบรวมและจัดพิมพ์รายชื่อหนังสือเฉพาะ
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเรื่องการบริหารและการปกครองของประเทศไทยไว้
เล่มหนึ่ง คือ

Thronbly, Godworth G., Siffin, William J., and Ponzi
Vayavananda. Thai Government and Its getting:
a Selective, Annotated Bibliography in English
and Thai. Bangkok: National Institute of Develop-
ment Administration, B.E. 2511. 513 pp.

เป็นบรรณานุกรมรวมคำศัพท์ที่จัดทำโดย กองพิมพ์ 2 ภาค

คือ ภาคสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ และ ภาคตั้งพิมพ์. ภาษาไทย จำนวนหนึ่ง
ตั้งพิมพ์ในเรื่องต่าง ๆ ของไทย คือ พระราชบัญญัติ รัฐบาลและการ
เมือง รัฐธรรมนูญการปกครอง ธรรมนูญการปกครอง ธรรมนูญการ
ปกครองของราชอาณาจักรไทย และเรื่องอื่น ๆ อีกต่าง
ไปรวมกันเป็นเอกสารราชการและอื่น ๆ ที่ มีผู้แต่ง ผู้เรียบ
เรียงผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ วิชาต่าง ๆ

มีเอกสารที่เป็นบรรณานุกรมในเรื่องสิทธิมนุษยชนที่จัดทำโดย ยูเนสโก

UNESCO Regional Office for Education in Asia, Bangkok.
"Documents on human rights (representing document
available at the Regional Office)." Bangkok, 1968.
6 pp. (mimeographed.)

จัดเรียงรายชื่อหนังสือ เอกสาร วัสดุต่าง ๆ ในวารสาร
ตามตัวอักษรผู้แต่งตามใจผู้จัดทำในแต่ละ เรื่องต่าง ๆ ไป เข้าหน้า
การศึกษามนุษยชาติ

เล่มต่อไปเป็นบรรณานุกรมเกี่ยวกับหนังสือรวมโดยผู้แต่งต่าง ๆ ของ
ประเทศไทย

Thailand Information Center. "Bibliography of Civic
Action Holdings in the Thailand Information
Center." Bangkok, 1968.— iv. (Aerox.)

รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับเรื่องการเมืองที่มีผู้พิมพ์หรือ
แต่งในประเทศไทย ตั้งแต่ กรกฎาคม 2510 - มกราคม 2513

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาเศรษฐกิจ

หนังสือองค์การ ECAR. "โครงการวิจัย" ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ
2 เล่ม คือ

Economic Commission for Asia and the Far East. Library.
"Economic Development Plans and Progress Reports
of the Asian Countries: Title Available in the
ECAR Library as of March 1968." Bangkok, 1968.
45 pp. (Micrographed.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์ประเภทการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และรายงาน
ความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย จัด
เรียงตามอักษรชื่อประเทศรวม 26 ประเทศ ตามปีของแต่ละประเทศ
จัดเรียงรายชื่อตามลำดับเลขโครงการพัฒนา

..... "Regional Economic Co-operation: a Select
Bibliography." Bangkok, 1968. 222 pp. (Micro-
graphed.)

ประกอบด้วยรายชื่อเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
2102 รายการ จัดเรียงตามหมวดวิชาของระบบการจัดหมู่หนังสือแบบ
UDC.

Thailand Information Center. "Bibliography on Water Resources
(Regularly Updated)." Bangkok, (n.d.) 2 v. (Xerox.)

รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับทรัพยากรทางน้ำ จัดรวบรวมโดยศูนย์
ข่าวสารหนังสือประเทศไทย จนถึงกรกฎาคม 2513

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาแรงงาน

กองบัญชาการและสถิติแรงงาน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เรื่อง
แรงงานขึ้นทะเบียนมีรายละเอียดดังนี้

"แรงงาน, กรม. กองบัญชาการและสถิติแรงงาน. รายชื่อเอกสารที่กรม
แรงงานจัดพิมพ์โดยเฉพาะ. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๓. ๓๕ หน้า.

ประกอบด้วยรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่กรมแรงงานพิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่วันที่ พ.ศ.
๒๔๙๖ ถึงปัจจุบันรวม ๑๓ รายการ จำนวนสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุด
กรมแรงงานทั้งสิ้น รายละเอียดเป็นหมวด ๆ คือ หมวดกฎหมายและ
ระเบียบเกี่ยวกับแรงงาน หมวดสถิติแรงงาน หมวดรายงานการ
ประชุมและรายงานการศึกษารายงาน หมวดค่าแรง ค่าจ้าง ค่าเช่า และ
ข้อแนะนำ หมวดเมื่อเกิดกรณี ๆ รายละเอียดในแต่ละหมวดจัดเรียงตาม
ลำดับปีที่พิมพ์ รายละเอียดแต่ละฉบับ ชื่อผู้แต่ง หรือหน่วยงานที่จัดทำ
ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ของเอกสารตีพิมพ์ (ถ้ามี) และจำนวนหน้า
รายการผู้แต่งไปสามสัปดาห์ก่อนนบมทวทลจะจัดส่ง

เล่มต่อไปเป็นบรรณานุกรมที่จัดทำโดยศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย

Thailand Information Center. "Bibliography on Labor."
Bangkok, (n.d.) lv. (serex.)

รายชื่อเอกสารเกี่ยวกับแรงงาน รวบรวมโดยศูนย์ข่าวสารแห่ง
ประเทศไทย จัดเรียงรายชื่อตามเลขทะเบียนของเอกสาร แยกจาก
มีรายการวางบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์แล้ว ยังมีชื่อเรื่องและ ๆ
ประกอบทุกรายชื่ออีกด้วย

บรรณานุกรมวิชาเฉพาะสื่อมวลชน

Chalash Liyavanija, Chutarat Vasvit, and Honglak
Mindigich. "Mass Communication in Thailand:
A Bibliography." Bangkok: Department of
Library Science, Graduate School, Chulalongkorn
University, B.S. 2509. 56 pp. (Typewritten)

รายชื่อหนังสือ บทความในวารสาร และหนังสือพิมพ์ที่กล่าวถึง
หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทัศนศาสตร์ของไทย รวมทั้งรวมจาก
แหล่งข้อมูลในกรุงเทพฯ 8 แห่ง

UNESCO Regional Office for Education in Asia, Bangkok.
"Documents on Educational Broadcasting (Representing Documents Available at the Regional
Office)." Bangkok, 1968. 14 pp. (Lithographed.)

ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือ เอกสาร จุลสาร และ บทความ
เกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาทั่ว ๆ ไป และของประเภทต่าง
ประเทศในทวีปเอเชีย แอฟริกา อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้
ออสเตรเลีย และยุโรป

บรรณานุกรมในเรื่องการชนเผ่า

บรรณานุกรมเกี่ยวกับการชนเผ่า มีอยู่ 3 เล่ม จัดทำโดยศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย
เล่มที่ 1 บรรณานุกรมการชนเผ่าทางภาคใต้ เล่มที่ 2 บรรณานุกรมการชนเผ่าทางภาค
ที่ 3 การชนเผ่าทางภาคเหนือ โดยได้รวบรวมหนังสือเอกสารไว้ตั้งแต่ มิถุนายน 2510
ถึง มกราคม 2513

Thailand Information Center. "Bibliography on Air
Transportation in Thailand." Bangkok, (n.d.)
1 v. (Xerox.)

..... "Bibliography on Inland Transportation."
Bangkok, (n.d.) 1 v. (Xerox.)

..... "Bibliography on Rural surface Transportation."
Bangkok, (n.d.) 1 v. (Xerox.)

บรรณานุกรมและรายชื่อเอกสาร

สิ่งพิมพ์ประเภทรายชื่อเอกสารและบรรณานุกรม มีดังต่อไปนี้ ซึ่งรายชื่อเอกสารมีการจัดทำโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ซึ่งจัดพิมพ์ขึ้นที่สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2479 เป็นต้นมา มีดังนี้

ประจักษ์วิเชียร, กรม [สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร]. มีชื่อเอกสารและบรรณานุกรมที่สังกัดสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร พ.ศ. 2479-2480. กรุงเทพฯ, 2479. 47 หน้า.

ประกอบด้วยรายชื่อเอกสารที่ จัดพิมพ์ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2479 ถึง พ.ศ. 2480 รวม 104 ชื่อ ซึ่งได้รวบรวมและเรียบเรียงขึ้นโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ซึ่งได้จัดพิมพ์ขึ้นโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2479 เป็นต้นมา มีดังนี้

บัญชีรายนามกฎหมายและพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้
มีขึ้น และแก้ไขเพิ่มเติมปี 2470. วรรณกร, 2472. 31 หน้า.

มีรายชื่อพระราชบัญญัติแก้ไขใหม่ และมี มติใหม่ ตั้งแต่เดือน
สิงหาคม ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2478 รวม 65 ชื่อ

บัญชีรายนามพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้มีขึ้นและ
แก้ไขเพิ่มเติม ปี 2479. วรรณกร, 2480. 51 หน้า.

รายชื่อพระราชบัญญัติโครงการใช้ ตั้งแต่ เดือน สิงหาคม ถึง
31 มีนาคม พ.ศ. 2479 รวม 108 ชื่อ

รายชื่อพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้มีขึ้นใหม่ และ
แก้ไขเพิ่มเติม (เรียบเรียงตามลำดับตัวอักษร) รวมด้วยหลักการ
และเหตุผล พ.ศ. 2461. วรรณกร, 2482 207 หน้า.

ใ้รายชื่อและเวลาดำเนินการของพระราชบัญญัติ หลักการและเหตุผลที่
เสนอ เป็นพระราชบัญญัติใหม่ หรือ แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเมื่อใด เดิมใด และแก้ไขอะไร

สำหรับรายชื่อกฎหมายที่รวบรวมจากราชกิจจานุเบกษามณฑลอยุธยา ก็ยังมีการ
รวบรวมไว้ ดังนี้

รวม เฉพาะฉบับ [ผู้รวบรวม]. สวามายกฎหมาย พ.ศ. 2495 ถึง พ.ศ. 2497.
วรรณกร: กระทรวงยุติธรรม, 2498. 170 หน้า.

รวมกฎหมายจากราชกิจจานุเบกษามณฑลอยุธยาและมีประกาศ
ต่าง ๆ ที่ทำขึ้นจากราชกิจจานุเบกษารวมอยู่ด้วย นอกให้ทราบว่า

แผนยวส ชาติ (บูรณาการ). บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการ
 เลขที่ ก.ร.บ. 116 - 117. พ.ศ. 2504. ประเภท: เครื่องการ
 ศึกษาศาสตร์ศึกษา, 2505. 117 หน้า.

ประมวลสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มตั้งแต่
 พ.ศ. 176 ถึง พ.ศ. 2504. รวมถึงสิ่งพิมพ์ของกรมการพิเศษแห่ง
 วิทยาลัย โสภณศึกษาธิการของกระทรวงศึกษาธิการ. ซึ่ง
 มีชื่อเรื่อง เกี่ยวกับงานวิจัย ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า มีบรรณานุกรม
 ซึ่งระบุประเภท และคำค้นเฉพาะตามเนื้อหาของเรื่องชื่อไว้ด้วย

วิชาสาร, กรม. คู่มือวิชาสารศึกษา. ช่วยหลังพิมพ์. บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์
ของกระทรวงศึกษาธิการ เลขที่ 2 พ.ศ. 2504 - 2507.
 ประเภท, 2506. 145 หน้า.

รวมสิ่งพิมพ์ของกรม กองต่าง ๆ ของกรมศึกษาและองค์การ
 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 - 2507 และ
 สิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ก่อนปี 2504. ซึ่งยังไม่ปรากฏในบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์
 ของกระทรวงศึกษาธิการเล่มแรก มีเอกสารที่พิมพ์ซึ่งระบุประเภท

..... บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เลขที่ 3
 พ.ศ. 2508 - 2509. ประเภท, 2510. 122 หน้า.

รายชื่อสิ่งพิมพ์ของกรม กอง และภาคการศึกษาต่าง ๆ ตั้งแต่
 พ.ศ. 2508 - 2509. และอาจรวมการพิมพ์ก่อน พ.ศ. 2508
 แต่ยังไม่ได้นำมารวมไว้ในเล่มที่ 2

บรรณาณพหุวิงษ์นิพนธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เล่ม 4
พ.ศ. 2510 - 2511. พ.ศ. 2512. 254 หน้า.

เป็นรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ส่งมอบแก่ผู้บัญชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 2510 ถึง พ.ศ. 2511. มีการเขียนเรื่องเกี่ยวกับเรื่อง 1 - 3

บรรณาณพหุวิงษ์นิพนธ์ตามระดับการศึกษา

จิรวัด. จักรพันธ์, ม.ร.ว. (ผู้รวบรวม). บรรณาณพหุวิงษ์นิพนธ์งานชิ้นสั้น
ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา. ประเภท: ศึกษานิพนธ์ของสมุหบดีกระทรวงศึกษาธิการ,
 2502. 92 หน้า.

แบ่งเป็น 2 ชาติ คือ หนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
 จัดเรียงตามชื่อตามหมวดหมู่ของระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ภาคศึกษานิพนธ์ที่รวบรวมโดยหนังสือประเภทต่าง ๆ และของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 ช่วยเหลือผู้บกพร่อง

ประสาทิตร. งานวิจัยทางการศึกษา. มีชื่อวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
สาขาวิชาภาษาไทยและวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2502. คู่มือแนะ
แนวทางการศึกษาสำหรับโรงเรียน. ประเภท: วิชาการโดยกระทรวง
 ไทย - อเมริกา, 2503. 101 หน้า.

ใ้รายชื่อของงานที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่ส่งมอบแก่ผู้บัญชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
 2502 ถึง พ.ศ. 2511. มีการเขียนเรื่องเกี่ยวกับเรื่อง 1 - 3
 เกี่ยวกับชื่อของงานที่ส่งมอบแก่ผู้บัญชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

- .... นิสิตชั้นปีที่ 4. สาขาวิทย์ในรายวิชา วิชาจิตวิทยาการปรึกษา ปีการศึกษา 2503. คู่มือแนะแนวจิตวิทยาสำหรับโรงเรียน. บรรณาการ: โครงการแนะแนวการปรึกษา, 2504. 160 หน้า.

มีรายชื่อเอกสารที่ต่าง ๆ ในจังหวัดระยอง ซึ่งให้ไว้ดัง ชื่อเอกสารที่
สามารถติดต่อการปรึกษา และรายชื่อโรงเรียนที่รับส่งตามเขตต่าง ๆ

- .... นิสิตชั้นปีที่ 4. สาขาวิทย์ในรายวิชา วิชาจิตวิทยาการปรึกษา ปีการศึกษา 2504 - 2505. คู่มือแนะแนวจิตวิทยาสำหรับโรงเรียน. "วารสารวิไลการปรึกษา การบริการนักศึกษา," ปีที่ 60. บรรณาการ: เขตศึกษาวิไลการปรึกษา การบริการนักศึกษา, 2506. 160 หน้า.

รวบรวมรายชื่อหนังสือและวัสดุต่าง ๆ ที่จะส่งไป ให้คำ ปรึกษา
รายการ บอกรายชื่อเอกสารที่ส่งให้วัสดุต่าง ๆ และสถานที่ที่จะไป
ศึกษานอกสถานที่เรียงตามลำดับอักษร

- .... นิสิตวิชาศึกษาศาสตร์ปี 4. สาขาวิทย์ในรายวิชา วิชาจิตวิทยาการปรึกษา ปีการศึกษา 2506 - 2507. "คู่มือแนะแนวจิตวิทยาสำหรับโรงเรียน." บรรณาการ, ร.น.อ.ปลุ. 103 หน้า.
(อีกสำเนา.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์นอกตำราหัวข้อวิชา วิชาแนะแนว คือ ชื่อเรื่อง
ชื่อผู้แต่งเอกสาร คำศัพท์ย่อต่าง ๆ และชื่อใด ชื่อ เป็นความหมายไร
จำนวนหน้า สถานที่ขอ

ชาวงค์ จังถศิริ, จางี้ ภัคค์เวรี, และ กัญญา งามัดักุต. แบบคำหนังสือ
ของศูนย์วิชาการภาษาไทย. "จุดประกายเพื่อการพัฒนาศึกษา," ฉบับที่ 2.
บรรณกร: กองการพัฒนาศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2507. 56 หน้า.

รายชื่อหนังสือรวม 98 เล่ม เรียงตามลำดับอักษร ชื่อเรื่อง
แต่ละเล่มให้รายละเอียด คือ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์
ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า ราคา และเนื้อหาเรื่องย่อ

ชาญวิทย์โกมล, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. รายชื่อหนังสือที่ควรมีไว้ในห้องสมุด
โรงเรียนประถมศึกษาศึกษา. บรรณกร, 2507. 169 หน้า.

เขียนเรียงรายชื่อหนังสือเป็นหมวดวิชา ตามลำดับชั้นเรียน
มีเนื้อเรื่องย่อ ๆ ของเล่มมีรายชื่อนักเขียน และอาจารย์ที่แนะนำ
ที่มาให้เรียนระดับประถม

บุญส่ง จิระวุฒิ, อำนวย ธีรวิวัฒน์, และ โสภณีย์ เจริญกุล. บรรณการกรม
หนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
บรรณกร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2510. 251 หน้า.

รายชื่อหนังสือในหมวดวิชาต่าง ๆ คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ จินตนาการตามระดับ
ชั้นการศึกษา ตั้งแต่ อนุบาล - เตรียมประถม จนถึงประถมปีที่ 7
หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน และการ์ตูน แต่ละเล่มให้รายละเอียดดังนี้
ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคา จำนวนหน้า
เนื้อเรื่อง พร้อมทั้งกำกับเลขหมู่หนังสือตามระบบการขึ้นหมู่หนังสือ
ของท้าวไวคาน

วิชาการ, กรม. ศูนย์วิจัยดาราศาสตร์. หน่วยหอสังเกต. บรรณานุกรมหนังสือ
เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์. (เขียนเรียงโดย สุภรณี ฉ่างศิริ).
กรุงเทพฯ, ๒๕๓๑. ๑๖๕ หน้า.

ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือสำคัญเกี่ยวกับ ตั้งแต่ระดับเด็กเล็ก ที่เริ่ม
ทำความเข้าใจถึงระดับพิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์ โดย เริ่มเรียงลำดับตาม
ระดับหนังสือคือ ประเภทงานศิลป์ ประเภทนิเวศวิทยา
ประเภทคำประพันธ์และกาพย์ ประเภทสารคดี ประเภทสอนภาษา
ประเภทเพลงกลอน แต่ละเล่มส่วนใหญ่ ใ้รายละเอียดทางด้านดาราศาสตร์
ครบถ้วน ทั้ง ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ความนิยม ส่วนประกอบ วัสดุ
พิมพ์ จำนวนหน้า บางเล่มเป็นระดับขั้นสูงเช่นประเภท

..... บรรณานุกรมหนังสือเกี่ยวกับดาราศาสตร์ พิพิธภัณฑ์และ
พิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๑. ๑๖๕ หน้า.

รวมรายชื่อหนังสือตั้งแต่ระดับเด็กเล็ก ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา
พิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์ ตอนปลาย จนถึงขั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอน
ปลาย โดยจัดแยกตามความยากง่ายทั้งนี้ คือ หนังสือทางด้านดาราศาสตร์
และระดับพิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์ หนังสือสารคดีและบันเทิงคดีชั้น
พิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์
ตอนปลายประเภทสารคดีและบันเทิงคดี

วิชาการ, กรม. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดขอบเขตเรียนหนังสือ
ไว้ในระดับโรงเรียนพิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๗ -

มีการพิมพ์ในประจำปีการศึกษา เช่นรายชื่อหนังสือเรียนเรื่อง
ดวงอาทิตย์ตามระดับชั้นเรียน ในรายละเอียดโดยย่อ คือ ชื่อหนังสือ
ผู้แต่งหรือสำนักพิมพ์ โรงเรียน

คำสั่งกรมหลวงวิเศษวชิการ เรื่อง การตั้ง คณะกรรมการ วิจัยหนังสือ
ในรัชสมัย รามธิบดีมหาราช. ธรรมสาร, 2507.

รายชื่อคณะวิจัยหนังสือทาง รัชสมัย ให้ คณะสยามไทยเพื่อที่จะให้ รียบ
รายชื่อตามลามาธิฯ

ดาจิอ์โกกษา, กรม. หมอขี้โกกษาเป็นเหล็ก. โครงการปรับปรุงโรงเรียนการช่าง
สตรี. บรรณานุกรมซึ่งเรียบเรียงขึ้นเพื่อวิชาที่พตามหลักสูตร. โรงเรียนการ
ช่างสตรีในปกครองการปรับปรุง. ธรรมสาร, 2512. ๒๗ หน้า.

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งตั้งชื่อสถาบันไทยและสถาบันอังกฤษ. บทความ
ในวารสารสถาบันไทย เกี่ยวกับวิชาที่ชื่อ มีจัดสอนในโรงเรียนการช่าง
สตรี ซึ่งเรียนการสอนวิชาไทยแก่ วิชาภาษาและการศึกษา วิชา
อาหารและโภชนาการ การกระทำสตรี กิจการศิลปกรรม เป็นต้น
หรือถึงโดยที่ทรงมุ่งที่จะศึกษาซึ่งโดยที่ไปโดย

ของศูนย์แห่งประเทศไทย, สยามคม. "หนังสือและวารสารสำหรับของศูนย์
โรงเรียนมัธยมศึกษา ม.ศ. ๑ - ม.ศ. ๕." ธรรมสาร, ๒๕๑๒. ๓๕
35 หน้า. (จัดสำเนา.)

รายชื่อหนังสือสถาบันไทยเรียนการสอนของศูนย์วิชาการศึกษาและการ
จัดหมู่หนังสือของตัวนี้ ในวารสารบรรณานุกรมหรือหนังสือฉบับพิเศษ
ของหนังสือ และตัวเรื่องใจโดย นางราชการมีบรรณคดีฉบับพิเศษ
ประกอบ.

บรรณานุกรมหนังสือวิชาการศึกษานอกระบบการศึกษา

นันทสารนิพนธ์. จิตศาสตร์วิชาการศึกษา. *บรรณานุกรมจิตวิทยาและงานเขียนของนันทสารนิพนธ์
จิตศาสตร์วิชาการศึกษา.* รวบรวมโดย อี.อี. บี. และ บี. บี.
Library Understudy และเจ้าพนักงานห้องสมุด. กรุงเทพฯ,
2504. 23 หน้า. (จัดสำเนา.)

รายชื่อหนังสือ นันทสารนิพนธ์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
ทางการศึกษา ซึ่งเขียนโดย นันทสารนิพนธ์จิตศาสตร์วิชาการศึกษาที่เป็น
อาจารย์อยู่ในระหว่างปี ค.ศ. 2504.

จิตศาสตร์วิชาการศึกษา. *ตำรา เอลดาร์ และบี. บี. ซึ่งอาจารย์ได้แต่งขึ้น
เองเป็นภาษาไทย เพื่อใช้ประกอบการสอนวิชาต่าง ๆ.* กรุงเทพฯ,
2508. 58 หน้า. (จัดสำเนา.)

หนังสือหรือหนังสือออกเก็บหมวดวิชา โทนี่ บี. คีลล์ ซึ่งจิตวิทยา
เคมี การศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภูมิศาสตร์
ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ การบริหาร การศึกษาศาสตร์ สหวิทยาการ
จิตวิทยา สังคมวิทยา ไทย บทความวิชาการระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อเอกสาร
การจัดพิมพ์จัดสำเนา หรือเป็นเลข

วิชาการ, กรม. คู่มือจิตวิทยาการศึกษา. หมวดห้องสมุด. รวมชื่อหนังสือวิชา
การศึกษาในหลักสูตรคู่มือจิตวิทยาการศึกษา. (รวบรวมโดย อี.อี. บี.
ของใหม่ อ. อสุยา) กรุงเทพฯ, 2509. 155 หน้า.

รวมรายชื่อหนังสือวิชาการศึกษานี้ ๆ ไปไว้จัดพิมพ์ถึงเดือน
กรกฎาคม ค.ศ. 2509 หมายเลข 2 ตอน ถึง หมายเลข 1 รวมชื่อ
หนังสือภาษาไทย ตอน 2 ไปไว้ที่ภาควิชาอังกฤษ จัดเรียงตาม

เลขหมู่ของคิวซี รายละเอียดของแต่ละเล่ม มี ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง
สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า เลขหมู่ของคิวซี
(ชื่อผู้แต่ง ใบนามสกุลชั้นก่อน ปีที่ออกนโพบและชาวต่างประเทศ)

บรรณานุกรมหนังสือวิชาการในห้องสมุดกระทรวง
ศึกษาธิการ. (รวบรวมโดย สุพรรณีย์ กาญจนศิริ) พระนคร,
2511. 174 หน้า.

เป็นรายชื่อหนังสือจากคลังความรู้เฉพาะวิชาการศึกษาและสิ่งพิมพ์
ต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาที่พบในห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ จนถึงปี
2510 จัดเรียงรายชื่อตามหัวเรื่องซึ่งแบ่งเป็นลักษณะวิชาโดย ๆ ของ
การึกษา เช่น วิชาการสร้างหลักสูตร ปรัชญาทางการศึกษา การ
บริหารการศึกษา การสอนวิชาเฉพาะประเภทศึกษา มีดุษฎีศึกษา
สาขาวิชา พลศึกษา ฯลฯ ในเลขหมู่กำกับหนังสือแต่ละเล่ม เป็น
คู่มือที่อ่านง่ายตามสะดวกและเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา ค้นคว้า วิจัย
เรื่องใดเรื่องหนึ่งทางการศึกษา รายละเอียดของบรรณานุกรมมี
ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า
ภาพประกอบ เลขหมู่ตามระบบการวัดหมู่หนังสือของคิวซี

บรรณานุกรมหนังสือวิชาการศึกษาในห้องสมุดกระทรวง
ศึกษาธิการฉบับย่อ. พระนคร, 2511. [13 หน้า].

รายชื่อหนังสือวิชาการศึกษามีเป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปี ค.ศ.
1962 - 1967 (ค.ศ. 2505 - 2510) เก็บเต็มจากคอมพิวเตอร์
มาข้างตน

บรรณานุกรมรายงานการให้หมายของกระทรวงศึกษาธิการ. (รวบรวมโดย สุพรรณีย์ กาญจนวิจิตร) กรุงเทพฯ, 2512. 161 หน้า.

รวมเอกสารอ้างอิงประเภทรายงานการให้หมายของอธิการบดีมหาวิทยาลัย รวมงานและสถิติการให้หมายประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการ กรม กอง และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้หมาย ตลอดจน รายงานการปฏิบัติงาน การรายงาน และสารประชุมต่าง ๆ เอกสารส่วนนี้ตั้งอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหลักฐานอ้างอิงที่มีคุณค่าในเรื่องการสืบประวัติความเป็นมา การให้หมายตั้งแต่อดีต การให้หมายขออนุญาต และปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้า อ้างอิง ตลอดจนการวางแผนงานการให้หมาย ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. บัญชีบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2497 - 2510) เล่ม 1. กรุงเทพฯ, 2512. 141 หน้า.

รายชื่อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์ได้เขียนไว้ รายชื่อจัดเรียงตามปีการให้หมาย สำหรับวิทยานิพนธ์ปริญญาตรีมีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497-2510 และ ปริญญาโท ตั้งแต่ปี 2507 - 2510 รายละเอียดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ผู้เขียน และข้อมูลความคุมวิทยานิพนธ์

UNESCO Regional Office for Education in Asia, Bangkok.
 "Documents on Teacher Training and In-Service
 Training (Representing Document Available at the
 Regional Office)." Revised. Bangkok, 1969. 29,
 12 pp. (Micrographed.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์ไทย พังงีล เขตสาร จุฬาร วารสาร
 บทความวิชาการในเรื่องการเปิดหลักสูตรและการฝึกสอนโดยตัว ๆ ไม้
 และของประเพณีในทวีปต่าง ๆ ทั่วโลกประมาณ 38 ประเพณี รวม
 ทั้งประเทศไทย

..... "Documents on Programmed Instruction (Repre-
 senting Document Available at the Regional Office)."
 Bangkok, 1970. 13 pp. (Micrographed.)

บรรณานุกรมหนังสือ บทความวิชาการเกี่ยวกับเตรียม
 สำเร็จรูป เรียนเรียนรายวิชาด้วยตัวอักษรของผู้แต่ง

บรรณานุกรมหนังสือการศึกษาไทย

ประดาณีกร. วิทยาลัยวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ. บรรณานุกรมการศึกษา
ของประเทศไทย Education of Thailand: a Bibli-
 ography. กรุงเทพฯ, 2505. 42 หน้า.

ประกอบด้วยรายชื่อ พังงีล จุฬาร บทความ และ
 ไลต์ด้วยวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในประเทศไทย หนังสือ 3 ภาค
 ภาคแรกเป็นภาษาไทย ภาคที่ 2 เป็นภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรมการศึกษาศาสตร์

UNESCO Regional Office for Education in Asia Bangkok.
 "Documents on Women's Education and Women in
 Public Life (Representing Document Available
 at the Regional Office). Revised. Bangkok,
 1967. 10, 4 pp. (mimeographed.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์ มีทั้งหนังสือ จุลสาร เอกสาร และบทความใน
 วารสาร เกี่ยวกับการศึกษาศาสตร์ และชีวิตในค่ายสังคมนักศึกษาศาสตร์
 ที่มีอยู่ในห้องสมุดของภาควิชาการศึกษาศาสตร์ รายชื่อเอกสารสำคัญและหนังสือ
 หรือวิทยานิพนธ์ที่กล่าวถึงในจุลสาร

บรรณานุกรมเอกสารวิชาประเพณี

หน่วยบริการคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้รวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับ
 ประเพณีไทยขึ้นเล่มหนึ่ง และเก็บบรรณานุกรมเอกสารวิชาประเพณีไทยเล่มนี้ลง
 ในแฟ้มการวิจัยทำขึ้น

คอมพิวเตอร์แห่งชาติ. หน่วยบริการคอมพิวเตอร์. "บรรณานุกรม เรื่องประเพณี
 ไทย." กรุงเทพฯ, 2510. 18 หน้า. (จัดสำเนา.)

ประกอบด้วยรายชื่อสิ่งพิมพ์ บทความในวารสารสิ่งพิมพ์ภาษาไทย
 และภาษาอังกฤษ เรื่องความเชื่อหรือ มีกรรมสิทธิ์เรื่องบางความ
 ทั้งเรื่องกว้าง ๆ ได้แก่ การละเล่นพื้นเมือง นิทานพื้นเมือง
 ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต ประเพณีของชุมชนต่างถิ่น ประเพณี
 ทางศาสนา ทำขึ้นเมืองภาษาไทย วิชาศิลปะ ศิลปวัฒนธรรม
 สังคม

บรรณานุกรมวิชาสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์

บรรณานุกรมที่พิมพ์ขอบเขตของสิ่งพิมพ์รวมทั้งสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ล้วน
เป็นสิ่งพิมพ์ของรัฐบาล เรียงตามลำดับปีที่จัดพิมพ์ดังนี้

สภาวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. กองประมวลและประสานงาน. ทำเนียบ
กิจกรรมวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ในประเทศไทย 2506.
พระนคร, 2507. 149 หน้า.

รายชื่อโครงการสำรวจและวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ของวิชา-
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้รายละเอียดโดยย่อเกี่ยวกับผู้ทำการวิจัย
สถานที่ทำการวิจัย วัตถุประสงค์และสถานะการวิจัย ทุนอุดหนุน
การวิจัยที่ได้รับ ผลของการวิจัยและแผนแผนผลการวิจัย

นงลักษณ์ ไม่นายกิจ. "บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของสภาวิจัยแห่งชาติ."
"เอกสารบรรณารักษศาสตร์" เล่ม 6. พระนคร: แผนกวิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2510. 50 หน้า. (อักษราเนว.)

รายชื่อหนังสือ วารสาร จุลสาร ที่สภาวิจัยแห่งชาติ
จัดพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึง
ตุลาคม 2510 จัดเรียงภายใต้หน่วยงานของสภาวิจัยแห่งชาติ
ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ คือ ชื่อเรื่อง
ชื่อผู้แต่ง หน่วยงานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า และมี
บรรณนิทัศน์สังเขปประกอบ.

สภาวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. กองประมวลและประสานงาน. ทำเนียบ
โครงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้รับทุนอุดหนุน
จากสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2503 - 2510. พระนคร, 2511.
 108 หน้า.

จัดแบ่งชื่อโครงการวิจัยตามประเภทของทุนการวิจัยซึ่งมีอยู่
 3 ประเภท คือ ประเภทสาขาวิชาการ ประเภทอาจารย์และ
 ศาสตราจารย์และประเภทนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา รายละเอียดของ
 โครงการมี ชื่อโครงการ สถานที่ทำการวิจัย ชื่อนักวิจัย
 สถานะการวิจัย การเผยแพร่ผลการวิจัย ทุนเงินมีกรรมสิทธิ์
 ชื่อผู้วิจัย

บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ในวิชาวิทยาศาสตร์มีหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดบริการเอกสารทางด้านวิทยาศาสตร์
 คือ ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย (Thai National Documentation
 Centre) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของรัฐบาลไทยและองค์การยูเนสโก เมื่อ
 พ.ศ. 2504 ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยได้รวบรวมเอกสารสาขาวิชาต่าง ๆ ทาง
 วิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยไว้ 3 เล่มด้วยกัน คือ

Thai National Documentation Centre. List of Scientific
Reports Relating to Thailand; List no. 1 (รายชื่อ
การเอกสารทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย เล่ม 1)
 Bangkok: National Research Council, 1964. 126 pp.

ประกอบด้วยรายชื่อเอกสารในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์

ทั้งภาษาไทยและภาษากลางประเทศ ทั้งพิมพ์เผยแพร่ และไม่มี
 เผยแพร่ รวม 1,263 รายการ เรื่องความสัมพันธ์อันดีระหว่าง
 เอกสารที่พิมพ์เป็นภาษาไทยให้รายละเอียดโดยแปลเป็นภาษา
 กลางประเทศทั้งหมด ผู้ต้องการใช้เอกสารจะขอวิธีการถ่าย
 เอกสารได้จากศูนย์ รายละเอียดให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม
 อย่างสมบูรณ์ คือ สำหรับหนังสือในรายการ ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง
 สถานที่พิมพ์ ปีพิมพ์ จำนวนหน้า พิมพ์เป็นภาษาไทย สำหรับ
 บทความในวารสารระบุชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ชื่อวารสาร ปีที่
 ปี ฉบับที่ หน้า.

List of Scientific Reports Relating to
Thailand; List no. 2. (รายการเอกสารทาง
วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย เล่ม 2) Bangkok:
 Applied Scientific Research Corporation of
 Thailand, 1965. 69 pp.

เอกสารทางวิทยาศาสตร์ 2,115 รายการ เรื่องตาม
 หัวเรื่องกว้าง ๆ ของระบบการจัดหมู่หนังสือของ Universal
 Decimal Classification ทางเล่มนี้กรรขนี้เรื่องทั้งหมด
 อย่างละเอียด

List of Scientific and Technical Literature
Relating to Thailand; List no. 3. (รายการ
 เอกสารทางวิทยาศาสตร์ และเทคนิคเกี่ยวกับประเทศไทย
 เล่มที่ 3) Bangkok: Applied Scientific Research
 Corporation of Thailand, 1969. 95 pp.

รายชื่อเอกสารเรียงตามหัวข้อวิชาของระบบการจัดหมู่
 หนังสือของ Universal Decimal Classification
 รวม 2,110 รายชื่อ พร้อมทั้งกำกับชื่อห้องสมุด หรือหน่วยงาน
 สตานับ ที่มีเอกสารนั้น ๆ ไว้อยู่

นอกจากผลงานของศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแล้ว ยังมีผลงานสำคัญของ
 กองประมวลและประสานงาน สภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งได้พยายามจัดการรวบรวมโครงการ
 วิจัยต่าง ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์ นับเป็นประโยชน์ในการป้องกันการทำงานวิจัยซ้ำ
 และเพื่อให้ทราบว่าใคร่การวิจัยในเรื่องใดไปแล้วบ้าง ผลงานของสภาวิจัยแห่งชาติ
 นี้ยังได้พิมพ์เผยแพร่มีหลายเล่มด้วยกัน

สภาวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. กองประมวลและประสานงาน. ทำเนียบ
โครงการวิจัยในประเทศไทย ตอนที่ 2. พระนคร, 2506.
 75 หน้า.

รายชื่อโครงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ วิทกรรมศาสตร์ และ
 สังคมศาสตร์

ทำเนียบกิจกรรมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย
 พ.ศ. 2508. พระนคร, 2508. 125 หน้า.

รวบรวมโครงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การป่าไม้ จิตวิทยา

วิทยากรรมศาสตร์ และสาขารัฐศาสตร์ แต่ละโครงการให้ชื่อโครงการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อผู้วิจัย เจ้าของโครงการวิจัย สถานที่ทำการวิจัย วัตถุประสงค์และผลการวิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลวิจัย

ทำเนียบกิจกรรมวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของนักวิจัยชาว
ต่างประเทศในประเทศไทย. พระนคร, 2509. 26 หน้า.

รายชื่อโครงการวิจัยแขนงวิชาต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ การแพทย์ เกษตรศาสตร์ พุทธศาสตร์ กฎวิทยา สัตววิทยา และวิศวกรรมศาสตร์ รวม 26 โครงการ รายละเอียดของแต่ละโครงการมี ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย สัญชาติ เจ้าของโครงการวิจัย สถานที่ทำการวิจัย สาขาวิชาที่วิจัย วัตถุประสงค์ สถานะการวิจัย พุทธคุณที่ได้รับ ผลการวิจัย และการเผยแพร่ผล

ทำเนียบกิจกรรมวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ของนักวิจัย
ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. พระนคร, 2510 - (2513)
39 หน้า.

เป็นโครงการวิจัย รวม 37 โครงการ ส่วนใหญ่จัดทำในปี พ.ศ. 2510.

นอกจากโครงการวิจัยที่พิมพ์เป็นภาษาไทยแล้ว กองประมวลและประสานงาน ได้จัดทำรายชื่อโครงการวิจัยเป็นภาษาต่างประเทศ อีกหลายเล่ม คือ

Thailand. National Research Council. Research Com-
pilation and Coordination Division. Directory
of Scientific Research Activities in Thailand.
Bangkok, 1966. 66 pp.

เป็นชื่อโครงการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์
ที่จัดทำในประเทศไทย ในรายละเอียด คือ ชื่อเรื่องวิจัย
ชื่อผู้วิจัย เจ้าของโครงการ สถานที่ทำการวิจัย สาขาวิชา
ที่วิจัย จุดประสงค์ และผลการวิจัย

Directory of Scientific Research
Activities of Foreign Researchers in Thailand
1965-1966. Bangkok, 1967. 27 pp.

เป็นรายชื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ในสาขาวิชาต่าง ๆ
คือ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เกษตรศาสตร์ พืชศาสตร์
ภูมิวิทยา สัตววิทยา วิศวกรรมศาสตร์ ที่ราวต่างประเทศ
มาดำเนินการค้นคว้าวิจัยในประเทศไทย ในรายละเอียดโดย
ย่อเกี่ยวกับ ชื่อผู้วิจัย เชื้อชาติ สถานที่ทำการวิจัย จุด-
ประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาที่ทำการวิจัย สถาบันที่
อุดหนุนการวิจัย ผลการวิจัยและการเผยแพร่ผล

Directory of Research Projects
Supported by the National Research Council:
Natural Science 1960-1967. Bangkok, 1968.
57 pp.

โครงการวิจัยวิทยาศาสตร์ธรรมชาติที่ได้รับทุนอุดหนุน
จากสภาวิจัยแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 - 2510 เรียง

ตามหัวข้อวิชาดังนี้ วิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ แพทย-
ศาสตร์ เคมี่และเภสัชศาสตร์ เกษตรศาสตร์และชีววิทยา วิศวกรรม-
กรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมศาสตร์ รายละเอียดของโครงการ
ให้ชื่อเรื่อง สถาบันที่ทำการวิจัย ชื่อผู้วิจัยพร้อมทั้งคุณวุฒิ จำนวน
เงินวิจัยที่ได้รับและปีที่ได้รับ

บรรณานุกรมเฉพาะวิชาจิตวิทยา

Thailand Information Center. "Bibliography of Psycho-
logical Warfare Holdings in the Thailand In-
formation Center." Bangkok, 1968— 1 v.
(Xerox.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสงครามจิตวิทยา ที่รวบรวมไว้
ศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่สิงหาคม 2510—
มกราคม 2513.

_____. "Bibliography on Youth." Bangkok, (n.d.)
1 v. (Xerox.)

บรรณานุกรมเรื่องวัยรุ่น ซึ่งศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย
รวบรวมไว้ตั้งแต่ กันยายน 2510 - มกราคม 2513.

บรรณานุกรมเกี่ยวกับสุขภาพ

Thailand Information Center. "Bibliography on Health."
Bangkok, (n.d.) 1 v. (Kerox.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ที่อยู่ในห้องสมุดสถาบัน
ต่าง ๆ รวบรวมโดยศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย

บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ในเรื่องการศึกษาทางเกษตร

UNESCO Regional Office for Education in Asia, Bangkok.
"Documents on Agricultural Education (Representing
Documents Available at the Regional Office)."
Bangkok, 1968. 12 pp. (Micrographed.)

ประกอบด้วยรายชื่อหนังสือ เอกสาร จุลสาร บทความใน
วารสาร เรื่องย่อ ในเรื่องการศึกษาทางเกษตรศาสตร์ของทวีป
ต่าง ๆ เรียงเรียงรายชื่อเอกสารด้วยชื่อเรื่องภาษาไทย

บรรณานุกรมเอกสารวิชาเกษตรศาสตร์

ศูนย์ข่าวสารแห่งประเทศไทย ได้รวบรวมบรรณานุกรมวิชาเกษตรศาสตร์
และถ่ายทำ Kerox ไว้หลายเล่มด้วยกัน คือบรรณานุกรมเรื่องปศุสัตว์ อ่าง การ
เลี้ยงไหม และผ้าไหม การเพาะปลูก ในรายชื่อพร้อมสิ่งเรื่องย่อ

Thailand Information Center. "Bibliography on Opium." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Korox.)

รายชื่อเอกสารเรื่องฝิ่น ที่ผู้ให้ข้อมูลเคยพบตามหัวต่าง ๆ
รวบรวมไว้ ตั้งแต่ 30 มิถุนายน 2510 ถึง มกราคม 2513
รายชื่อสหพันธ์เรื่องฝิ่น

..... "Bibliography on Rice." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Korox.)

รายชื่อสิ่งพิมพ์เรื่องข้าว รวบรวมไว้ตั้งแต่ มิถุนายน 2510
จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Rubber." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Korox.)

บรรณานุกรมเรื่องยาง รวบรวมตั้งแต่ 30 มิถุนายน 2510
จนถึง มกราคม 2513

..... "Bibliography on Sericulture and Silk." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Korox.)

รายชื่อเอกสารเรื่อง การเลี้ยงไหม และผ้าไหม จังหวัดเชียงใหม่
และแพร่ ตั้งแต่ 0055 - 1943

..... Bibliography on Shifting Cultivation (Swidden Agriculture, Slash - and - Burn Agriculture, Milpa Agriculture) Bangkok, (n.d.) 1v. (Xerox.)

บรรณานุกรมเรื่องอาหารทะเล รวบรวมตั้งแต่ 20 มิถุนายน 2510 จนถึง มกราคม 2513

บรรณานุกรมวิชาประมง

ในปี พ.ศ. 2505 กรมประมงได้จัดพิมพ์รายชื่อสิ่งพิมพ์ในวิชาประมงขึ้น เพื่อหนังสือ
ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

Thailand. Department of Fisheries. The Secretariat Office. "Fisheries Bibliography; v. 1." Bangkok, 2505. 93 pp. (Himeographed.)

รวบรวมชื่อหนังสือ ตำรา และส่วนที่เป็นเอกสารมาจาก
วารสารการประมงที่กรมประมงมีขึ้นเอง เพื่อศึกษาต่อว่าเรื่อง
ราวในกิจการประมง ในรายละเอียดเป็นภาษาอังกฤษ

แยกต่อไปเป็นบรรณานุกรมเรื่องปลา จัดทำโดยศูนย์ข่าวสารประมงประเทศไทย

Thailand Information Center. "Bibliography on Fish." Bangkok, (n.d.) 1 v. (Xerox.)

บรรณานุกรมเรื่องปลา โดยศูนย์ข่าวสารประมงประเทศไทย รวบรวม
จากหนังสือ และตำรับต่าง ๆ ตั้งแต่ 20 มิถุนายน 2510 จนถึง
มกราคม 2513

บรรณานุกรมหนังสือการค้า
(Trade Bibliographies)

ในประเทศไทยการพิมพ์หนังสือจำหน่ายอาจจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์
สมาคมหรือสถาบัน หน่วยงานราชการก็ได้ และแต่ละเล่มโดยทั่วไปมักพิมพ์รายชื่อ
หนังสือเป็นรูปเล่มเล็ก ๆ ไว้อำหรับในตู้หนังสือโดยทั่วไป มีการพิมพ์หนังสือบาง
จำหน่ายในราคาเช่าโร และเห็นรายชื่อที่จัดจำหน่ายโดยกรมศึกษา ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง
และราคา เช่นนั้น ส่วนการพิมพ์รายชื่อ ยังมีการเรียง คือ ตามหมวดวิชา หรือ
ตามชื่อผู้แต่ง ยังไม่มีการรวบรวมรายชื่อหนังสือพิมพ์การค้าไว้เป็นเล่มเป็นวชิร การ
แยกต่างที่จัดไว้ในต่างประเทศ เช่น Publishers' Trade List Annual and
Books in Print ซึ่งรวมรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาไว้
ทั้งหมด จัดเป็นรายปี สะดวกแก่การสั่งซื้อหนังสือมาก โดยเฉพาะหนังสือ

บรรณานุกรมหนังสือการค้าของไทย ที่ค้นได้จากกล่าวต่อไปนี้ หวังบรรณานุกรม
ของสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ บรรณานุกรมของสถาบันทางวิชาการ บรรณานุกรมของหน่วยราชการ
เป็นต้น ซึ่งจะกล่าวถึงตามชื่อต่อไปนี้

บัญชีหนังสือที่มีจำหน่ายไว้ตามรายชื่อของกรมศึกษา. บรรณาการ:
กรมศึกษา, ๒๕๑๗. ๓๐ หน้า.

แยกหนังสือ ตามประเภท และประเภทจัดพิมพ์ตามชื่อ
เรื่อง และราคาไว้ในรวม

"รายชื่อหนังสือที่ได้รับจากคำภาคหอด." พระนคร: กรมศิลปากร. รายเดือน
(อีกสำเนา.)

เป็นรายชื่อหนังสือที่กรมศิลปากรได้จากคำภาคหอด และนำมา
จำหน่าย ให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ โรงพิมพ์
ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า ภาพประกอบ พิมพ์เนื่องในงานใด ราคา

รายการหนังสือของราชบัณฑิตยสถาน

มีรายชื่อหนังสือที่ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์แล้ว และที่จะจัดพิมพ์
ต่อไป สำหรับรายชื่อที่จัดพิมพ์แล้ว บอกชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะการ
พิมพ์หรือเป็นเล่ม จำนวนหน้า ขนาด ราคา ลักษณะพิเศษอื่น ๆ
พร้อมทั้งบรรณนิทัศน์สังเขปให้รายละเอียดการติดต่อสั่งซื้อหนังสือ
จากราชบัณฑิตยสถานด้วย รายการหนังสือที่พิมพ์เป็นรายปี

รายการหนังสือชุดใหม่ของสำนักพิมพ์คลังวิทยา

แบกประเภทของหนังสือเป็นชุด ๆ คือ ชุดวรรณคดีฉบับหอสมุด
แห่งชาติ ชุดประวัติศาสตร์สากล ชุดพุทธศาสนา คำราและวิชาการ
มีทวนสำหรับเด็ก และนวนิยาย หนังสือแต่ละเล่มให้ ชื่อเรื่อง
ผู้แต่ง ราคา

รายชื่อแบบเรียนของไทยวัฒนาพานิช

รายชื่อแบบเป็นประเภท คือ แบบเรียนของไทยวัฒนาพานิช
ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้เป็นแบบเรียนใน
โรงเรียนได้ เรียงลำดับชั้น หนังสือสำหรับห้องสมุดแบบหมวดหมู่
วิชา ได้แก่ สารคดี - ชีวิตประวัติ เล่าเรื่องวรรณคดี วิชาการ
หนังสือคู่มือประกอบการสอนของครู แบบเรียนภาษาอังกฤษ
รายการหนังสือด้านทั่ว ๆ ไปสำหรับเด็ก มีภาพประกอบ

หนังสือต่างประเทศสำหรับห้องสมุด หนังสือแผนที่โลก และแผนที่
ประเทศต่าง ๆ รายชื่อแต่ละเล่มมก ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ราคา
บางเล่มมีบรรณวิถีสั่ง เชงประกอบ.

รายชื่อหนังสือจัดพิมพ์จำหน่ายโดยโรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

มีรายชื่อหนังสือแปลของสภาวิจัยแห่งชาติ พร้อมทั้งบรรณวิถีสั่ง
เชง และหนังสืออื่น ๆ ที่หน่วยราชการจัดพิมพ์เพื่อจำหน่าย
หรือหนังสือประเภทพระราชบัญญัติต่าง ๆ

หนังสือขุณฑาทไทยของครุสภา

แบ่งหนังสือเป็นชุดตามประเภทวิชา คือ วรรณคดี พระราช-
นิพนธ์ บทละคร นิราศ โบราณคดี จดหมายเหตุและพงศาวดาร
ศิลปและวัฒนธรรม พุทธศาสนา การท่องเที่ยว ชีวิตประวัติ
นวนิยายและเรื่องสั้น นิทาน บทความและปาฐกถา ความรู้ทั่วไป
ประชุมพงศาวดาร พงศาวดารจีน หนังสือรูปภาพและการ์ตูน
ให้รายการชื่อเรื่อง และชื่อผู้แต่ง ส่วนราคาจำหน่ายเป็นราคา
ที่กำหนดไว้ คือ เล่มปกอ่อน 10 บาท ปกแข็ง 14 บาท

บรรณานุกรมเพื่อการคัดงล่าวมานี้ ส่วนใหญ่ไม่ระบุปีที่พิมพ์
ของหนังสือไว้เลย แต่เป็นเพียงรายชื่อหนังสือที่จัดพิมพ์เพื่อจำหน่าย
ทั้งหมด ทำให้ผู้ต้องการซื้อหนังสือไม่ทราบความเก่า ใหม่ หรือความ
ทันสมัยของหนังสือ บอกจากจะเห็นจากตัวเลขที่แท้จริง เพื่อเป็นการ
อำนวยความสะดวกแก่ผู้ซื้อ การทำรายชื่อกวรวระบุปีที่พิมพ์ไว้ด้วย

สำหรับรายการที่เฉพาะที่อาจจัดพิมพ์ขึ้นเอง ซึ่งจัดทำโดยบุคคลภายในสถาบัน
 กิ่งมหาวิทยาลัยที่รับเข้าไว้เป็นคราว ๆ เช่นกัน เช่น รายชื่อหนังสือของแบบ
 เบลูสารและสาร สถาบันวิจัยชาติพันธุ์วิทยา เป็นรายชื่อที่มีทั้งอ้างอิงเป็นแบบ
 ในรายการทางบรรณานุกรมของแบบบลู คือ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนัก
 พิมพ์ ปีพิมพ์ จำนวนหน้า ราคา และผู้จัดวางรูป และกรณีกล่าวถึงรายชื่อ รายชื่อ
 หนังสือพิมพ์จำหน่าย รายชื่อของกรมการศึกษา ซึ่งส่วนมาก เป็นหนังสือ
 เอกสารทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ รายการนี้ให้มีชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ราคา เท่านั้น

รายชื่อหนังสือของห้องสมุดและรายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดได้รับ
 (Book catalog & accession list)

รายชื่อหนังสือของห้องสมุดที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม และรายชื่อหนังสือใหม่ที่ได้รับ
 ได้รับ จัดไว้ใหม่บรรณานุกรมประเภทนี้ เพราะมีรายการเช่นเดียวกัน กับรายการ
 ของบรรณานุกรม รายชื่อหนังสือประเภทนี้โดยมากจัดเรียงตามชื่อผู้จัดวางระบบ
 การจัดหมู่หนังสือที่ลงสมุดพิมพ์ ๆ ไป รายชื่อนี้แตกต่างจากจะจัดทำเป็นรายในสถาบัน
 หรือหน่วยงานแล้ว ห้องสมุดบางแห่งยังมีการตั้งชื่อของสมุดหรือหน่วยงานอื่นได้ชื่อประโยชน์
 คือ ทำให้ทราบถึงถึงพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเป็นการร่วมส่งเสริมการศึกษาวิจัย
 ให้แพร่หลาย

รายชื่อหนังสือของห้องสมุดที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม ซึ่งหมายถึงเป็นการรวมรวมบัตร
 จากรายการบัตร (card catalog) ที่มีอยู่ในห้องสมุดที่พิมพ์เป็นรูปเล่ม เช่นที่
 มากล่าวถึงนี้ คือ รายชื่อหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดวิชาการขององค์การยูเอม ส่วนเป็น
 รายชื่อสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย

ที่ตีพิมพ์โดยองค์การยูเนซโค และที่จัดพิมพ์โดยหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

USOM Thailand. Technical Library. Document Section. Card catalog. Bangkok, 1967. 580 pp.

เป็นรายชื่อหนังสือที่อยู่ใน Document Section ของห้องสมุดวิชาการศึกษาองค์การยูเนซโค จนถึง 31 มีนาคม 1967 (พ.ศ. 2510) เป็นสิ่งพิมพ์ที่เขียนโดยผู้แนะนำขององค์การ ซึ่งทำงานร่วมกับรัฐบาลไทย สิ่งพิมพ์จัดเรียงตามหมวดหมู่วิชาตามระบอบการจัดหมู่หนังสือของคิวตี และเรียงรายชื่อตามเลขหมู่ยูเนซโค คือ เรียงไปกับทั้ง ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และหัวข้อวิชา

รายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดได้รับ (accession list) ห้องสมุดส่วนใหญ่มีจัดลำดับเป็นประจํา อาจเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน ราย 3 เดือน หรือ รายหกเดือน เพื่อให้บริการผู้ใช้ห้องสมุดได้ทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือใหม่ ๆ อะไรบ้าง จะได้มาติดต่อทางการจัดทำรายชื่อนี้ชื่อที่ห้องสมุดได้รับ ที่มีแบบแผน และจัดทำเป็นประจําสม่ำเสมอของห้องสมุดดังกล่าว คือ ห้องสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดศิริราช ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดองค์การวิทยาศาสตร์ ห้องสมุดสถาบันเพื่อการพัฒนาและวางแผนทางเศรษฐกิจแห่งชาติ ห้องสมุดองค์การยูเนสโก กรุงเทพฯ และสันนิบาตการศึกษา สำนักงานแอลงชาวอเมริกัน สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ศูนย์บริการเอกสาร การวิจัยแห่งประเทศไทย

รายชื่อหนังสือที่ได้รับประจำเดือน. พระนคร: ห้องสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2502--

จัดเรียงรายชื่อหนังสือที่จัดพิมพ์และทำบัตรรายการแล้วส่งแต่ละ

เดือน การเติมของระบบการพิมพ์หนังสือของศิริฯ แบ่งเป็น ๒ ภาค คือ ภาคหนังสือภาษาไทย และภาคหนังสือภาษาต่างประเทศ จัดพิมพ์ขึ้นเป็นรายเดือน และรวบรวมเป็นเล่มไว้ที่กรมฯ ใ้ชื่อว่า "รายชื่อหนังสือของหอสมุดกลาง ภาษากรภาษาต่างประเทศ" แยกประเภทหมวดหมู่ (Classifier list of books added to the Central Library) รายชื่อให้รายการทางบรรณานุกรมอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับการลงรายการในบัตรรายการ

ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดพิมพ์รายชื่อหนังสือของหอสมุดฯ เป็นประจำเดือน โดยแยกหนังสือภาษาไทย และภาษาต่างประเทศไว้กันคนละฉบับคือ:

หนังสือไทยประจำเดือน. บรรณาการ: ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เป็นรายชื่อหนังสือภาษาไทยที่จัดพิมพ์ลงสำหรับบัตรรายการแล้วของแต่ละเดือน จัดเรียงตามลำดับหมวดหมู่ของรายการจัดพิมพ์หนังสือของศิริฯ รายชื่อให้รายการดังนี้ คือ ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์

New books: Selected New Book List of Thammasat University (Arranged by Subject). Bangkok, Thammasat University Library

รายชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดได้รับในแต่ละเดือน เรียงตามลำดับวิชาของระบบการจัดพิมพ์หนังสือของศิริฯ

หอสมุดศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล จัดสำรายนชื่อหนังสือใหม่ เป็นประจำทุกเดือน

มีชื่อว่า

รายชื่อหนังสือที่จัดเลขหมู่และทำบัตรรายการประจำเล่ม. กรุงเทพฯ: หอสมุดศิริราช.

จัดเรียงรายชื่อหนังสือตามเลขหมู่ของระบบการจัดหนังสือในหอ
สมุดการแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of
Medicine Classification)

คำศัพท์หนังสือใหม่ของหอสมุดแห่งชาติ มีการจัดทำเป็นประจำปีละ 1 ครั้ง คือ

รายชื่อหนังสือภาษาไทยที่ใหม่. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ.

รายชื่อนี้เรียงตามเลขหมู่หนังสือของคิวซี ในหัวเรื่องรวมทั้ง
กำกับเลขหมู่ไวด้วย

Asian Bibliography. Bangkok: ECAFE Library, 1952--

รายชื่อนี้จัดทำเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและตะวันออก
ไกล ที่หนังสือคิวซีได้รับ จัดเรียงลำดับประเทศ และภายใน
ชื่อประเทศ เรียงรายชื่อตามหัวข้อวิชาของระบบการจัดเลขหมู่
UDC Universal Decimal Classification (U.D.C.)
วารสารนี้กำหนดออกปีละ 2 ครั้ง คือ ในเดือน มิถุนายน และ
ธันวาคม

Library Accession List. Bangkok: Unesco Regional Office
for Education in Asia.

รายชื่อนี้จัดทำประเภทบทความในวารสาร หนังสือ จุลสาร
เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาสมัคร และวัฒนธรรมของประเทศ
ต่าง ๆ ทั่วโลกที่หนังสือคิวซีได้รับ จัดเรียงตามประเทศ รายชื่อนี้
จัดพิมพ์เป็นราย 3 เดือน

Literature on Economic Development and Planning: a Select Bibliography. Bangkok: Asian Institute for Economic Development and Planning, 1960—

พิมพ์รายชื่อบทความในวารสาร และหนังสือในเรื่องการวิเคราะห์และการวางแผนเศรษฐกิจ ที่ตีพิมพ์ในของพิมพ์ของสถาบันพัฒนาและวางแผนเศรษฐกิจของเอเชีย รายชื่อจัดเรียงตามหัวข้อวิชา มีคำแปลออกเป็นราย 6 เดือน

MRDC Library Accession List. Bangkok: Military Research and Development Center.

รวมรายชื่อหนังสือ เอกสาร บทความที่ส่งมอบโดยวิทยากรและศึกษานิเทศกรไทย มีคำแปลตลอดเล่มและ 2 หน้า รายชื่อจัดเรียงตามลำดับเลขทะเบียนของสิ่งพิมพ์

New Books. Bangkok: United States Information Service.

รายชื่อหนังสือ บทความ เอกสาร ของหน่วยงานสำนักงานแสดงข่าวอเมริกัน จัดเรียงตามหัวข้อวิชา และภายในหัวข้อวิชาเรียงลำดับด้วยตัวอักษรที่พิมพ์ไว้ตามลำดับของบรรดาบุตรของสมบูรณ์ พร้อมทั้งมีบรรณานุกรมสืบค้นเฉพาะเรื่อง

New Titles. Bangkok: Library Asian Institute of Technology.

รายชื่อหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และเอกสารตีพิมพ์ของห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ที่ได้รับ

ประจำปี เดือน เรื่องตามลำดับวิชา และเรียงด้วยเลขตามภาคการศึกษา
วิชา รายชื่อกำกับเลขหมู่ตามระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุด
รัฐสภาอเมริกัน Library of Congress Classification
มีกำหนดออกเป็นรายเดือน

Selected List of New Books in THDC Library. Bangkok:
Thai National Documentation Center.

รายชื่อหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศของห้องสมุดศูนย์
บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย จัดเรียงตามเลขหมู่ของ
Universal Decimal Classification พิมพ์จัดสำเนาเป็น
รายเดือน

วารสารบรรณานุกรม

รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดภาษาไทยมีกำหนดการพิมพ์ เป็นระยะ ๆ ทั่วโลก หรือที่
เรียกว่าเป็นวารสาร โลก

บรรณโลก (The World of Books). กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2502—

เป็นวารสารที่รวบรวมรายชื่อหนังสือโลกใหม่ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์
ประสงค์เพื่อให้บรรณารักษ์ได้เป็นคู่มือเลือกซื้อหนังสือสำหรับห้องสมุด
และเพื่อให้นักศึกษาหนังสือได้ทราบรายชื่อหนังสือโลกใหม่ในภาคหนังสือ
พร้อมทั้งได้ทราบเนื้อเรื่องโดยสังเขป มีกำหนดออกมามี 6 ฉบับ
รายชื่อหนังสือจัดเรียงด้วยเลขตามเลขหมู่จัดอันดับของสมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย ในรายการนางบรรณานุกรมคือ คู่มือ การที่

ปรากฏในหน้าปกใน ชื่อเรื่อง สถาบันวิทยบริการ สถาบันวิจัยสังคม
จำนวนหน้า ราว ๓๐๐ บรรทัด พิมพ์ครั้งที่ ๑ เลขหมู่ ๓๐๓.๓ ชื่อเรื่อง
รายชื่อแต่ละชื่อกำกับด้วยเครื่องหมายว่า ใดคือ

บรรณานุกรม (Indexes)

บรรณานุกรมที่จัดพิมพ์ในประเทศไทยที่นำมากล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ แบ่งออกได้
3 ประเภท คือ บรรณานุกรมที่พิมพ์ บรรณานุกรมที่วารสาร บรรณานุกรมที่หนังสือพิมพ์

บรรณานุกรมที่พิมพ์

บรรณานุกรมที่พิมพ์ในประเทศไทยเรื่องวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ เป็นการ
อำนวยความสะดวกแก่ผู้สนใจให้สามารถหาวิทยานิพนธ์ในเรื่องที่ต้องการได้รวดเร็วขึ้น เพราะ
วิทยานิพนธ์โดยทั่วไปจำนวนมากด้วย บรรณานุกรมที่พิมพ์นี้เรียกกันโดยทั่วไปว่า "สารบัญญ
วิทยานิพนธ์" ในรายการทางบรรณานุกรมที่พิมพ์นี้คือ วิทยานิพนธ์ ประเด็นใดใดในหนังสือวิทยานิพนธ์
ที่ใดใด ปีใด หน้าใด หนังสือพิมพ์ประเภท "สารบัญญวิทยานิพนธ์" เพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์แล้ว
และมีรายชื่อเล่มด้วย ซึ่งจะง่ายกว่าการค้นหาด้วยวิธีอื่น ๆ ดังนี้

รายชื่อวิทยานิพนธ์, หลวง. สารบัญญวิทยานิพนธ์ไทย พ.ศ. ๒๓๙๔ ถึง พ.ศ.
๒๔๖๗ ๗๔ ปี เป็นคุณของกรมประกอบวิชาชีวะทางอักษรศาสตร์.
บรรณานุกรม: โรงพิมพ์กรุงเทพ เลดีเพอร์, ๒๔๖๘. ๓๓๔ หน้า.

สารบัญญวิทยานิพนธ์ตั้งแต่รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ จนถึง
รัชกาลที่ ๖ จัดเรียงตามลำดับอักษรของหมวดเรื่องวิทยานิพนธ์

ประติมากรรม, พงศาวดาร. สารบาญ์ประติมากรรมไทยเรียงตามปี. พระนคร:
โรงพิมพ์โสภณพิพิพิธ, 2475. 325, 454 หน้า.

หนังสือ 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นกรรมวิธีจากหนังสือกฎหมาย
ต่าง ๆ เช่น กฎหมายรัชกาล ราชกิจจานุเบกษา กฎหมายมรดก
เป็นต้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2347 ถึง พ.ศ. 2475 ตอนที่ 2 เป็น
สารบาญ์ ประติมากรรมไทยเรียงตามตัวอักษร

เสถียร ลายอักษร. สารบาญ์กฎหมายไทย คู่มือกฎหมายไทย ฉบับ
กรุงรัตนโกสินทร์ ถึง ฤกษ์ปฏิทิน 2484. พระนคร: โรงพิมพ์
ปรีดีเวทย์, 2484. 1515 หน้า.

เป็นกรรมวิธีจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้แก่ ราชกิจจานุเบกษา
กฎหมายรัชกาล ประชุมกฎหมายประจำศก นิติสารณ ประชุม
ประกาศรัชกาลต่าง ๆ กฎหมายมรดก เป็นต้น จัดเรียงตาม
ลำดับอักษรหัวชื่อของกฎหมาย

อัยการ, กรม. สารบาญ์กฎหมายตั้งแต่ จ.ร. 1213 (พ.ศ. 2394) -
พ.ศ. 2484. พระนคร, 2485.

เป็นกรรมวิธีเรียงจาก ราชกิจจานุเบกษา กฎหมายรัชกาล
และประชุมกฎหมายประจำศก เรียงตามลำดับอักษรหัวชื่อเรื่อง
กฎหมาย

..... สารบัญชากฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. 2401 ถึง พ.ศ. 2474.
บรรณานุกรม, 24.7. 223 หน้า.

กรมปลัดบัญชาการจากราชกิจจานุเบกษา เริ่มตามหมวด
เรื่อง หรือลักษณะกฎหมาย กฎหมายบางฉบับที่แก้ไขเรื่องใด ๆ
และแจ้งให้ทราบว่ามีโดยกลไกไปแล้ว หรือแก้ไขเพิ่มเติม

..... สารบัญชากฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. 2495 ถึง พ.ศ. 2501.
บรรณานุกรม, 2502. 686 หน้า.

มีการเริ่มเรียงเช่นเดียวกับเล่มที่กล่าวมาข้างบนนี้

..... สารบัญชากฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. 2502 ถึง พ.ศ. 2508.
บรรณานุกรม, 2509. 934 หน้า.

มีการเริ่มเรียงเช่นเดียวกับเล่มที่กล่าวมาข้างบนนี้
ราชกิจจานุเบกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2484 ถึง พ.ศ. 2494.

ทางด้าน พิมพ์พิมพ์. ประชุมสารบัญชากฎหมายภาคการศึกษา. บรรณานุกรม: 17 หน้า
ลงสมุดไทย, 2475 - 2479. 4 เล่ม

เป็นกรณีสำหรับฉบับที่ภาคการศึกษา ระหว่าง พ.ศ.
117 ถึง พ.ศ. 2479 แยกไว้ตามบรรณต่าง ๆ รวม 23 บรรณ

ลกรรณวารสาร (Periodical index)

ลกรรณวารสารที่ประโยชน์คือ ใช้สำหรับค้นหาข้อความที่ตีพิมพ์อยู่ในวารสารต่าง ๆ
ใช้โดยสะดวกและรวดเร็ว เพราะจะให้รายการทางบรรณานุกรม มี ผู้เขียนบทความ

เดือนพฤษภาคม ชื่อวารสาร ปีที่ของวารสาร เดือน ปี และเลขที่หน้าเริ่มบทความที่เริ่มด้วย

กรรมวารสารที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเป็นเล่มแรก คือ คติปริทัศน์สารไทย จัดพิมพ์โดยสมาคมนักข่าวไทย กรมการฝึกหัดครู ในปี พ.ศ. 2505 และชื่อเล่มที่ลงต้นเรื่องมาเล่มเล่มที่ 5 แล้ว ดังนี้

กรรพวง สีเทาหงส์, ชวส์สี เรื่องวิเศษ, และภักดิ์ ชาลิตพิศ. คติปริทัศน์สารไทย: คู่มือการฝึกหัดนักข่าวเรื่องต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์ลงในปริทัศน์สารไทย ถึงเล่ม มกราคม 2500 - มีนาคม 2505. "เอกสารปริทัศน์สารปริทัศน์" ฉบับที่ 63. ประมวล: สมาคมนักข่าวไทย กรมการฝึกหัดครู, 2505. 394 หน้า.

เป็นกรณีจากวารสารต่าง ๆ ของไทย รวม 32 ฉบับ ที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ มกราคม 2500 - มีนาคม 2505 รวม 5 ปี เล่ม จัดเรียงลำดับบทความตามลำดับของฉบับที่พิมพ์ ซึ่งชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และคำผู้เขียนให้รายละเอียดสารที่นำตรวจนี้ จัดมาตามลำดับต่าง ๆ และมีคำชี้แจงหลักการเรียง และวิธีใช้

คติปริทัศน์สารไทย ตั้งแต่เล่มที่ 2 เป็นต้นมา มีการจัดพิมพ์ถึงภักดิ์พิศ คือ

กรรพวง สีเทาหงส์, และ อังภา สิงหพิทักษ์. คติปริทัศน์สารไทย เล่ม ๑: คู่มือการฝึกหัดนักข่าวเรื่องต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์ลงในปริทัศน์สารไทย ถึงเล่ม มกราคม 2505 - ธันวาคม 2506. "เอกสารการปริทัศน์สารปริทัศน์" ฉบับที่ 60. ประมวล: สมาคมนักข่าวไทย กรมการฝึกหัดครู, 2508. 192 หน้า.

กรรมวารสารจากวารสารต่าง ๆ รวม ๑๖ ฉบับ มีการเรียงเรียงเล่มที่ ๑ ลงกับ คติปริทัศน์สารไทย เล่มที่ ๑ การไม่ลงด้วยใจชื่อเลขที่ฉบับที่ ๑

ครั้งที่สอง สีลาภรณ์, บรรจง จันทระชา, และ ส. ๑ สังคมศึกษา.
คู่มือมัธยมศึกษาไทย เล่ม ๖: คู่มือการศึกษาก่อนหน้าโรงเรียนต่าง ๆ
ที่จัดพิมพ์ลงในมัธยมศึกษา ตั้งแต่ มกราคม ๒๕๐๗ - ธันวาคม
๒๕๐๘. "เอกสารการนิเทศการศึกษานานาชาติ," ฉบับที่ ๘๖. พระนคร:
หน่วยศึกษานานาชาติ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๐๘. ๖๐๖ หน้า.

รวมรวมบทความจากวารสาร ๒๑ ฉบับ ที่ตีพิมพ์ระหว่าง
 มกราคม ๒๕๐๗ ถึง ธันวาคม ๒๕๐๘ รวม ๒ ปี มีการเรียบเรียง
 เช่นเดียวกับเล่มที่ ๑

ครั้งที่สอง สีลาภรณ์, และ บรรจง จันทระชา. คู่มือมัธยมศึกษาไทย เล่ม ๕:
คู่มือการศึกษาก่อนหน้าโรงเรียนต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ลงในมัธยมศึกษาไทย ตั้งแต่
มกราคม - ธันวาคม ๒๕๐๖. "เอกสารการนิเทศการศึกษานานาชาติ,"
ฉบับที่ ๘๐. พระนคร: หน่วยศึกษานานาชาติ กรมการฝึกหัดครู,
๒๕๐๖. ๒๑๐ หน้า.

มีบทความความเรียงตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม ๒๕๐๖ จากวารสาร
 รวม ๒๖ ฉบับ มีการเรียบเรียงเช่นเดียวกับเล่มที่ ๑

คู่มือมัธยมศึกษาไทย เล่ม ๕: คู่มือการศึกษาก่อนหน้าโรงเรียน
ต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ลงในมัธยมศึกษา ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม ๒๕๐๖.
"เอกสารการนิเทศการศึกษานานาชาติ," ฉบับที่ ๘๕. พระนคร: หน่วย
ศึกษานานาชาติ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๐๖. ๖๐๖ หน้า.

รวมรวมบทความความเรียงตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม ๒๕๐๖ จาก
 วารสาร ๒๖ ฉบับ มีการเรียบเรียงเช่นเดียวกับเล่มที่ ๑

กรรมนิเวศนาร เป็นอีกแนวทางที่มีแบบแผนชัดเจนยิ่ง คือ กรรมนิเวศนารไทยที่จัด
 ขึ้นโดย สำนักบรรณสารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (เมื่อ พักอยู่ของ
 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขต) เป็นกรรมวิธีที่จัดทำแบบมีแบบ
 แผนการแบบชัดเจน ให้ประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัยเรื่องต่าง ๆ ด้านสังคมศาสตร์ที่ผู้มา
 มีการศึกษานี้ได้ 2 แบบ คือ

๑. วิทยานิพนธ์ และ ๒. สมมติ บลิตเอร์ณี. [ผู้รวบรวม]. กรรมนิเวศนาร
ไทย มกราคม 2503 - ธันวาคม 2506. นครหลวง: คณะรัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507 613 หน้า.

รวบรวมรายชื่อวิทยานิพนธ์ทางวิชาการศึกษาซึ่งมีฉบับพิมพ์เรื่อง
 จากวารสารไทย รวม 40 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ภาค ภาค 1 จัด
 เรียงบทความความสำคัญของหัวเรื่อง แล้วเรียงอักษรชื่อผู้เขียนตาม
 ความภายในหัวเรื่องอีกทีหนึ่ง ในรายการทางบรรณานุกรมถึงนี้
 ชื่อผู้แต่ง "ชื่อบทความ" ชื่อวารสาร ปีที่ เดือน ค.ศ. เลขหน้า
 ขางบทความมีเป็นเรื่องย่อๆ ประกอบด้วย ภาค 2 เรียงกรรมนิเวศนารชื่อ
 ผู้แต่งพร้อมทั้งกำกับชื่อบทความ ภาค 3 เรียงรายชื่อวารสารที่นำ
 กรรมนิเวศนารขึ้น ในรายละเอียด คือ ชื่อเจ้าของ สำนักพิมพ์
 อักษรการย่อฉบับ ชื่อของฉบับที่วารสารชื่อให้ ค และระบุฉบับที่
 ของฉบับนั้นไว้ด้วย ตามเล่มที่กล่าวกันว่าวิธีใดกรรมวิธีโดยละเอียด
 ล่ามความสะดวกใจแก่ผู้ใ้ใจมาก

สารบัญ วิชาสาร, และ วิชาภา โยภาคทำ. คู่มือรวมรวม. กรรมวิธีวารสาร
ไทย นกรวม - ธันวาคม 2507. ระยะเวลา: สำนักบรรณสาร
การศึกษาศาสนาที่วัดโพธิ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม, 2510. 104 หน้า.

เป็นผลงานที่คัดจากกรรมวิธีเล่มแรกที่คัดจากหน้ารวมรวม
รายชื่อบทความทางวิชาการในสาขาสังคมศาสตร์ที่คัดมาจากวารสาร
ที่มีคุณค่าทางวิชาการ 34 ฉบับ มีการเริ่มเรียงแบ่งเป็น 3 ภาค
ภาค 1 รายชื่อบทความที่เรียงตามตัวอักษรตั้งภายในหัวข้อเรื่อง
ภาค 2 มีบรรณานุกรมที่เรียงทั้งให้รายการนามบรรณานุกรมตามลำดับ
ภาค 3 มีรายชื่อวารสาร 34 ฉบับที่นำมาทำกรรมวิธีให้ภาคจะเกี่ยวข้อง
เกี่ยวกับกำหนดคอลัมน์ในเนื้อหาหรือรายการฉบับ ส่วนรายการหรือองค์การ
ที่เป็นเจ้าของ หมายถึงหอสมุด ชักชวนเรื่องต้องระบุชื่อวารสารที่
นั้น ๆ และมีระบุฉบับที่ใส่ไว้ด้วย

สารบัญบทความที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษาศาสตร์ในวารสารประเภทการศึกษา ที่มีการ
ทำกรรมวิธีสำหรับค้นโดยละเอียด คือ

วิชาการ, กรม. ศูนย์วิจัยการศึกษาศาสตร์. คู่มือรวมรวม
การศึกษาศาสตร์ไทย พ.ศ. 2502 - 2504 (เริ่มเรียงโดย ปรีดีปทุม
วิภากรู ๒ ฉบับ) ระยะเวลา, 2508. 112 หน้า.

สารบัญบทความที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษาศาสตร์หรือวิชาอื่น ๆ ที่สอน
ในโรงเรียน ที่ตีพิมพ์ในวารสารการศึกษา 9 รายชื่อเรียงกับ แบ่ง
เป็น 2 ภาค คือ กรรมวิธีเรียงตามหัวข้อเรื่อง และกรรมวิธีเรียงตาม
ชื่อผู้แต่ง

ภาค 1 เวียงกรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช ภาค 2 เวียงความดีกับเรื่อง
หัวขื่อวิชา และฉายาในหัวขื่อวิชา เวียงลัทธิหรือผู้บงกช ภาค 3 เวียง
ถ่านลัทธิหรือผู้บงกช เวียงกรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช เวียงกรรม
นิทานลัทธิหรือผู้บงกช

หนังสือต่าง ๆ. ขนานหนังสือตัวพิมพ์. "กรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช (ประจำ
ปี 2504 - 2507, 2509)." พระนคร, 2510. 12 หน้า.
(จัดจำหน่าย.)

สำหรับกษัตริย์ในหนังสือกรรมนิทานลัทธิ หรือผู้บงกช เล่มนี้
วิชากรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกชที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่และภาควิชาสังคม แยก
ภาคใหม่ 3 ประเภท คือ เวียงความดีกับเรื่อง หัวขื่อวิชา
และผู้บงกช

..... "กรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช (ประจำปี พ.ศ. 2500 - 2504,
2505 - 2509, 2510)." พระนคร, พ.ศ. 2510. 22, 21, 7
หน้า. (จัดจำหน่าย.)

เป็นกรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ
เกี่ยวกับการศึกษา และการต่างประเทศ หนังสือกรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช
คือ กรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช กรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช และกรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช

ในวิชาสังคมศาสตร์ สำนักบรรณารักษศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์
สังคมศาสตร์ในสังคมศาสตร์ที่ขึ้นชื่อด้วยกษัตริย์หรือผู้บงกช
เอกสารที่ระดมความรู้ในการประชุมและสัมมนา หรือเป็นหนังสือประเภทที่รวมบทความของ
ผู้เขียนจากหลายสาขาวิชาในเล่มเดียวกัน ซึ่งเป็นการรวมความรู้ที่ต่าง ๆ กัน กรรมนิทานลัทธิหรือผู้บงกช
จะเก็บรวบรวมบรรณารักษศาสตร์

ยลดา รุ่งอรุณ. "กรรมเป็นทิวเขาทางจิตของชาวศรี." ธรรมสาร, ฉบับที่
บรรณาธิการเจ้าฯ ตราปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๖ มกราคม ๒๕๑๑
36 หน้า. (จัดจำแนก.)

แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ ๑ ธรรมที่เรียงตามหัวเรื่อง
ภายในตัวเรื่องเรียงตามตัวอักษรของศัพท์ ในส่วนการศึกษาค้นคว้า
ชื่อผู้แต่ง "ชื่อบทความ" ชื่อหนังสือหรือเอกสาร เลขหน้า
ตอนที่ ๒ ธรรมที่เรียงตามชื่อผู้แต่ง ซึ่งภายในชื่อผู้แต่งเรียง
ชื่อบทความ และลำดับเลขหน้า เมื่อรายชื่อจะเรียงจากตอนที่ ๑
ภาค 3 เมื่อรายชื่อหนังสือไม่เข้ามาทำธรรมที่

ธรรมที่ไขข้อสงสัยที่คล้ายคลึงเป็นวารสารที่คัดเลือกบทความในวารสารมาพิมพ์
จัดทำโดย กองสมุดมณฑลการศึกษาฯ มีชื่อว่า

List of Selected Articles. Bangkok: UCAPE Library, 1966-

มีชื่อเดิมว่า Monthly List of Selected Articles
เป็นรายชื่อบทความในวารสารที่เลือกส่งกับวิชาเคมีจนถึง สังคม
เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ ของประเทศไทยเป็นและตะวันออกไกล
และรายชื่อวิทยานิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ ชื่อ
ผู้แต่ง ชื่อบทความ ชื่อวารสาร เดือน ปี เลขหน้า จัดเรียง
ตามหัวข้อวิชาของระบบการจัดหมู่หนังสือ Universal Decimal
Classification ปัจจุบันวารสารนี้จัดทำและออกเป็นราย 2
เดือน หรือ 1 ปี 6 ฉบับ

บรรณานุกรมวารสารต่างประเทศเรื่อง "วัดท่าไกร" สำหรับค้นคว้าบทความเกี่ยวกับวารสาร "วารสารสยามศึกษา" และวารสาร "สังคมศาสตร์ปริทัศน์" 2 เล่มแรกไปบรรณานุกรมนี้
คือ "วัดท่าไกร" ในวารสารของสยามสมาคม

Siam Society. The Journal of the Siam Society Index to Volumes I to XXV. Bangkok, 1955. 45 pp.

แบ่งเป็น 3 ภาค ภาค 1 สารบัญชิตถาวรที่พิมพ์ในวารสารสยามสมาคม เรียงลำดับปีที่ (volume) ตั้งแต่ ปีที่ 1 - 25 ภาค 2 บรรณานุกรมเรียงตามชื่อผู้แต่ง ในชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ปีที่ ภาคและเลขหน้า ภาค 3 บรรณานุกรมเรียงตามหัวข้อวิชา ในหัวข้อวิชา รวมทั้งกล่าวถึงชื่อบทความ ปีที่ ภาค เลขหน้า

..... * The Journal of the Siam Society Index to Volumes XXVI - XI. Bangkok, 1955. 42 pp.

สำหรับค้นคว้าบทความที่พิมพ์ในวารสารสยามสมาคมตั้งแต่ ปีที่ 26 - 40 แบ่งเป็น 3 ภาค เช่นเดียวกับเล่มที่กล่าวมาแล้ว

ปีที่ 2 เล่ม ถัดไปเป็นบรรณานุกรมที่พิมพ์บทความในวารสาร "สังคมศาสตร์ปริทัศน์"

(สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, สยาม). สารบัญชิตถาวรเรื่องสังคมศาสตร์ปริทัศน์ปีที่ 1 - ปีที่ 5. กรุงเทพฯ, 2511. 47 หน้า.

เป็นบรรณานุกรมที่ค้นคว้าบทความในวารสาร "สังคมศาสตร์ปริทัศน์" ปีที่ 1 - ปีที่ 5 จัดทำอย่างละเอียด แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรก สารบัญชิตถาวรเรื่อง แยกตามประเทศของเรื่อง คือ บทความภาษาไทย อังกฤษและฝรั่งเศส เรื่องแปล ร้อยกรอง ภูมิศึกษาจากผู้อื่น

กรรมเล่าจริง, บทกวีมาลัย. คณะรัฐประศาสนศาสตร์. กระวีปิ่นตังสิยาน์ไทย:
สยามรัฐ และสยามนิกร สิงหาคม 2507. เมษายน, 2507. 84
 หน้า. (ลัดดาเมธา.)

เก็บข่าวและบทความที่เกี่ยวเนื่องกับระบอบการเมืองการศึกษาวิจัย
 จัดเรียงตามลำดับอักษรของตัวเรื่อง และภายในตัวเรื่อง เรียงชื่อ
 ข่าวและบทความตามลำดับวันที่เรื่องใช้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ในรายการ
 ทางบรรณานุกรมสมบูรณ์ คือ ชื่อข่าวหรือบทความ ชื่อหนังสือพิมพ์ วันที่
 ว่าง เลื่อน ปี เลขหน้า

ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 สำนักบรรณสารการศึกษา ได้เริ่มจัดพิมพ์กรรมปิ่นตังสิยาน์ไทย มกราคม - ธันวาคม 2507 เป็นฉบับที่ระลึกจากโรงเรียน รวมรวมข่าวและ
 บทความจากหนังสือพิมพ์รวม 3 ฉบับ คือ ข่าวมาลัย สยามนิกร และ สยามรัฐ และมี
 โครงการพิมพ์ออกมาเรื่อย ๆ

ลาวชัย วีระสาร, สมบัติ ยอดเกตุ, และ จุรี ปฏิวาฬ (ผู้รวบรวม).
กระวีปิ่นตังสิยาน์ไทย มกราคม - ธันวาคม 2507. ๖๖๖ หน้า:
 สำนักบรรณสารการศึกษา ความสัมพันธ์กับนิสิตบริหารศาสตร์, 2511.
 210 หน้า.

เก็บกรรมปิ่นตังสิยาน์ที่จัดทำอย่างมีแบบแผน รวมลงรายชื่อ
 ข่าวและบทความตามตัวเรื่อง และเรียงข่าว บทความ ตามวันที่
 ภายในตัวเรื่องก็จัดเรียงใหม่วันที่ เลื่อนก็จะเรียงบทความตามลำดับ
 อักษร รายการในกรรมปิ่นตังสิยาน์ นี้ดูแล้ว "ชื่อบทความหรือข่าว"
 ชื่อหนังสือพิมพ์ วันที่ เลื่อน พ.ศ. เลขหน้า บทความบางหน้า
 ชื่อเรื่องไม่มุ่งให้ทราบถึงเนื้อเรื่องก็จะมีชื่อเรื่องอย่างอื่น ๆ ประกอบ

ไว้ด้วย ทั้งนี้มีค่าฉบับรายวัน³⁷ และฉบับรายสัปดาห์ก็ได้เช่นกัน

..... การคลังและเงินกู้ยืมในระบบราชการ - ปีงบประมาณ 2508.
 วรรณคดี: สำนักพิมพ์การพิมพ์และกระจายพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2512. 703 หน้า.

การคลังและเงินกู้ยืม 3 ฉบับ มีการพิมพ์เรียงจากชื่อบทความ
 ตามอักษรของตัวเรื่อง ซึ่งคล้ายคลึงมาจาก Glidden: A Library
 Classification for Public Administration และตัวพิมพ์
 จาก LC Bulletin of the Public Affairs Information
 Service

เรื่องย่อหรือสาระสังเขป

(Abstracts)

สาระสังเขปหมายถึง เรื่องย่อจนเหลือแต่สาระสำคัญของเรื่อง³⁷ มีประโยชน์
 คือ ช่วยประหยัดเวลาในการที่ต้องอ่านเรื่องที่มีความยาวมาก ๆ สาระสังเขปจัดทำโดย
 ประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการบอเรื่องงานเกี่ยวกับวิธี หรือวิชาใหม่ ๆ ของสภาวิจัย
 วิทยา ซึ่งนิยมเรียกว่า "บทคัดย่อ" หรือ "บทย่อ" ซึ่งจะได้อ่านถึง บทคัดย่อ วิชา-
 ใหม่นี้ที่จัดทำโดยสถาบันจุฬาลงกรณ์ฯ กว้าง ๆ ดังนี้

37 กรมสามัญศึกษา. คณะอนุกรรมการวิจัยวิธีพิมพ์ข่าวสารราชการ, "วิธีพิมพ์วิธี
 วิชาบริหารราชการ" (วรรณคดี: แผนกวิชาบริหารราชการ, กรมวิชาการ, ๒๕๑๑,
 กองกรมการศึกษา, ๒๕๑๑), หน้า ๑. (ฉบับซ้ำเนา.)

๖. เพลงกล่อมเด็กของวิเศษานี หนึ่งร้อย เพลงของวิเศษานี ปรากฏ ในชื่อ

สตอปป์ระเล่างวาทิสำหรับทารกกับควาเริงเริงเด็ก. เพลงกล่อมเด็กไว้ ไว้ในบ่การ
ศึกษารวมปีชดิด. (จิตวิเศษานี) บ.บ. 2500. "รายงานการวิจัย," ฉบับที่ 3. พฤษภาคม, 2504. 47 หน้า.

ย่อเรื่องวิชาที่หนึ่งเกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็กในบ่การต่าง ๆ
รวม 7 เรื่อง แต่ละเรื่องในบ่การจะเกี่ยวกับเด็กที่ชดิดกว่า
วิจัย ความมุ่งหมายในการชดิดว่า การรวมรวมชดิด การวิเคราะห์
ชดิด และผลการชดิดว่า

ขยย่อจากปริชานีการศึกษารวมปีชดิด (จิตวิเศษานี)
บ.บ. 2504. "รายงานการวิจัย," ฉบับที่ 4. พฤษภาคม, 2505.
76 หน้า.

เพลงกล่อมเด็ก หนึ่งร้อย เพลง การชดิด การเขียน การชดิดในบ่การเด็ก
การชดิดเวลาของหนักเรียน และเรื่องชดิดของชดิดทั้งหมด ๑๔ เรื่อง

ขยย่อจากปริชานีการศึกษารวมปีชดิด (จิตวิเศษานี)
บ.บ. 2507. "รายงานการวิจัย," ฉบับที่ 5. พฤษภาคม, 2508.
138 หน้า.

เขียนบทกล่อมเด็กของวิเศษานีที่ได้จากทารกกับควาเริงเริงเด็ก
ที่ประอบเวลาของชดิด ในบ่การชดิดต่าง ๆ รวม 16 เรื่อง

เล่มต่อไปเป็นบทกล่อมเด็กของวิเศษานี สยงควาเริงเริงเด็กที่ปริชานีการศึกษารวมปีชดิด

ประสานมิตร, วิทยาลัยวิชาการศึกษา. "บทคัดย่อปริญาโททางการศึกษามหาบัณฑิต
พ.ศ. 2505 - .". พระนคร, 2505 - . (พิมพ์ถัด.)

เป็นบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
ประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา 2505 เป็นต้นมา จัดเรียงใส่แฟ้มไว้ตาม
ลำดับปีการศึกษา วิทยานิพนธ์แต่ละเรื่องบอกให้ทราบถึงความเป็นมาของ
ปัญหา วิธีดำเนินการวิจัย วิธีรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

Prasarnmit, College of Education. Masters of Education
B.E. 2606-2510 (1965-1967) "Thesis Abstract
Series." Bangkok, B.E. 2511 (1968). 35pp.

รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อปริญาโททางการศึกษามหาบัณฑิตรวม 12
เรื่อง ในรายละเอียดทางบรรณานุกรมเพียงชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้เขียน
และบทคัดย่อ

คณะวิชาบางคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ได้มีการทำเรื่องย่อวิทยานิพนธ์ไว้
บ้างได้แก่ เรื่องย่อวิทยานิพนธ์ของคณะครุศาสตร์ คณะบัณฑิตวิทยาลัย และคณะอักษร-
ศาสตร์ ซึ่งจะได้อีกกล่าวถึงเรื่องย่อแต่ละเล่มต่อไปตามลำดับปีที่จัดพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. "ย่อวิทยานิพนธ์ Abstract
ปีการศึกษา 2504- .". พระนคร, 2504- . (พิมพ์ถัด.)

รวบรวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ปริญาโทครุศาสตรบัณฑิต ตั้งแต่ปีการ
ศึกษา พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา จัดทำเป็นรายปี แต่ละเล่มมีการ
เรียบเรียงรายชื่อตามหมวดวิชา วิทยานิพนธ์แต่ละเรื่องให้รายละเอียด
คือ ชื่อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ชื่อผู้วิจัย อาจารย์
ที่ปรึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีวิจัย สรุปผลของการวิจัย และ
ข้อเสนอแนะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. "รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อ
 ปริญญาบาลบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปีการศึกษา 2505 - 2509. พระนคร. 2510. 133 หน้า.
 (อักษรสำนวน.)

เรียงรายชื่อวิทยานิพนธ์ตามอักษรชื่อของคณะวิชา และภายใน
 คณะจัดเรียงรายชื่อตามแผนกวิชาอีกทีหนึ่ง โดยจัดเรียงวิทยานิพนธ์
 ที่เขียนเป็นภาษาไทยไว้ก่อนภาษาต่างประเทศ รวบรวมเอาแต่ฉบับ
 คัดนี้ ซึ่งเขียนวิทยานิพนธ์ ชื่อวิทยานิพนธ์ ปีพิมพ์ จำนวนหน้า
 และสาระสังเขปหรือที่เรียกว่า บทคัดย่อ ท้ายเล่มมีกระดานสำหรับ
 คนชื้อผู้แต่ง และชื่อวิทยานิพนธ์

นาตองงค์ สันธุ์บรรจง (ผู้รวบรวม). "รายชื่อและสาระสังเขปวิทยานิพนธ์
 ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2487 -
 2506." "เอกสารบรรณารักษศาสตร์," เล่ม 9.
 พระนคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2512. 30 หน้า. (อักษรสำนวน.)

ประกอบด้วยรายชื่อวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2487 ถึง

พ.ศ. 2506 ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้พิมพ์รวม 26 ชาติ
ฉบับถึงสารคดีฉบับที่ 100 มีสารคดีเรื่อง การศึกษาทางสัตววิทยา
วิชาสัตววิทยา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 1 ฉบับ

Chulalongkorn University. Faculty of Arts. Department of
Library Science. "Abstracts of Master's Degree
Theses in Library Science 1967-1969." "Library
Science Papers," No. 11. Bangkok, 1970. 30 pp.
(mimeographed.)

รายชื่อวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รวมทั้งฉบับคัดลอก ของบุคลากรมหาวิทยาลัย 6 เรื่อง และของ
วิชาสัตววิทยาการสัตว 1 เรื่อง เรื่องสายสัมพันธ์ สัตววิทยา
ในท้องถิ่นใกล้ถึงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กองประมวลและประสานงาน สำนักงานสัตววิทยา
แห่งชาติได้รวบรวมและจัดพิมพ์ เรื่องนี้ วิชาสัตววิทยาสัตววิทยาของคณะเกษตรกรรม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Thailand. National Research Council. Research Compilation
and Coordination Division. "Abstracts of Theses in
College of Agriculture, Kasetsart University 1967-
Bangkok, 1969—

เรื่องนี้อยู่ในวิทยานิพนธ์ ชาติ ของคณะเกษตรกรรม มหาวิทยาลัย
สัตววิทยา จัดพิมพ์ครั้งแรกที่ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2502 จนถึง พ.ศ. 2513
2513 ใหม่นาน 4 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นรายชื่อวิทยานิพนธ์ของ
พ.ศ. 2502 รวม 30 เรื่อง ในรายชื่อฉบับที่ 2 ถึง 4 วิทยานิพนธ์
สัตววิทยา วิชาสัตววิทยา เป็นเรื่อง สัตววิทยาของสัตววิทยาของ

แถลงการณ์สภาวัฒนธรรม ฉบับที่ 2 จำนวน ๑ ฉบับประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๐
 ถึงเล่ม ๑๐ เรื่อง วัฒนธรรมไทยและบูรณาการวัฒนธรรม ฉบับที่ ๑ ถึง
 เรื่อง เรื่อง ซึ่งผู้เรียบเรียงจำนวน ๓ ฉบับของกรมวัฒนธรรม การทางพิเศษ ฯ
 จำนวนรายชื่อเรื่องมีอย่างถึง และกรมการตุลาการเป็นเรียงต่อ เลขที่
 ๓ เรื่องเกี่ยวกับสภาวัฒนธรรมที่ ๑๐๐๐ ของกรมการตุลาการ เรื่อง
 เกี่ยวกับการขอเรื่อง กิจ ธรรมนูญว่า วัฒนธรรม ฉบับที่ ๑ เป็นจรรยา-
 ภิบาลประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ตุลาการตุลาการ มีสภาวัฒนธรรม ๒ ประเภท
 คือ ธรรมนูญเรื่อง และกรม วัฒนธรรม

สถาบันวิจัยสันนิษฐานคดีคดี กิจได้จัดทำเรื่องเกี่ยวกับสถาบันวัฒนธรรม ก
 สังคมศาสตร์ไว้เช่นกัน ทั้งมีรายละเอียดดังนี้

นายแพทย์ กิจประภังค์ และศิริวิไล สุนทรวิบูลย์ สาระวิชาในทางสังคมศาสตร์
 (Thesis Abstract in the field of Social Sciences).
 ประเภท: สถาบันวิจัยสันนิษฐานคดีคดี กิจ, ๒๕๑๖.

เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันวัฒนธรรม กิจประภังค์ กิจวิไล สุนทรวิบูลย์
 เรื่อง.

เล่มต่อไปเป็น รายชื่อวิทยานิพนธ์ของสภาวัฒนธรรม กิจ กิจวิไล สุนทรวิบูลย์
 รวมรวมโดยผู้เขียนข่าวสารของประเทศไทย

Thailand Information Center. "Bibliography on Theses and
Dissertations Held in the Thailand Information Center."
Bangkok, (n.d.) lv. (Xerox.)

รายชื่อวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย พร้อมทั้ง
เนื้อเรื่องย่อ ๆ ที่ศูนย์ข่าวสารประเทศไทยรวบรวมไว้ ตั้งแต่ 30 มิถุนายน -
มกราคม 2515 รายชื่อเรียงตามหมายเลขทะเบียน ตั้งแต่เลขที่ 00237 -
13563

เรื่องย่ออีกชื่อหนึ่งเป็นเรื่องย่อทางการแพทย์ จัดทำโดยสำนักงานโครงการ
วิจัยทางแพทย์ขององค์การ ส ป อ มีกำหนดออกเป็นรายปี มีชื่อเรื่องดังนี้

Annual Progress Report. Bangkok : U.S. Army Medical Component,
SEATO, 1964 —

เรื่องย่ออีก 3 ชื่อต่อไปเป็นการจัดทำของสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ มีดังนี้

สภาวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน, กองวิจัยสังคมศาสตร์, รายงานขอมูลผลการวิจัย
ด้านสังคมศาสตร์ เล่ม 1 —, พระนคร, 2507 —

รายงานผลการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาตรี
แบ่งเป็นหมวดตามสาขาวิชาการด้านสังคมศาสตร์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ทั่วไป
เศรษฐศาสตร์การเกษตร สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ปัญหาเยาวชน
มานุษยวิทยา การศึกษา ประวัติศาสตร์ รายงานผลการวิจัยตีพิมพ์เป็นเล่ม ๆ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ. 2512 พิมพ์ออกเป็เล่มที่ 14
แล้ว ในแต่ละเล่มมีรายงานขอมูลการวิจัยประมาณ 3 - 5 หมวดเรื่อง ภายใน
แต่ละหมวดให้รายชื่อเรื่องงานวิจัย และให้รายละเอียดของส่วนราชการ
หรือสถาบันที่ทำการวิจัย สถานที่ทำการวิจัย ความมุ่งหมายและขอบเขต

ของการวิจัย การจัดทำแบบแปลนผลของการวิจัย และข้อความโดยย่อของ
ผลการวิจัย ซึ่งเป็นการย่อค่อนข้างยาว ทำให้ทราบเรื่องราวของการวิจัย
แต่ละโครงการพอสมควร

— รายงานย่อผลการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ หมวดรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์ชุด 1. พระนคร, 2511. 136 หน้า.

รายชื่องานวิจัยพร้อมทั้งเรื่องย่อในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์โดยเฉพาะ รวม 24 เรื่อง เพื่ออำนวยความสะดวก
แก่ผู้อ่านจะได้เก็บไว้เป็นหมวดสำหรับศึกษา

— รายงานย่อผลการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ หมวดรัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์ชุด 2. พระนคร, 2512. 158 หน้า.

เป็นเรื่องย่อคัดจากชุดที่ 1 อีก 16 เรื่อง

— รายงานย่อผลการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ หมวดเศรษฐศาสตร์การ
เกษตรชุด 1. พระนคร, 2512. 121 หน้า.

รวมรายชื่องานวิจัยพร้อมทั้งย่อผลการวิจัยในวิชาเศรษฐศาสตร์
การเกษตร หรือใช้อักษรย่อว่า ศก. รวม 38 เรื่อง

ที่ ๖ เข้มข้นไป เป็น เรื่องของการทดลอง การสำรวจ การศึกษาวิจัย
ของกรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมการป่าไม้ กระทรวงเกษตร ซึ่งจัดรวบรวมและจัด
พิมพ์โดยกองประมวลเอกสาร กรมการป่าไม้ สำนักงานศึกษาวิจัยและประมง

Thailand. National Research Council. Research Compilation
and Coordination Division. Experiment and Research
of Department of Fisheries, Ministry of Agriculture.
Bangkok, 1969. 32 pp.

เรื่องของการทดลองและการศึกษาวิจัยการประมงในน้ำต่าง ๆ
16 เรื่อง ไล่น้ำในโครงการ ที่อยู่สำรวจ ความถี่ ความถี่วิจัย
สาขาวิชาที่วิจัย จุดประสงค์ สถานะการวิจัย ผู้ที่ทำการวิจัย
ผู้ที่ได้ประโยชน์ และเรื่องของการจัดการวิจัย การประเมิน
ซึ่งเป็นมาตรฐาน และวิธีทั่วไปในสิ่งต่าง ๆ ที่รวมในเรื่องและการจัด
พิมพ์

..... Experiment and Research of Department
of Livestock Development, Ministry of Agriculture.
Bangkok, 1969. 38 pp.

ประมวลของเรื่องของการทดลองและการศึกษาวิจัยของกรมปศุสัตว์ 26
เรื่อง เรียงรายชื่อตามกลุ่มศึกษาวิจัย

..... Survey and Research of Royal Forest
Department, Ministry of Agriculture. Bangkok,
1969. 72 pp.

เรื่องของการสำรวจและวิจัยของกรมการป่าไม้ รวม 50 เรื่อง

ให้หนังสือรายสัปดาห์ โดยอาศัยวิธีการที่มีระหว่างห้องสมุด³⁶

3. สมาชิกจะเป็นผู้สมัครมาสมัคร เมื่อผู้ใดต้องการทราบรายชื่อหนังสือของ
ผู้ใดคนหนึ่ง หรือรายชื่อหนังสือในสาขาวิชาใด ก็สามารถที่จะไปรับรายชื่อหนังสือ
ผู้ใดคนหนึ่ง

ประเทศไทยเริ่มมีการจัดทำหนังสือเมื่อ พ.ศ. 2501 โดย สถาบันส่งเสริมการ
ประเทศไทย ได้รับเงินอุดหนุนจากมูลนิธิเอเซีย (Asia Foundation) จัดทำหนังสือ
ของห้องสมุดใหญ่ ๆ ในกรุงเทพฯ 6 หรือ 7 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัย³⁶

ต่อมาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดทำหนังสือ
ให้บริการประชาชนและคณะวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งห้องสมุดมหาวิทยาลัย หนังสือ
เผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง ทางต่าง ๆ 28 แห่ง มีรายการการให้บริการที่มี
ผู้ลงทะเบียน มีหนังสือ มีงานวิจัยของประเทศไทยของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
ไม่ประณีตอีกหลายชื่อของสมุดในโครงการที่มีหนังสือเล่มนี้ ๆ ไว้ที่ศูนย์ของกรม
ศึกษาศาสตร์ในปัจจุบันเมื่อคณะรัฐประศาสนศาสตร์ของไทยเป็นคณะวิชาหนึ่งของ
มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2510 โดยบาทของนักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์
เดิม ไปยังสำนักบรรณสารกลาง หรือ อีกชั้นหนึ่งเป็นห้องสมุดของสภาวิชาชีพ
บริหารการศึกษาศาสตร์ และกิจการของนักศึกษาคณะ เพราะขาดความร่วมมือจากห้องสมุดใน
โครงการ

³⁶Haynes McAllen, "The Central Library Services Project of the Institute of Public Administration, Thammasat University: a Report," (Indiana: Institute of Training for Public Service, Department of Government, Indiana University, 1961), p. 3. (mimeographed.)

อันมีการที่มีการรวบรวมไว้เป็นรูปเล่ม คือ หนังสือรวมของกระทรวงโยธาธิการแห่งชาติ
ปริมาณและเนื้อหาทางบรรณานุกรมดังนี้

หนังสือราชการแห่งชาติ, กระทรวง. สำนักกองโยธาธิการและวางแผน. รวมหนังสือ
จากสถปภัตรของกระทรวงโยธาธิการแห่งชาติ พ.ศ. 2517. ๒๖๖ หน้า,
251๘. 197 หน้า.

เป็นรายชื่อหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ตีพิมพ์ใน
ท้องสมุดของส่วนราชการที่ตั้งที่กระทรวงโยธาธิการแห่งชาติ ได้แก่
กรมชลประทาน กรมทางหลวง กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทรัพย์สินทาง
การแห่งชาตินแห่งชาติ สำนักงานและงานปริมาณที่ดินและกรม
วิเทศสหการ จึงเรียงรายชื่อตามหมวดหมู่ของระบอบการพิมพ์หนังสือ
ของคือคือ หนังสือเดือนและเล่มหนังสือรายถึง ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง
สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีพิมพ์ จำนวนหน้า เลขเข้าสมุดหนังสือ
อักษรย่อชื่อของสำนักพิมพ์ทั้งชื่อเล่มนั้น ตาม เลขที่กรม ๒ ๒๖๖ หน้า ๒
ประเภท คือ กรมการหนังสือเรื่อง และบรรณานุกรมแห่ง กรมหนังสือคำด้วยเลข
ประจำหมวดของคือคือคือ

รายชื่อวารสารที่ห้องสมุดได้รับและรวบรวมรายชื่อวารสาร
(list of periodicals and union list serials)

ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา และห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าและวิจัยที่สำคัญ ๆ
มักจะจัดทำรายชื่อวารสาร (list of periodicals) ซึ่งห้องสมุดใดรับว่ามีสื่อใดบ้าง
และห้องสมุดใดตั้งแต่มัธยมศึกษา เป็นต้นไป เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ
ห้องสมุดที่รวบรวมรายชื่อวารสารฉบับที่คงการซื้อหรือไม่ รายชื่อวารสารของแต่ละห้องสมุดเมื่อทำมาจัด
รวบรวมไว้ด้วยกันเป็นราย ๆ ห้องสมุด เรียกว่า "รวบรวมรายชื่อวารสาร" (union
list of serials) ซึ่งอำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์อย่างกว้างขวาง
สำหรับผู้ที่ต้องการใช้วารสาร เพราะไม่เพียงแต่จะทราบถึงวารสารในหน่วยงานหรือ
สถาบันของตนเองเท่านั้น ยังทำให้ทราบวารสารฉบับที่มีอยู่ในแหล่งอื่น ๆ อีก และถ้า
ฉบับใดที่หาอ่านไม่ได้ภายในหน่วยงาน ก็อาจขออ่าน ขอลืมหรือใช้วิธีย้ายเอกสารได้จาก
ห้องสมุด

การรวบรวมรายชื่อวารสารของไทยมีการจัดทำมาหลายแล้ว โดยราชบัณฑิตยสภา
ได้รวบรวมชื่อวารสารตามหนังสือพิมพ์ข่าวซึ่งออกเป็นประจำในพระบรมมหาราชวัง
สำหรับงานเอกาของงานพระยศเจ้าชาย หลักฐานจากสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมไว้มีอยู่ ๒ แห่ง คือ
พิมพ์ในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ และในปี ๒๔๗๔ คือเล่มหนึ่ง มีรายละเอียดดังนี้

ราชบัณฑิตยสภา. รายชื่อบริษัทหนังสือพิมพ์ข่าวซึ่งออกเป็นประจำในพระบรมมหาราชวัง,
รวบรวมโดยชางประสาธน์บรรณวิทย์ ๒๒๗๒.
๑๐ หน้า. (พิมพ์ในงานพระศพพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์
เจ้าเพชรดวง กรมหมื่นภาณุสวรรค์ เสด็จสิ้นที่ ศาลาย พ.ศ.
๒๔๗๒)

รายชื่อหนังสือพิมพ์และวารสารตั้งสถาบันไทยและสถาบัน

ต่างประเภทที่ออกถึงแก่รัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 7 รวม 562 ชื่อ
เรียงตามลำดับรัชกาล และในเขตรัชกาล เริ่มตามลำดับปี
ออก ให้รายละเอียด คือ ชื่อวารสารหรือหนังสือพิมพ์ ตัวเลขออก
ปีที่เริ่มออกฉบับใดเลิกออกแล้วหรือยังลุล่วงอยู่

รายงานหนังสือพิมพ์ชาวต่างประเทศในสยาม.

พระนคร, 2474. 22 หน้า. (พิมพ์โดยราชบัณฑิตยสถาน
พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นราชศักดิ์สโมสร กรม 7 วันที่
19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2474.)

เป็นการสำรวจรายชื่อหนังสือพิมพ์และวารสารทั้งภาษาไทยและ
ภาษาต่างประเทศที่ออกในรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 7 อีกทั้งชื่อ
ในอีก 2 ปี ต่อมาในรายชื่อทั้งหมด 562 รายการ แจกสำเนาออก
ปีที่เริ่มออกฉบับใดเลิกออกแล้ว จัดเรียงตามลำดับปีที่ออก

อีก 3 เล่ม ต่อไปเป็นเพียงรายชื่อวารสารเช่นเดียวกับ 2 เล่มแรก

ของบุคคลแห่งชาติ. หนังสือรายชื่อวารสารที่ของส่วนบุคคลได้รับในปี พ.ศ. 2508

List of Current Thai Periodicals Holdings of the
National Library of Thailand." พระนคร, [พ.ศ. 2508]
53, 2 หน้า. (ลึกลับเนา.)

รวบรวมรายชื่อและรายละเอียดของหนังสือพิมพ์รายวัน ราย
สัปดาห์ และวารสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวม
230 รายการ และชื่อวางใจที่หมายถึง ชื่อเจ้าของ สำนักงาน
ราคา ประเทศต่าง ๆ และ ใจที่วางใจไว้เป็นภาษาไทยและแปล
เป็นภาษาอังกฤษกำกับไว้ลึกลับที่หนึ่ง

รายชื่อวารสารที่ของศูนย์แห่งชาติไต้หวันปี 2509
 List of Current Thai Periodical Holdings in the
 National Library of Thailand for the Year 1966.
 กรุงเทพฯ, 2510. 93 หน้า. (จัดพิมพ์.)

เป็นการสำรวจและแก้ไขเพิ่มเติมจากรายชื่อวารสารที่
 ในปี 2508 รวมวารสารและหนังสือพิมพ์ ที่ออกในประเทศไทยและทาง
 จังหวัดที่ของศูนย์แห่งชาติไต้หวัน 501 รายการ เริ่มจากฉบับที่
 วารสาร แจงให้ทราบถึง เจ้าของวารสาร สำนักงาน โรงพิมพ์
 สำนักออก ราคา ประเภทเนื้อหา พร้อมทั้งขอความเห็นว่า
 อังกฤษควบคู่กับไทย มีบรรณาธิการร่วมกัน 4 ประเภท คือ
 ๑. วารสารทางราชการ ๒. วารสารที่ออกในภาคภาษา
 อังกฤษ ๓. วารสารที่ออกโดยรายวัน และ๔. วารสารที่ออกประเภทวิชา

Battelle Memorial Institute. "List of Journals Currently
 Published in Thailand." Bangkok, (n.d.) 1 v.
 (Micrographed.)

รายชื่อวารสารที่จัดพิมพ์ในประเทศไทยในปัจจุบัน รวม 282
 รายการเรียงตามลำดับตัวอักษรชื่อวารสาร และรายการในชื่อหน่วย
 งานหรือสำนักงานพิมพ์ มีชื่อเรียกออก ระยะเวลาออก จำนวน
 หน้าในเล่มละฉบับ ภาษาที่ออก จำนวนฉบับที่ได้ออกแล้ว เพื่อหาใน
 ฉบับที่อะไรบางอย่าง

รายชื่อวารสารที่นำมากล่าวคือ เป็นรายชื่อวารสารวิชาการที่มีประโยชน์
 ต่อวงการเกษตร ซึ่งสำคัญยิ่งต่อการเกษตรกรรมในประเทศไทย และในวงกา
 รนานาชาติ คือ International Federation for Documentation (IFD)
 ในความอุปถัมภ์ในการจัดพิมพ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลและสารของ IFD ว่าทำไมจึงได้
 ว่าจะได้ชื่อรวมทั้งชื่อวารสารนี้มาจากบทความของ คือ

Thai National Documentation Centre. Technical Journals
for Industry: Thailand. "IFD 415 (Thailand)"
 Published on Behalf of the International Federa-
 tion for Documentation by Thai National Documen-
 tation Centre, Applied Scientific Research Corpora-
 tion of Thailand. Bangkok, 1969. 3 pp.

รายชื่อวารสารไทยที่ควรเป็นภาษาเฉพาะซึ่งมีเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์
 เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ รวม 41 ชื่อเรื่อง เรียกว่า ดัชนี
วารสารและรายการให้รายละเอียด ดังนี้ คือ ชื่อวารสาร วัตถุประสงค์
 ตลอดชีวิต และระยะเวลาเป็นภาษาอังกฤษ ชื่อหน่วยงานที่จัด
 พิมพ์ พร้อมทั้งสถานที่อยู่ มีให้เริ่มออก ระยะเวลาออก จำนวน
 หน้าทั้งหมดของวารสารรวมทั้งปี จำนวนฉบับที่ผลิตต่อฉบับ ราคา
 นอกฉบับ ประเทศเจ้าของบทความ เข้ามากับผู้ต่างประเทศ
 มีประโยชน์ทางด้านใดบ้าง ฝ่ายใดหรือรายชื่อวิชา สรรพทั้ง
 ทั่วทั้งชื่อวารสาร เนื้อหา ประเทศของผู้อ่าน ประโยชน์ของ
 วารสาร มีคำอธิบายวิธีใช้และสัญลักษณ์ใดและอื่นๆ

รายชื่อวารสารที่ห้องสมุดใจรัก ครอบคลุมทั้งปี 1969 ฉบับนี้ ของมูลนิธิ

ไว้ด้วยนั้น มีการจัดพิมพ์ของบุคคลต่าง ๆ หลายเล่ม ซึ่งจะถือเป็นสิ่งกีดขวางจากแหล่งสืบ
 "ใช้" ในอเมริกา เช่น หนังสือของ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หนังสือของ
 กองการพาณิชย์กรมการค้าต่างประเทศ สำนักส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้า
 สถานทูตในต่างประเทศ และอื่น ๆ เป็นต้น

Thailand. National Research Council. Journals Holdings
of the National Documentation Centre. List no. 1
รายการวารสารวิทยาศาสตร์และวิชาการที่มีอยู่ ณ กรมส่งเสริมการค้า
การวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ, 2507. 30 หน้า.

เป็นรายชื่อวารสารภาษาต่างประเทศ 341 ชื่อเรื่อง และ
 วารสารไทย 53 ชื่อเรื่อง เริ่มงายใต้หัวข้อวิชา แต่ละชื่อใช้
 รายการตามลำดับคือ ชื่อวารสาร ชื่อสถานที่หรือหน่วยงานที่ออก
 ฉบับพิมพ์ ระยะเวลาที่ออก ฉบับที่ของสมุดคู่มือการค้าระหว่าง
 การวิจัย มีทั้งสมุดจัดพิมพ์หรือได้รับอภิสิทธิ์ทางการค้า ภายใต้มติธรรม
 ชื่อวารสาร ธรรมดาเป็นเรื่อง แยกตามภาษาต่างประเทศไว้ก่อนภาษาไทย

กรมการค้า, มหาวิทยาลัย. ของสมุดกลาง. "รายชื่อวารสารภาษาไทย
ในหอสมุดมหาวิทยาลัยกรมการค้า พ.ศ. 2514-5." กรุงเทพฯ,
 2514. 6 หน้า. (ตัวสำเนา.)

วารสารภาษาไทยรวม 162 รายการ เริ่มงายลำดับหรือชื่อเรื่อง
 แจงมีศตราบถึง ชื่อวารสาร (หน่วยงานหรือสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์) ปีที่
 ของสมุดที่ ทั้งที่เป็นเล่มแล้วและยังไม่ได้เขียนเล่ม

- _____. "รายชื่อวารสารภาษาอังกฤษในแหล่งสมุดมหาวิทยาลัยกรม-
การศึกษา . . . 2531—". *วารสาร*, 16. 16 หน้า.
(จัดสำเนา.)

ประกอบด้วยวารสารภาษาอังกฤษ 162 รายการ เริ่มด้วย
ฉบับที่ 1 ไท่ชานเซวี่นทง คือ "วารสาร" มีที่พิมพ์ มีที่ของสมุด
มี คำนำฉบับแรกแห่งที่เก็บวารสารที่ ๑ ไท่ชาน

- สถานที่มีชื่อพิมพ์วารสาร. สำนักบรรณการการศึกษา. "รายชื่อวารสาร
List of periodicals." *วารสาร*, 2511. 13, 16 หน้า.
(จัดสำเนา.)

เป็นรายชื่อวารสารที่มีอยู่ในแหล่งสมุด แห่งที่ 2 ภาค คือ
ภาคภาษาอังกฤษ และภาคภาษาไทย ทั้ง 2 ภาคชื่อเรื่องภาษา
ฉบับที่ 1 ไท่ชานเซวี่นทง คือ "วารสาร" สถานที่มีชื่อ สำนักพิมพ์
ระยะเวลาที่ออก และมีที่ของสมุด

- Asian Institute of Technology. List of Journals in the
AIT Library. Bangkok, 1969. 89 pp.

รายชื่อวารสารที่เก็บถึงสิบและเป็นไปเรื่อย ๆ ที่มีอยู่ในแหล่งสมุด
ของสถานที่มีชื่อพิมพ์ชื่อของชื่อ เริ่มด้วยฉบับที่ 1 ไท่ชาน
ภาษาฉบับที่ 1 ไท่ชานเซวี่นทง ชื่อของชื่อของชื่อของชื่อ
ที่ใด ของรับวารสารที่ใด หรือใดจากฉบับที่ใดวารสาร รายชื่อวารสารนี้
มีคำอธิบายไว้ที่ใดอย่างละเอียด และที่พิมพ์โดยสถานที่มีชื่อ

ส่วนที่รวบรวมรายการสาร (union list of serials) ของวิทยุสภาการ
รวบรวมรายชื่อวารสารทางวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในเมืองกรุงเทพฯ และ
มีอิทธิพลมาตมวารสาร ส.ป.อ. ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อ ๑๙๖๑ และเมื่อจัดทำ
ไว้รวบรวมรายชื่อวารสารทางวิทยาศาสตร์ไว้เช่นกัน

การจัดพิมพ์รายการวารสาร (union list of serials) ^{เป็น} เป็นที่นิยม
๒ เล่มด้วยกัน เล่มแรกไม่ได้เป็นรวบรวมรายชื่อวารสาร โดยแท้จริง คือ เป็นรายชื่อวารสาร-
สารและสิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่มหนังสือซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประมง

Committee on Fishery Literature. First Guide to the
Literature of the Aquatic Sciences and Fisheries
in Bangkok, Thailand. Kasetsart University
Fishery Research Bulletin No. 2. Bangkok:
Kasetsart/Hawaii University Contract and MOI,
1965. 46 pp.

รวบรวมรายชื่อวารสาร และรายชื่อหนังสือที่อยู่ในเมือง
ของกรุงเทพฯ และในเขตภาคใต้ และสมุดรายนามของ
วิทยาศาสตร์ และประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์การ
อาหารและเกษตร (F.A.O.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะ
สัตวแพทยศาสตร์ ศูนย์บริการเอกสารการวิจัย และสถาบันวิจัย

การแปล (Translation)

งานแปลในประเทศไทย ยังมีไม่มากนัก แต่เริ่มมีปรากฏขึ้นหลังจากการรื้อฟื้น
พิมพ์ โรงพิมพ์ดีดพิมพ์บาง ประมาณ ๗๐ ปี มาแล้วซึ่งได้มีการจัดแปลหนังสือภาษา
ตะวันตกเป็นภาษาไทยกันบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะเริ่มแปลหนังสือประเภทวิทยาสานโดยแปลจาก
เรื่องหักข้อม และนิทาน ประเภทอื่น ๆ ก็มีบ้างซึ่งมีประวัติ เริ่มต้นมาที่โรงพิมพ์ การ
ค้าขาย และวิทยาสาน³⁹

ในเรื่องการแปลที่จัดทำในประเทศไทย อาจยกตัวอย่างได้ คือ การแปลของ
หน่วยราชการ สถาบัน สมาคมและสำนักนิตยสาร และการแปลที่จัดทำโดยเอกชน

การแปลที่จัดทำโดยหน่วยงานราชการ และสถาบัน

ในปัจจุบันนี้หน่วยงานราชการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการแปลโดยเฉพาะ คือ กอง
แปลและสารคดีต่างประเทศ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ มีหน้าที่จัดทำโครงการแปลหนังสือหรือ
เอกสารทางวิชาการฝ่ายวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย
กล่าวเป็นการจัดพิมพ์ รวบรวมและเผยแพร่เอกสารทางวิชาการเหล่านี้ เพื่อ
ประโยชน์ในทางการศึกษามากกว่า เพราะปัจจุบันนี้วิทยากรต่าง ๆ ของโลกได้
วิจัยวิชาการก้าวหน้าไปมาก ฉะนั้นเพื่อที่จะได้ นักศึกษา นักวิจัย ตลอดจนประชาชน
ทั่วไปได้มีความรู้และสนใจในวิชาการเหล่านี้เป็นการหนึ่ง ซึ่งยังเห็นว่ามี

³⁹ Thomas Chavalit, Survey Report on Reading Materials in Thailand (Bangkok: Department of Educational Techniques, Ministry of Education, 1966), p. 12.

การเตรียมรับงบประมาณของหน่วยงานอื่นและ ค่าเช่าที่ดิน 120 ไร่ คิดเป็น
 1,00 บาท
 จำนวนค่าใช้สอยของหน่วยราชการ 1,000 บาท ซึ่งค่าใช้สอยที่มิใช่ใช้
 ให้เป็น 1,000 บาท ค่าค่ากว่าครึ่งใช้ให้บุคคล

2. ผู้ตรวจการภาษีอากรที่ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากกรมการคลัง
 เพื่อปฏิบัติงานและค่าตอบแทนอื่นตามที่ผู้ตรวจการได้รับ⁴¹

ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกำหนดค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 17/2511 วันที่ 21 ตุลาคม 2511
 มีดังนี้คือ การแปลโดยตรง ค่าตอบแทน 120 บาท ต่อ 1,000 บาท การเตรียมรับ
 ค่าเช่าที่ดิน 160 บาท ต่อ 1,000 บาท และค่าเตรียมรับของหน่วยงานอื่นและ
 ค่าเช่าที่ดิน 240 บาท ต่อ 1,000 บาท และเขียนเงื่อนไขข้อความว่า ผู้ตรวจการภาษีอากร
 ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนจากกรมการคลังและผู้ตรวจการได้รับ และหนังสือประกอบ
 คำสั่งของสภาวิจัยแห่งชาติส่งไปให้ราชบัณฑิตยสถาน เพื่อขออนุมัติผู้ตรวจการ
 ภาษีอากรต่อไป⁴²

การจัดซื้อที่ดิน

ค่าเช่าที่ดินซึ่งได้โดยทางอ้อมจากระยะเวลา 10 ปี เมื่านำมาแปลงให้คง
 ของที่ดิน ถ้ายังไม่ถึงก็จัดซื้อที่ดินซึ่งตั้งอยู่คนละกรณี การจัดเรื่องที่ดินมีดังนี้

⁴¹ระเบียบสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ ว่าด้วยการค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน
 และเงินสมทบอุดหนุน พ.ศ. 2507," ข่าวสภาวิจัยแห่งชาติ, (พฤษภาคม, 2507), 17 - 8.

⁴²สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ. กองแปลและกรรมการต่างประเทศ, "รายงานผลการ
 จัดแปล พ.ศ. 2512," (กรุงเทพฯ, [2515]), หน้า 1 - 2. (ตัวพิมพ์.)

ประมาณ พ.ศ. 2505 จนถึง พ.ศ. 2512 ได้ยื่นขอถ่ายโอนทรัพย์สินอันเนื่อง
แต่ ราชภัฏไทรราชและเดิมกลางพระนคร และโอนไปอยู่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
คือ ชื่อเรื่องเป็นภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาไทย และชื่อเรื่องย่อภาษาไทย
บรรดาคำย่อต่าง ๆ จำนวนหน้า ตารางหรือ ภาพประกอบ ภาค อื่น ๆ

นอกจากจัดทำรายชื่อหนังสือแล้ว เป็นอันเสร็จ ๆ อย่างละเอียด ซึ่งได้มีการ
โอนรายชื่อหนังสือไปวางตัวกลาง ๆ เป็นครั้งแรก ก็ วารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์
สยามรัฐสัมพันธ์วารสาร สตรีสาร วารสารวิชาการศึกษา และยังมีอีกหลายชื่อ
หนังสืออยู่ในหนังสือ และวารสารทางราชการ คือ "ตำรวจ" "ข้าราชการ" "เวลา"
ของกรมศึกษาธิการ "หนังสือวิทยุกระจายเสียงราชการ" "ของกรมตรวจเงินการคลัง"
ฯ⁴³

จากการโอนรายชื่อหนังสือเหล่านี้ ไปให้หนังสือพิมพ์ได้รับทราบข่าวได้จาก ระยะเวลา
สั้น ๆ กว้างขวาง งานแปลบางเรื่องว่าผ่านหลายครั้งโดยมีเรื่องดังนี้ 2 และบาง
เรื่องกล่าวถึงโดยมีครั้งถึง 3 ครั้ง

เพื่อให้จะได้ไม่มีการแปลหนังสือซ้ำกัน กองแปลเอกสารต่าง ๆ แห่ง จึงได้จัด
ทำรายชื่อหนังสือที่แปลแล้วในประเทศไทยขึ้น โดยในรายชื่อหนังสือมีเลข 10 ถึงเลข 100
ต่าง ๆ และประมาณสาขาถึง 10 สาขา เมื่อตรวจเห็นว่าบางสาขา การแปลล่าช้า
ได้จัดแปลหนังสือภาษาต่างประเทศเรื่องใด ออกเป็นภาษาไทยแล้วบ้าง เพื่อให้ได้
มีการแปลหนังสือของโครงการจัดแปลหนังสือของสภาวิชาชีพแห่งชาติว่าหนังสือที่
ราชการมาจนแล้วได้จัดแปลแล้ว และกองแปลฯ จึงได้ทำรายชื่อถึงอธิบดีกรม
กระทรวง และประธานสภา 10 สาขา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2512 และรายชื่อ
หนังสือที่จัดแปลแล้ว ตามในวันที่ 31 พฤษภาคม 2512 และกองแปลฯ ได้รับหนังสือตอบ

⁴³ เรื่องเดิมฉบับ, หน้า 16 - 7.

จากหนังสือราชการรวม ๒๑ เล่ม เป็นหนังสือราชการ ๑๖ เล่ม เป็นหนังสือราชการเรื่องข้อกฎหมายต่างประเทศออกในประเทศไทย รวมหนังสือที่ได้ออกมาแล้วมี ๑๑ เล่ม⁴⁴

สำหรับ "รายชื่อนักหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยเล่ม ๑" มี ๑๑ เล่ม เป็นตัว
สำเนา มีจำนวน ๑๓ เล่ม เรื่องรายชื่อนักหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ และแบ่งออกเป็น
หลายฉบับโดยคณะกรรมการ ในราวระยะเวลา ๓๐ วัน จำนวนหนังสือที่ส่งมาจำนวน ๒๒ เล่ม
หนังสือเรื่องข้อกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งหนังสือที่ส่งมาเรื่องภาษาไทย ซึ่งผู้ส่ง มีชื่อ และ
รายละเอียดจึงมีการรวบรวมรายชื่อหนังสือเปลี่ยน ๆ สักหน่อย

การแปลของสมาคม

โครงการชำระสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิก ๆ มากขึ้น
ในประเทศไทย โดยแปลงานในทางวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ แบ่งเป็น ๒ สาขา
คือ ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษย-
วิทยา นิเวศวิทยาและจิตวิทยา โครงการชำระฯ มีนโยบายส่งเสริมการแปล เริ่มเรื่อง
และวิจัย จุดประสงค์สำคัญ ๆ ของเรารัตินั้นมีหนังสือทำมาจากรายงานต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม
ถ้าไม่ตีพิมพ์แล้วจะคงแปลไม่ได้ไม่ในทางวิชาการ เห็นส่วนใหญ่ เพื่อแปลหนังสือที่วิชาการ
สูง ๆ ซึ่งไม่ตีพิมพ์แล้วและขึ้นสูงใหม่ ๆ ซึ่งถึงมือนักศึกษาและผู้สนใจทั่ว ๆ ไป เห็นว่าเป็นเรื่อง
การส่งเสริมงานแปลจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยผู้เขียนทั่วโลก มาพบกับสาธารณชนได้
เขียนทางด้านวิชาสังคมศาสตร์ และมานุษยศาสตร์ในวงกว้างต่อไป สำหรับด้านมนุษย

⁴⁴ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ. กองแปลและการต่างประเทศ. "เรื่องการจัด
แปลหนังสือต่างประเทศในประเทศไทย. แผนปฏิบัติงานคณะกรรมการวิจัยแปลหนังสือ."
ที่ สร. 1503/545 วันที่ 26 กันยายน 2512. (ฉบับสำเนา.)

โครงการได้มีความช่วยเหลือในระยะเวลาจากมูลนิธิโรดส์ (Roads Miller Foundation) ⁴⁵ โครงการตำรา โดยเรียงจากเล่มที่หนึ่งถึงเล่มที่ หก ในต้นทศวรรษถึงยี่สิบ มีงานแปลที่ตีพิมพ์แล้ว 3 เล่ม เล่มแรก คือ "ประวัติศาสตร์อเมริกา" เล่มที่ 2 "ภูมิศาสตร์ประเทศไทย" และเล่มที่ 3 คือ "อนุสรณ์เจ้าสารภีจตุรนต์ และเจ้าหญิงหญิงสีดล" เป็นต้น ในสาขาวิชาที่กล่าวมาแล้วออกเล่มแรกไว้เลย ๆ คาดว่าจะได้มีการตีพิมพ์ออกบ้างถึงเล่มที่สองของโครงการตำรา นี้ต่อไป สำหรับตำราภาษาแปล ที่แปลจากภาษาญี่ปุ่นแปล 100 คำภาษาอังกฤษแปล 75 คำ และยังมีคำสมาคุดในคำที่มีหรือจะ และบรรณานุกรมที่จัดทำขึ้นอีกด้วย ⁴⁶

การแปลของสำนักงาน"ดวงดาว"

สำนักข่าวสารอเบริกันกรุงเทพฯ ได้มีการจัดแปลหนังสือภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยมานานแล้ว ตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 2495 เป็นต้นมา จนถึงในปัจจุบันนี้ โดยกำหนดไว้ว่า หนังสือที่นำมาแปลต้องเป็นหนังสือภาษาอังกฤษที่มีอยู่ในสหรัฐอเมริกา หรือที่เขียนขึ้นโดยชาวอเมริกัน สาขาวิชาที่แปลมีอยู่ 6 เรื่องด้วยกัน คือ 1.ประวัติศาสตร์ 2.ประวัติศาสตร์อเมริกาที่สำคัญ ๆ 3.ประวัติศาสตร์ วรรณคดี 4.ภาษาอเมริกัน และเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์

จำนวนหนังสือที่แปล ในปัจจุบันนี้ มีจำนวนเล่มที่แปล ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา มีโครงการแปลหนังสือเป็นชุด เรียกว่า "ชุดเอเชีย" ตามล

⁴⁵ ป้าย ฉิ่งภาคที่, "คำแปลของโครงการตำรา," อนุสรณ์เจ้าสารภีจตุรนต์ แปลโดย เกษม ศิริสัมพันธ์ (บรรณาการ: โครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์ศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2513).

⁴⁶ ฉิ่งภาคที่ นายเกษม ศิริสัมพันธ์ 3 เมษายน 2513

ผู้เขียนทั้งสองแปลจากเรื่องละ ๑ เรื่อง ในสิ่งพิมพ์สาร ๑๓ - ๑๔ เรื่อง ของในปี ค.ศ. ๒๕๑๓ ถ้าแปลไว้ว่าจะพิมพ์ ๑๐ เรื่องเรื่อง ละปี

เกี่ยวกับยูเอส สิ่งพิมพ์ข่าวสารอเมริกัน ในยูเอส ยูเอสมีผู้ดูแลในอเมริกาเอง โดยยึดตามแปลไปโดยคร่าว ๒๐ - ๓๐ นาที ต่อ ๑ เรื่อง ข่าวทั้งหมด ๑๕.๐๐๐ บาทต่อวัน ถ้าไปเป็นสมาชิกของสำนักข่าวสารอเมริกัน เช่นนี้

ในสถาบันการศึกษามัน เกี่ยวกับข่าวสารอเมริกันโดยทางไป สักพักไปข้างหนึ่ง คือ อเมริกันข่าว ข่าวหน้า วิจัยรวม เป็นยูเอสมาแล้ว สำนักข่าวสารอเมริกันรับด้วยเรื่องคือให้จำนวนที่ไปมาจำตนเอง แต่เรื่องยูเอสมาไปข้างนี้ให้ข่าวสารอเมริกัน ข่าวสารทั้งหมดของเดอะนิวยอร์ก โรงเรียนไทยที่มีการ แล้วก็มีหนังสือที่บอกว่าข่าวเองทั้งหมด จำนวนเป็นแต่ละ ครั้ง ยังมีสื่อแปลโดยยูเอสมาแล้วเรื่องละ ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ ฉบับ ตั้งแต่ ค.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา อัตราการพิมพ์ที่สูงขึ้น เป็นเรื่องละ ๑๐,๐๐๐ ฉบับ และสัปดาห์สูงที่สุดถึง ๒๑,๐๐๐ ฉบับ

การจัดทำรายการสิ่งพิมพ์ยูเอส ทั้งสิ่งพิมพ์แปลแล้วจะจัดทำรายการไว้ เรียกว่า "Book Translation Program" ในรายละเอียดเป็นภาษาอังกฤษ คือ เรื่องที่อยู่ในยูเอส มีที่แปล ภาษาเพื่อมีโครงการแปลเป็นชุด เรียกว่า ได้จัดทำรายการไว้เป็นรายเดือน ชื่อว่า "Scripharb Monthly Book Service" ในรายละเอียดเป็นภาษาอังกฤษเช่นนี้ คือ เรื่องที่อยู่ในยูเอสมาแล้ว [ดูรายละเอียดในยูเอสมาแล้ว] เป็นสำนักพิมพ์จะมีที่พิมพ์เรื่องสิ่งพิมพ์แล้ว ไม่ไปรวบรวมรายการที่แปลเป็นภาษาไทยได้ ผู้ดูแลการรวมชื่อภาษาไทยเจ้าหน้าที่โครงการยูเอสมาแล้ว ฉบับฉบับ รวมของสำนักข่าวสารอเมริกัน จะสามารถบอกไปทราบได้

นอกจากนี้ยังมีหนังสือตามภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยแล้ว สำนักข่าวสาร อเมริกันยังไปขอลิขสิทธิ์หนังสือ เพื่อนำมาแปลในลักษณะรายการข้างหนึ่ง คือ กองแปลและการต่างประเทศ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการที่คอยซึ่งกองแปลราชการ

ภาษา และเลขไทย ๗ ชื่อว่า⁴⁷

หนังสือพิมพ์และเอกสารในต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์และเอกสารและวิทยานิพนธ์จำนวนมาก โดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ไม่มีการจัดทำรายชื่อไว้โดยเจาะจง แต่จะมีรวมอยู่กับการอ้างอิงชื่อต่าง ๆ ดังที่ระบุโดยแต่ละเล่ม กล่าวโดยง่ายไม่มีการควบคุมหนังสือที่เอกสารแปลจากภาษาต่างประเทศ เมื่อมีการแปลหนังสือสถิติ คือ Statistical Yearbook ขององค์การสหประชาชาติ หรือ Statistical Yearbook ขององค์การยูเนสโก ซึ่งมีชื่อเกี่ยวกับวิชาภาษามาของประเทศไทย ๗ มีชื่อโดยหนังสือที่การแปลหนังสือในต่างประเทศโดยเลข และหลายที่ปรากฏใน Index Translationum ขององค์การยูเนสโก ซึ่งเป็นบรรดาของหนังสือแปลของประเทศไทยต่าง ๆ ทั่วโลก มีรายชื่อหนังสือที่แปลเป็นภาษาไทยทางมากเป็นจำนวนมาก เช่น Index Translationum ปี ค.ศ. 1960 ปรากฏในหนังสือการแปลเมือง 11 ชื่อเรื่อง ซึ่งเล่มเมืองภาษาบาลีสถิตินันท์⁴⁸ และ Index Translationum ปี 1965 มีชื่อการแปลหนังสือเมือง 2 เรื่อง เป็นภาษา ๗ เรื่อง และวรรณคดี 1 เรื่อง⁴⁹

⁴⁷ สมถาวร ทางสุภรณ์ ฉบับปริทัศน์ 31 มีนาคม 1913.

⁴⁸ *Op. cit.*, Index Translationum 1962 (Paris, 1964), p. 548.

⁴⁹ *Op. cit.*, Index Translationum 1965 (Paris, 1967), p. 537.